

**ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה**

השופטת דליה דורנר
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

החלטות והנחיות

בעניין הבחירות לכנסת ולרשויות המקומיות

2004-2003

תוכן העניינים

- עמ' 18 בפתח הדברים
- עמ' 21 לקחים מדיוני ועדת הבחירות לכנסת ה-17
- עמ' 25 החלטה לענין קביעת משך כהונת הכנסת ה-16
- עמ' 35 נוהל הגשת ערר למליאת הוועדה
- החלטות בעניין קיום קלון בעבירות שהורשעו מועמדים
- סעיף 7א לחוק הרשויות המקומיות (בחירות) תשכ"ה-1965
- עמ' 41 ה"ש 1/03 - בקשתו של עמוס מר-חיים (ירושלים) לקבוע האם בעבירות בהן הורשע יש משום קלון
- עמ' 46 ה"ש 2/03 - בקשתו של דני בונפיל (ירושלים) לקבוע האם בעבירות בהן הורשע יש משום קלון
- עמ' 55 ה"ש 3/03 - בקשתו של גולן שליט (בית-שמש) לקבוע האם בעבירה בה הורשע יש משום קלון

- 60 עמי' ה"ש 4/03 - בקשתו של חי'אלד חאגי (כפר יאסיף) לקבוע האם בעבירות בהן הורשע יש משום קלון
- 63 עמי' ה"ש 5/03 - בקשתו של עבד אלחלים טאהה (כפר מנדא) לקבוע האם בעבירות בהן הורשע יש משום קלון
- 67 עמי' ה"ש 6/03 - בקשתו של גרגורי גורביץ' (נשר) לקבוע האם בעבירה בה הורשע יש משום קלון
- 70 עמי' ה"ש 7/03 - בקשתו של עאטף חאגי (אעבלין) לקבוע האם בעבירה בה הורשע יש משום קלון
- 72 עמי' ה"ש 8/03 - בקשתו של שאקר עויסאת אסעד (באקה אלעירביה) לקבוע האם בעבירות בהן הורשע יש משום קלון
- 75 עמי' ה"ש 9/03 - בקשתו של סעיד שוקיר (טמרה) לקבוע האם בעבירה בה הורשע יש משום קלון

סעיף 19א לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958

- 77 עמי' ה"ש 10/03 - בקשתו של סלימאן עודאללה (עין נקובה) לקבוע האם בעבירה בה הורשע יש משום קלון
- 81 עמי' ה"ש 11/03 - בקשתו של שלמה גלבווע (מועצה אזורית חוף-הכרמל) לקבוע האם בעבירה בה הורשע יש משום קלון

תעמולת בחירות

א. ניקוי מודעות תעמולה לאחר הבחירות

- 85 עמ' תב"כ 29/16 - עיריית מעלות
תרשיחא נ' מרצ ואח' - מתן צו להסרת מודעות, ניקוי ושיקום מקרקעין לאחר הבחירות
- 88 עמ' תר"מ 21/03 - ניר ברקת נ' אורי לופליאנסקי (ירושלים) - ניכוי קנסות המוטלים על רשימה או על מועמד, בגין הפרת צו מניעה, המתמודדים בבחירות לרשויות המקומיות וכן ניכוי, הוצאות ניקוי העיר משלטי תעמולת בחירות מכספי מימון הבחירות שלהם זכאית הרשימה

ב. שימוש במשאבי הרשות המקומית לצורכי תעמולה (להוציא אירועים רשמיים שמטעם המועצה)

- 92 עמ' תר"מ 104/03 - דר' יזהר אלון נ' אלי לוי (להבים) - איסור השימוש ברכב שהועמד לרשות ראש המועצה, במסגרת תפקידו, לצורכי תעמולה
- 94 עמ' תר"מ 135/03 - סאלח סלים נ' עאטף חאגי (אעבלין) - פעילותו של ראש המועצה במתן שירותים, בסמוך למועד הבחירות, - האם שוחד בחירות?

- 95 עמ' תר"מ 32/03 - סיעת "לב" ואח' ני רפי סויסה (מזכרת בתיח) - שימוש במשאבי המועצה לצורכי תעמולת בחירות
- 98 עמ' תר"מ 32/03 - סיעת לב ואח' ני רפי סויסה - הטלת קנס לפי פקודת ביזיון בית-המשפט על הפרת צו האוסר שימוש במשאבי המועצה לצורכי תעמולת בחירות
- 100 עמ' תר"מ 178/03 - אילן גלבסקי ני הליכוד בראשות יעקב פרץ ואח' (קרית אתא) - צו האוסר השתתפות עובדי העיריה בשעות העבודה בתעמולת בחירות ואיסור שימוש בציוד השייך לעיריה
- 102 עמ' תר"מ 173/03 - רון פרומר ני ג'קי סבג ואח' (נהריה) - צו האוסר השתתפות עובדי העיריה בשעות העבודה בתעמולת בחירות.
- 104 עמ' תר"מ 118/03 - אילן גלבסקי ני הליכוד ואח' (קרית-ביאליק) - צו האוסר השתתפות עובדי העיריה בשעות העבודה בתעמולת בחירות, לרבות ביום הבחירות.
- 106 עמ' תר"מ 77/03 - ירון עובדיה ני משה מנשה ואח' (מועצה אזורית עמק לוד) - שימוש במשאבי המועצה לצורכי תעמולת בחירות.

ג. תעמולת בחירות בעתונים

- 109 עמ' תר"מ 35/03 אליהו בן-דוד ני יעקב פרץ (קרית אתא) - הטלת קנס על

הפרת צו לפי פקודת ביזיון בית- המשפט, על פרסום מטעה של מודעת תעמולה, שעל פניה נראית כפרסום מטעה מטעם העירייה או מטעם המשיב, כראש העירייה.

ד. השתתפות מועמד באירועים רשמיים שמטעם הרשות המקומית

112 עמ'	תר"מ 62/03 - אנדרי אוזן נ' יעקב טרנר ואחי (באר-שבע) - צו האוסר על ראש העירייה המתמודד בבחירות, מלקיים תעמולת בחירות בטקס חנוכת היכל התרבות.	☞
115 עמ'	תר"מ 166/03 - אבי בינמו ואחי נ' דוד עמר ואחי (נשר) - צו האוסר על ראש העירייה לנצל את אירוע פתיחת ליגת הכדורסל לצורכי תעמולת בחירות.	☞
117 עמ'	תר"מ 130/03 - אורי שמואלי נ' סימון אלפסי (יקנעם עילית) - צו האוסר על ראש המועצה להשתתף בטקס פתיחת פארק.	☞
119 עמ'	תר"מ 142/03 - סיעת "עיר חופשית" נ' יצחק אוחיון ואחי (פתח-תקוה) - צו האוסר נוכחותם של המועמדים לראשות העיר ולמועצה בטקס חלוקת מלגות ובאירוע הוקרה.	☞

121 עמ' תר"מ 180/03 - סיעת "שהם שלנו" ואח' נ' סיעת "לב" ואח' (שהם) - צו האוסר על הטעיית ציבור הבוחרים, כאמור בסעיף 13 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה) ואיסור נוכחותו של ראש המועצה בכל אירוע שבכוונת המועצה המקומית לקיים, עד לאחר יום הבחירות.

124 עמ' תר"מ 175/03 - שינוי מפלגת החילוניים נ' דנילוביץ רוביק ואח' (באר-שבע) - צו האוסר קיום אירוע תעמולה בו יחולקו אוכל ומשקאות ותושמע מוסיקה.

ה. הבטחת טובות הנאה בעד תמיכה במועמד

(לרבות מתנות, קמיעות, ברכות ואירועים לרווחת הקהל)

126 עמ' תר"מ 14/03 - שינוי בקרית אונו נ' ש"ס (קרית אונו) - צו האוסר חלוקת תמונת "חמסה".

129 עמ' תר"מ 29/03 - סיעת מרצ-ירושלים החופשית נ' רשימת ש"ס (ירושלים) - צו האוסר על חלוקת ספר תהילים וקלטת שמופיעים בהם מילות סגולה או ברכה.

132 עמ' תר"מ 24/03 - רשימת "תקומה לירושלים בראשות עו"ד שמואל דוד קספר" נ' שמואל שקדי ואח' - בקשה להורות על הפסקת חלוקת מחזיק מפתחות בצורת "חמסה".

- 134 עמ' תר"מ 87/03, 89/03 - (ראשון לציון) אייל רייך ואח' נ' "תנופה צעירים בתנועה מתמדת" ואח' - צו האוסר קיום תעמולת בחירות המלווה בהופעה או במסיבת ריקודים.
- 136 עמ' תר"מ 164/03 - יעקב טרנר ואח' נ' משה בורוכוב ואח' (באר-שבע) - צו האוסר הבטחת או הענקת טובת הנאה לתומכים, כאמור בסעיפים 88-89 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות).
- 138 עמ' תר"מ 168/03 - טלי שחר ואח' נ' רשימת "יחד" ואח' (כוכב יאיר) - צו האוסר על קיום מסיבה ביום הבחירות בה תוכננה הגשת מזון ומשקאות והשמעת מוסיקה.
- 140 עמ' תר"מ 163/03 - מאיר כהן ואח' נ' גבי ללוש ואח' (דימונה) - צו מניעה האוסר המשך קיומו של כנס בו מושמעים דברי תעמולה ומוגש כיבוד, בניגוד לאיסור שבסעיף 8 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה).
- 142 עמ' תר"מ 33/03 - שינוי- מפלגת המרכז ואח' נ' גבי בן גלים (קרית ביאליק) - צו המגביל את הזכאים להשתתף בערב הוקרה לפעילים, רק לאותם אלה שנרשמו כפעילי המטה ואיסור קיום אירוע פתיחת מערכת הבחירות ע"י הצגת תיאטרון.
- 144 עמ' תר"מ 112/03 - המפד"ל נ' סיעת "כח לגמלאים ברמת גן" - בקשה לאסור שימוש בנכסי קרן הפנסיה "גלעד" לצורכי תעמולת בחירות.

146 עמ' תר"מ 122/03, 132/03 (קרית אתא) - צו מניעה האוסר על פרסום שילוט מפר, כאמור בסעיף 10 לחוק הבחירות, ועל חלוקת מתנות, כאמור בסעיף 8 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה)

148 עמ' תר"מ 35/03 - אליהו בן-דוד נ' יעקב פרץ (קרית אתא) - בקשה לאסור חלוקת תקליטור ועליו גיינגל בחירות

ו. התניית תמיכה שלטונית בבחירת מועמד פלוני

151 עמ' תר"מ 99/03 - התנועה למען איכות השלטון נ' יוסי לוי (שהם) - בקשה לאסור ניהול תעמולה שיש בה הבטחה ומשוא פנים או מתן טובת הנאה, באם ייבחר המועמד.

155 עמ' תר"מ 157/03 - התנועה לאיכות השלטון נ' יואב קעטבי ואח' (פרדס-חנה) צו המורה הפסקת פרסומים המבטיחים טובות הנאה מטעם הממשלה לבוחרי המשיבים.

159 עמ' תר"מ 127/03 - ליאה שטיינברג נ' בני רגב ואח' (לוד) - צו האוסר פרסומים מהם משתמע כי ממשלת ישראל תתמוך בעיר רק אם ייבחר מועמד המפלגה השלטת.

161 עמ' תר"מ 83/03 - הרב ניסים מלכה ואח' נ' חיים ברביבאי ואח' (קרית שמונה) - צו האוסר המשך הפצתה של מודעה בה נטען כי הממשלה תושיט שירותים לעיר רק אם ייבחר המועמד מטעם מפלגתה.

- 163 עמ' תר"מ 53/03 - התנועה למען איכות השלטון בישראל נ' יואל גמליאל ואח' (גדרה) - בקשה לאסור המשך פרסום מודעות שלטענת העותרת עולות כדי שוחד בחירות.

ז. הפרעה והטעייה בתעמולת בחירות

- 167 עמ' תר"מ 182/03 - סיעת "יהוד החדשה" בראשות יוסי בן-דוד נ' עוזי מאיר - צו האוסר על הפרעה לתעמולת בחירות באמצעות שימוש בשלטים הנחזים, כביכול, להיות מטעם העותרת.
- 169 עמ' תר"מ 138/03 - רשימת "יאפא" נ' רון חולדאי ואח' (תל-אביב יפו) - צו האוסר על שימוש בשם רשימה הדומה לשמה של רשימה אחרת.
- 171 עמ' תר"מ 167/03 - דר' יגיל לוי נ' גבריאל אסרף (לוד) - צו האוסר על הפרעה בלתי הוגנת לתעמולת בחירות.

ח. שילוט תעמולה

- 174 עמ' תר"מ 61/03, 60/03 - שינוי-מפלגת המרכז ואח' נ' אילן דוקורסקי ואח' (קרית ביאליק) - בקשה לפי פקודת ביזיון בית-המשפט, בעניין תליית מודעות על גבי דירות מגורים למבנים המשמשים כמטות בחירות, בגודל החורג מהמותר.

- 179 עמ' תר"מ 73/03, 74/03, 100/03 - יהודה בן-קסוס נ' אלי ברדה ואחי (מגדל העמק) - הטלת קנס בגין הפרת צו שניתן ומתן צו האוסר על עובדי העירייה להפר את הוראות סעיף 75(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות).
- 181 עמ' תר"מ 149/03 - חיים אוטמזגין נ' עו"ד אורי אהד (פתח-תקוה) - צו האוסר על תליית מודעות ושילוט מפר, כאמור בסעיפים 9 ו-10 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה).
- 183 עמ' תר"מ 146/03 - זהבה צורף נ' רונן פלוט ואחי (נצרת עילית) - צו האוסר תליית שילוט מפר על רכוש משותף השייך לרבים.
- 185 עמ' תר"מ 161/03 - פרדי מליק נ' אבי בינמו ואחי (נשר) - צו האוסר על הצבת שילוט ומודעות מפירים, בניגוד לאמור בסעיפים 9 ו-10 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה).
- 187 עמ' תר"מ 156/03 - מיכאל פרידמן ואחי נ' זמיר בן ארי (גבעת-שמואל) - צו המורה למועצה המקומית לאפשר לפרסם על לוחותיה פרסומי תעמולה באורח שוויוני לכל המועמדים.
- 189 עמ' תר"מ 85/03 - שינוי נ' עיריית גבעתיים ואחי - בקשה להקצאת לוחות מודעות נוספים לצורכי תעמולת בחירות.

ט. פרסום מודעת תעמולה

- 192 עמ' תר"מ 59/03 - הליכוד - סניף מגדל העמק נ' "קורא בקפה" מקומון קהילתי - אופן חישוב גודלה של מודעת תעמולה, המתפרסמת בעתונות.
- 194 עמ' תר"מ 48/03 - פיני קבלו ואח' נ' ג'קי לוי (בית-שאן) - צו האוסר על פרסום מודעה, ללא פרטי המפרסם, כנדרש בחוק.
- 196 עמ' תר"מ 79/03 - עיריית נתיבות נ' מאיר אלון ואח' - בקשה לאסור פרסום מודעות תעמולה ובהן סמל העירייה.

י. איסור שימוש בילדים בתעמולה

- 198 עמ' תר"מ 27/03 - רשימת "תקומה לירושלים בראשות עו"ד שמואל דוד קספר" נ' שמואל שקדי ואח' - בקשה למתן צו המונע העסקת ילדים מתחת לגיל 15 ביום הבחירות.
- 200 עמ' תר"מ 150/03 - שינוי נ' פאר וייסנר (תל-אביב) - צו האוסר על שימוש בתמונות ילדים מפרות, כאמור בסעיף 2ג לחוק הבחירות (דרכי תעמולה).
- 202 עמ' תר"מ 158/03 - זמיר בן ארי נ' מיכאל פרידמן ואח' (גבעת-שמואל) - צו האוסר שימוש בקטינים האוחזים בידיהם שלטי תעמולה בככרות ובצמתים.

יא. פרסום סקרי בחירות

205 עמ' תר"מ 23/03 - רשימת "תקומה לירושלים בראשות עו"ד שמואל דוד קספר" נ' דר' מינה צמח ואח' - בקשה למניעת פרסום סקרים, הנוגעים לבחירות, ללא ציון שם העותרת בין אפשרויות הבחירה המנויות בשאלון הסקר.

207 עמ' תר"מ 167/03 - דר' יגיל לוי נ' גבריאל אסרף (לוד) - צו האוסר פרסום סקר מטעה, בהיותו הפרעה בלתי הוגנת לתעמולת בחירות.

יב. תוכן התעמולה

210 עמ' תר"מ 183/03 - הרב ניסים מלכה ואח' נ' חיים ברביבאי ואח' (קרית שמונה) בקשה למתן צו כנגד פרסומים שתוכנם מסית ופוגע, וצו האוסר המשך הפצת מודעה ממנה משתמע כי רק אם המשיב ייבחר לראשות העיר, ימצא אוזן קשבת אצל שרי הממשלה.

212 עמ' תר"מ 176/03 - עדי אלדר ואח' נ' רמי אלוש ואח' (כרמיאל) - בקשה לאסור תעמולת בחירות, שלטענת העותרים, תוכנה חריף.

י.ג. עימות טלוויזיוני - הפליה בין מועמדים

214 עמ' תר"מ 26/03 - יוסי טלגן ואח' נ' ניר
ברקת ואח' (ירושלים) - בקשה
לאסור שידור עימות בטלוויזיה בין
3 מועמדים.

י.ד. שימוש באות הרשימה או בכינוייה

219 עמ' תר"מ 54/03 - רשימת "יוזמה
אזרחית" נ' אסף דעבול ואח' (ראשון
לציון) - בקשה לאסור שימוש
באותיות הרשימות במסגרת
תעמולת הבחירות בטרם היום ה-42
שלפני יום הבחירות.

221 עמ' תר"מ 42/03 - תנועת הליכוד - סניף
רמת גן נ' תנועת "בר רמת גן בראש"
- צו האוסר על שימוש באות
הרשימה ובפתק ההצבעה עד 42 יום
לפני הבחירות.

223 עמ' תר"מ 70/03 סימה שמיט נ' רוביק
דנילוביץ ואח (באר-שבע) - בקשה
למניעת שימוש באות במסגרת
תעמולת הבחירות לפני תקופת 42
הימים שלפני הבחירות.

225 עמ' תר"מ 84/03, 96/03 - מימון
אבוקרט ואח' נ' שלמה סבג ואח' -
צו האוסר על העותר לעשות שימוש
במודעות, בשילוט ובפרסומים,
בשמה של מפלגת העבודה.

טו. סמכות, פרוצדורה ונוהל

- 228 עמ' תר"מ 36/03 - מנחם אריאב נ' רונן פלוט ואח' (נצרת עילית) - בקשה לאסור על המשך פרסום מודעות בעיתונות, הנוגדות את הוראות חוק הבחירות (דרכי תעמולה) ובקשה להטיל עונש על המשיבים.
- 230 עמ' תר"מ 44/03 - אבו-עייש ואח' נ' שבתאי צור ואח' (אשקלון) - בקשה להטיל על העותרים הוצאות, בשל עתירה שהוגשה שלא בתום לב.
- 232 עמ' תר"מ 85/03 - שינוי נ' עיריית גבעתיים ואח' - בקשה להורות על הקצאת לוחות מודעות נוספים לצורכי תעמולת בחירות.
- 234 עמ' תר"מ 122/03 - עיריית קרית-אתא נ' דוד ראם ואח' - בקשה לפי פקודת בזיון בית-המשפט על הפרת צו האוסר פרסומים מפריס, הליך שהעותרת לא היתה צד בו.
- 235 עמ' תר"מ 159/03 - אבי בינמו ואח' נ' דוד עמר ואח' (נשר) - צו האוסר על עובדי העיריה בלבד (להבדיל מעובדי חברה המספקת שירותים לעיריה), לעסוק בשעות העבודה בתעמולת בחירות.
- 237 עמ' תר"מ 23/03 - רשימת "תקומה לירושלים בראשות עו"ד שמואל דוד קספר" נ' דר' מינה צמח - דחיית עתירה בשל חוסר סמכות של יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית, להעניק את הסעדים המבוקשים.

טז. הטלת קנסות לפי פקודת בזיון בית- המשפט

- 240 עמ' תר"מ 21/03 ועתירות שכנגד - ניר ברקת ואח' נ' אורי לופליאנסקי ואח' (ירושלים) - הטלת קנס בגין אי-הסרת שלטי תעמולה שניתלו בניגוד לחוק והנחייה ליו"ר הכנסת לנכות מכספי המימון את הוצאות עלות הסרת המודעות והשלטים שנותרו לאחר מערכת הבחירות.
- 243 עמ' תר"מ 21/03 - ניר ברקת ואח' נ' אורי לופליאנסקי ואח' (ירושלים) - הבהרה לפיה, קנסות המוטלים על רשימה או על מועמד, המתמודדים בבחירות לרשויות המקומיות, בגין הפרת צו מניעה - ינוכו על-ידי שר הפנים מכספי מימון הבחירות שלהם זכאית הרשימה, עוד בטרם העברת המימון לרשימה כך גם לעניין הוצאות עלות ניקוי העיר מתעמולת הבחירות.
- 246 עמ' תר"מ 155/03 - גיורא רייף ואח' נ' גולן משעלי (מגדל-העמק) - הטלת קנס בגין הפרת צו שניתן האוסר תליית שילוט מפר.
- 248 עמ' תר"מ 81/03 - אמיר לירן נ' שמשון מדמוני ואח' (ראש העין) - הטלת קנס בגין הפרת צו מניעה להסרת שילוט מפר.
- 250 עמ' תר"מ 71/03 - שינוי נ' משה שכטר (מודיעין) - הטלת קנס בגין הפרת צו מניעה שאסר על תליית שלטים מפרים.

- תר"מ 75/03 - רוני פלוט נ' מנחם אריאב ואח' (נצרת עלית) - דחיית בקשה להקטנת קנס שניתן בדיון קודם בגין הפרת צו מניעה.
- תר"מ 46/03 - בני ביטון נ' גבי ללוש ואח' (דימונה) - הטלת קנס על מקומון, בגין הפרת צו שאסר פרסום מודעות מפרות במקומון.

בפתח הדברים

השנה התקיימו הבחירות לרשויות המקומיות: בתאריך 28 באוקטובר 2003 נבחרו ראשי המועצות המקומיות וחברי מועצותיהן וב-27 בינואר 2004 נערכו הבחירות למועצות האזוריות. כ-250 עתירות ובקשות, מכל רחבי הארץ, באו אל שולחני, מרבית מכוח חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 ומקצתן לפי חוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965.

דינים אלה מחילים שורה של כללים והגבלות, המכוונים להסדרת דרכי התעמולה המותרות לרשימות ולמועמדים, למען קידום השוויון בין המתמודדים ושמירה על הסדר הציבורי והניקיון. אלא שהחוק בעניין זה אינו תמיד נהיר ובמקרים רבים לוקה הוא בחסר. חלק מחסרים אלה ניתן היה להשלים בדרך של פרשנות משפטית, אך באחרים - יש הכרח בתיקון החוק.

במקרים רבים הופר הדין. לעתים התקיימה "ברית של מפריס", שמשמעה כי העניין לא הובא כלל בפני ביתר העניינים, שהובאו להכרעתי, התקיים בדרך כלל לצד הטיעונים בכתב אף דיון בעל-פה, בגדרו העלו הצדדים - מקצתם שהיו מיוצגים על-ידי עורכי-דין ומקצתם בעצמם - טיעוניהם בהרחבה. ככל הניתן, נעשה ניסיון להגיע להסכמה בין הצדדים, וכן לנקוט פרשנות מרחיבה, המטילה את מינימום ההגבלות על דרכי התעמולה.

עם זאת, בחלק מן המקרים התעורר צורך במתן צווי-מניעה. השנה, לראשונה ולאור לקחים שהופקו מבחירות קודמות, ניתנה בידי

יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית הסמכות לפעול על-פי פקודת בזיון בית-המשפט במקרה של הפרת צו-מניעה. באחדים מן המקרים לא היה מנוס משימוש בסמכות זו, וקנסות כספיים הוטלו על מועמדים ועל רשימות אשר הפרו צווים שניתנו.

עוד נדרשה חוות-דעתה של יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית בעניינם של מועמדים בבחירות, אשר הורשעו בפלילים, ריצו תקופת מאסר בפועל לכל הפחות בת שלושה חודשים, וטרם חלפו שבע שנים מן היום שבו סיימו לרצות את המאסר. כתנאי לאפשרותם להציג מועמדותם, נדרשה הקביעה אם בעבירות שבהן הורשעו דבק קלון. בעניין זה ניתנו מספר החלטות מנחות, שחלקן אף הובאו בפני בית-המשפט הגבוה לצדק - ועמדו במבחן.

כמו-כן, גובש ופורסם ברשומות נוהל חדש בדבר אופן הגשת ערר על החלטות יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית למליאת הוועדה. נוהל זה נועד להקל על הדיון בעררים, ובין היתר מסמיך הוא את סגני יושבת-הראש לנהל בעצמם את הדיון בעת הצורך.

בחודש מרץ 2004 נדרשתי, לבקשת אחת מסיעות הכנסת, להתייחס לשאלת מועד קיומן של הבחירות לכנסת ה-17. בהחלטתי, בגדרה יושמה פרשנות תכליתית של דיני הבחירות, נקבע כי פיזור הכנסת מכל סיבה שהיא גורר הארכת-מה של כהונת הכנסת שאחריה וכי הכנסת ה-16 תכהן, אם כך, עד לחודש חשוון תשס"ח.

קובץ זה מכיל את החשובות בהחלטות שנתקבלו. כמו-כן כולל הוא, בתמצית, רשימת לקחים שהופקו. על הגורמים הרלוואנטיים, ובהם

בראש-ובראשונה המחוקק, ליתן דעתם על לקחים אלה, על-מנת שלא יהפכו לאות מתה, ולתקנם לקראת הבחירות הבאות.

תודתי הכנה נתונה למנהלת הכללית של ועדת הבחירות המרכזית, הגב' תמר אדרי, לעוזרתה הגב' אורלי עדס, לצוות ועדת הבחירות המרכזית ולעו"ד אהוד שיל"ת - המפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים, על עבודתם הנמרצת והמסורה, שבלעדיה לא ניתן היה לקיים דבר מכל אלה.

היום, י' באדר תשס"ד (3.3.2004).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

לקחים מדיוני ועדת הבחירות לכנסת ה-17

1. הסמכות להטיל הוצאות על מתדיינים: במקרים לא-מעטים הוגשו עתירות סרק או התקיימו דיונים, שבמהלכם התברר כי הצדדים נוקטים בהליכים שאין להם בסיס. חלק מההליכים גם התמשכו מעבר לדרוש. יתרה מכך, בחלק מן המקרים התברר כי אחד הצדדים "נגרר" לדיון שלא לצורך על-ידי הצד שנקט בהליך. בכל המקרים הללו, הסמכות להטיל הוצאות, על-פי שיקול יושב-ראש הוועדה המנהל את הדיון כדיון משפטי, היא חיונית. הצעה זו הועלתה על-ידי יושבי-ראש הוועדה מספר רב של פעמים בעבר, וטרם יושמה.
2. תיקון סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 וגריעת ההחלטות שעל-פי פקודת בזיון בית-המשפט מגדר העניינים הנתונים לערר בפני מליאת הוועדה. מליאה זו, שיש מהכרעותיה המתקבלות על-בסיס יחסי כוחות פוליטיים ומשיקולים פוליטיים, אינה צריכה לדון בהחלטה שיפוטית-דיונית המסורה ליושב-ראש ועדת הבחירות כאילו היה בית-משפט. הופר צו והוטל קנס, אין מדובר בעניין מהותי הדורש הכרעת גורמי המליאה, אלא בעניין פרוצדורלי-דיוני שאינו בתחום הבנתם המקצועית. הותרת המצב הקיים על כנו, כפי שראינו הלכה-למעשה בבחירות האחרונות, מאיינת את הסמכות להטיל קנסות ומעקרת אותה מכל תוכן. זאת, לאחר שחברי המליאה מתארגנים בסיס פוליטי לביטול הקנות שהוטלו.

3. תיקון סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-
1959, באופן שיקבע כי גם שימוש בנכסים פיזיים ובעובדים
של הרשות המקומית (להבדיל מכספיה של הרשות) הינו
אסור לצורכי תעמולה.
4. הוספת הוראה המסמיכה את יושב-ראש ועדת הבחירות
המרכזית לצוות על רשות מקומית להציב לוחות מודעות
לצורכי תעמולה, על-פי סעיף 10(א)(4) לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959.
5. לשקול תיקון סעיף 2ג לחוק הבחירות (דרכי תעמולה),
תשי"ט-1959, באופן שיאפשר להעסיק נוער בתליית שלטים
ובחלוקת עלוני תעמולה. זאת בכפוף להוראות חוק עבודת
הנוער, תשי"ג-1952. כיום עבודת נוער מתקיימת בפועל
וממילא ספק אם הרציונל שבסעיף 2ג - האוסר על שימוש
בדמותו של הילד במסגרת תכני התעמולה - מתאים לאיסור
על העסקת נוער בביצוע התעמולה.
6. תיקון סעיפים 3 ו-10ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה),
תשי"ט-1959, באופן שיכלול מטוסים, כלי שיט, ומוניות
כאמצעים לגיטימיים לביצוע תעמולה.
7. תיקון סעיף 8 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959,
באופן שיאפשר הגשת כיבוד קל בלבד בכנסי תעמולה. ברור
שבכיבוד קל בלבד - תקרובת צנועה ושתייה קלה - אין כדי
למשוך קהל לאירוע זה. עם זאת, יש להמשיך לאסור הגשת
מאכלים ומשקאות שמעבר לכך.

8. תיקון סעיף 10(א1)(1) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, באופן שיבהיר, כי מגבלת הגודל המוטלת על מודעה (70X50) אינה חלה על מודעות הנתלות על גבי דירת מגורים או על מטה הרשימה. מודעות כאלה יש להגביל לגודל קיר הדירה או המטה.
9. תיקון סעיף 10(א1)(1) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, באופן שיתיר הצבת שילוט חריג כאמור רק על גבי מטה של רשימה, על-פי הגדרתו בחוק, ולא על כל משרד או מועדון. במצב הנוכחי הרשימות טענו לקיומם של עשרות משרדים ברחבי העיר, כשלמעשה כל בניין שעליו חפצו להציב שילוט כונה בפיהן "משרד".
10. תיקון סעיף 10(ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, באופן שיבהיר כי מגבלת ה-40 אינץ' על מודעת תעמולה תחושב כפשוטו - אורך כפול רוחב המודעה, ולא על-פי שיטות החישוב הנהוגות במודעות פרסומת בעיתונים שונים. שכן, דבר זה גורר חוסר אחידות וחוסר ודאות באשר לגודל המותר.
11. תיקון סעיף 10(ב)(3) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, והבהרה כי לכל רשימה מותר לפרסם מודעה אחת ביום בעיתון אחד, אך לצד זאת מותר גם למועמד לראשות הרשות מטעם אותה רשימה לפרסם מודעה אחת משל עצמו באותו עיתון ובאותו יום.

12. תיקון סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-
1959 והרחבת מגבלת ה-60 ימים שבמהלכם ניתן לתת צו
לניקוי ושיקום מקרקעין. שכן, בפועל, שלטי תעמולה ישנים
ומלכלכים מתגלים, כפי שקרה אף בבחירות הנוכחיות, לאחר
חלוף זמן, ומגבלת 60 הימים אינה מאפשרת גילוי השלטים,
הגשת עתירה, קיום דיון והוצאת צו במועד.
13. תיקון סעיף 13 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959,
והוספת איסור על הטעייה בתעמולת בחירות.
14. תיקון סעיף 17ג(ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-
1959, באופן שיקבע כי בבחירות לרשויות המקומיות,
הסמכות לניכוי עלות ביצוע הצו מכספי מימון הרשימות הינה
בידי המפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים ולא בידי
יושב-ראש הכנסת.
15. תיקון סעיף 8 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959,
באופן שיתיר מתן חפץ שאין ולא יכול להיות בו כל שימוש
מלבד לתעמולת בחירות (דוגמה: תקליטור עם גיינגל
בחירות).
16. הוספה לסעיף 8 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-
1959 הוראת האוסרת במפורש הבטחת סיוע או עזרה או
תמיכה מצד גורם שלטוני כלשהו לתושבי הרשות המקומית
כתנאי לבחירת מועמד המקובל על אותו גורם שלטוני.

**החלטה לעניין קביעת משך
כהונת הכנסת ה-16**

י' באדר תשס"ד
3 במרץ 2004

ה"ש 1/04

- המבקשות: 1. ח"כ דליה איציק
2. מפלגת העבודה הישראלית

**בקשה מיוחדת לפירוש הוראות חוק יסוד:
הכנסת לעניין מועד הבחירות לכנסת השבע-
עשרה**

- בשם המבקשות: עו"ד אלדד יניב; עו"ד גיא בוסי
בשם היועץ המשפטי לממשלה: עו"ד מלכיאל בלס
בשם היועצת המשפטית לכנסת: עו"ד אתי בנדלר
בשם היועצת המשפטית
לוועדת חוק, חוקה ומשפט: עו"ד סיגל קוגוט
בשם "הליכוד": עו"ד איתן הברמן; עו"ד מיכל שור

החלטה

הרקע, העובדות והטענות

1. בתאריך ל' בחשוון תשס"ג (5.11.2002), לאחר שנוכח כי אין לו עוד הרוב הדרוש להעברת מדיניותו בכנסת, הורה ראש-הממשלה

אריאל שרון, בהסכמת נשיא-המדינה, על פיזור הכנסת החמש-עשרה. זאת, מכוח סמכותו לפי סעיף 22 לחוק-יסוד: הממשלה כנוסחו אז. הכנסת התפזרה איפוא, ובתאריך כה בשבט תשס"ג (28.1.2003) התקיימו הבחירות לכנסת השש-עשרה.

2. חוק-יסוד: הממשלה, קודם לתיקונו בשנת 1999, כלל הוראה (בסעיף 22(א)), כי אם פוזרה הכנסת בצו ראש-הממשלה, יראו אותה כאילו היא עצמה החליטה על התפזרות. וכך נכתב בסעיף:

רואים החלטה [של ראש-הממשלה]
לפזר את הכנסת כהחלטת הכנסת
על התפזרותה לפני גמר תקופת
כהונתה...

למצב שבו החליטה הכנסת להתפזר מתייחס סעיף 36 לחוק-יסוד: הכנסת. לפי סעיף זה, הכנסת הבאה אחרי זו שהתפזרה תכהן עד לחודש חשוון שלאחר ארבע שנים מיום בחירתה. וזו לשון הסעיף:

החליטה הכנסת להתפזר, תהיה
תקופת כהונתה של הכנסת
שלאחריה עד לחודש חשוון הקרוב
שלאחר גמר ארבע שנים מיום
הבחירה.

3. מצירוף הוראות אלה עולה, כי עד לתיקון חוק-יסוד: הממשלה בשנת 1999, משך כהונתה של הכנסת הבאה אחרי כנסת שהתפזרה - בין מכוח החלטת הכנסת ובין בצו ראש-הממשלה - נקבע על-פי האמור בסעיף 36 הנ"ל. במצב דברים זה, הכנסת שהייתה נבחרת לאחר הכנסת שהתפזרה הייתה עשויה לכהן במשך

תקופה העולה על ארבע שנים. זאת, כחריג לכלל הבסיסי, הקבוע בסעיפים 8 ו-9 לחוק-יסוד: הכנסת, ולפיו משך כהונת הכנסת הינו ארבע שנים לכל היותר.

4. בשנת 1999 בוטלה הסיפא של סעיף 22(א) לחוק-יסוד: הממשלה, ולזמן-מה נוצר מצב שבו חוקי-היסוד לא התייחסו במפורש למשך כהונתה של הכנסת הבאה אחרי כנסת שפוזרה בצו ראש-הממשלה. ביטול זה נבע מהשמטה מקרית ולא נעשה במתכוון. בהצעת התיקון לחוק (ראו ה"ח 2780, תשנ"ט, בע' 218) ואף בדיוני הכנסת קודם לקבלת התיקון (ראו ד"כ יא, תשנ"ט, בע' 2358) אין זכר לכוונה להבחין בין העילות השונות להתפזרות הכנסת, ואין כל הסבר להשמטה. אך רק משתוקן חוק-יסוד: הממשלה שוב, בשנת 2001, הוספה מחדש ההוראה - הקבועה כיום בסעיף 29(ה) לחוק-היסוד, ושנכנסה לתוקף רק ביום 28.1.03 - כי רואים כנסת שפוזרה על-ידי ראש הממשלה כאילו החליטה לפזר עצמה.

פרק-הזמן שבו נעדרה מחוק-יסוד: הממשלה הוראה זו הוא הרלוואנטי לענייננו, שכן במהלכו פוזרה הכנסת החמש-עשרה על-ידי ראש-הממשלה. השאלה שהוצבה בפניי הינה איפוא אם רואים את הכנסת החמש-עשרה כמי שהתפזרה בעצמה, ואז תחול על מחליפתה, הכנסת השש-עשרה שנבחרה בחודש שבט תשס"ג, הוראת סעיף 36 לחוק יסוד: הכנסת וכהונתה תסתיים בחודש חשוון שלאחר השנה הרביעית להיבחרה, כלומר, בחשוון תשס"ח; או שלא יראו את הכנסת החמש-עשרה ככנסת שפיזרה עצמה, ואז יחול הכלל שבסעיפים 8-9 לחוק יסוד: הכנסת וכהונת הכנסת

השש-עשרה תסתיים כבר בחודש חשוון שבשנה הרביעית לכהונתה, קרי בחשוון תשס"ז.

5. בתאריך 1.3.2004 התקיים בפניי דיון בהשתתפות בא-כוח היועץ המשפטי לממשלה, נציגת היועצת המשפטית לכנסת, היועצת המשפטית לוועדת החוקה, חוק ומשפט, בא-כוח המבקשים (ח"כ דליה איציק ומפלגת העבודה הישראלית) ובא-כוח הליכוד, שהוזמן לדיון לאחר שביקש להציג את עמדתו. המשתתפים התבקשו לחוות-דעתם, הן בשאלה המקדמית אם העניין נתון לסמכותה של יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית, והן בשאלת מועד הבחירות לכנסת השבע-עשרה לגופה.

6. בשאלת הסמכות סבר בא-כוח הליכוד, עורך-הדין איתן הברמן, כי זו נתונה אך למליאת ועדת הבחירות המרכזית, שהיא המוסמכת על-פי חוק לפעול לביצוע הבחירות, לרבות קביעה של תאריך קיומן. מנגד, בא-כוח היועץ המשפטי לממשלה - עורך-הדין מלכיאל בלס, נציגת היועצת המשפטית לכנסת - עורכת-הדין אתי בנדלר, והיועצת המשפטית לוועדת החוקה, חוק ומשפט - עורכת-הדין סיגל קוגוט, חיוו דעתם כי באין גוף אחר המוסמך על-פי דין לעסוק בכך, ובהיות השאלה עניין לפרשנות משפטית, מן הראוי כי יושבת-ראש ועדת הבחירות, שהינה שופטת של בית-המשפט העליון, היא שתכריע בשאלה. ואילו בא-כוח המבקשות, עורך-הדין אלדד יניב, הגם שהסכים עם התוצאה שהציעו היועצים המשפטיים לכנסת ולממשלה, סבר כי מקור סמכותה של יושבת-ראש הוועדה הינו בסמכותה הטבועה להכריע בעניינים הדרושים לשם קיומן התקין של הבחירות, ולחלופין בסמכותה הכללית על-פי סעיף 137

לחוק הבחירות לכנסת, תשכ"ט-1969, שעניינו הכרעה בקובלנות בקשר למעשה או מחדל לפי חוק זה.

7. לעצם העניין, היועץ המשפטי לממשלה ונציגת היועצת המשפטית לכנסת סבורים כי השאלה ניתנת להכרעה הן בדרך של פרשנות דווקנית של לשון חוק-היסוד (כנוסחו בתקופה הרלוואנטית), לרבות ההוראה החסרה בו, והן בדרך המבקשת להתחקות אחר תכליתו. לדעת היועצים המשפטיים לכנסת ולממשלה, אף ששתי הדרכים אפשריות, מן הראוי להעדיף פרשנות דווקנית, הנצמדת ללשון חוק-היסוד. על-פי פרשנות זאת, בהעדר הוראה מפורשת כי כנסת שפוזרה על-ידי ראש-הממשלה דינה ככנסת שהתפזרה מרצונה, לא יחול סעיף 36 לחוק-יסוד: הכנסת. היועצים המשפטיים הטעימו, כי הוראות חוקתיות הקובעות כללי מסגרת פורמאליים, כמו אלה שבפנינו, אינן ראויות לפרשנות תכליתית ורחבת-מבט, הפוגעת ביציבות שיטת הממשל ובוודאותה, ומה גם שמדובר במקרה יחיד שמקורו בתקלה חד-פעמית שתוקנה זה-מכבר.

היועץ המשפטי לממשלה הוסיף, כי הפירוש המחייב תקופת כהונה קצרה יותר מגשים באופן מלא יותר את העיקרון החוקתי ולפיו הכנסת נבחרת לארבע שנים בלבד, והארכת הכהונה מעבר לארבע שנים צריכה להיעשות במשורה ובזהירות. כהונה של הכנסת במשך ארבע שנים ותשעה חודשים, הנובעת מן הפירוש החלופי, תהווה לדעת היועץ המשפטי לממשלה סטייה ניכרת מן העקרונות האמורים.

גם בא-כוח המבקשות סבור כי יש לפרש את חוק-יסוד: הממשלה כפשוטו. לטענתו, שתיקת חוק-היסוד באשר למקרה של פיזור הכנסת על-ידי ראש-הממשלה היא בבחינת "הסדר שלילי" לעניין תחולת סעיף 36 על הכנסת הבאה אחריה.

מנגד, לדעת היועצת המשפטית לוועדת החוקה, חוק ומשפט, ולדעת בא-כוח הליכוד, ההוראות הנדונות מיועדות למנוע בחירות תכופות יתר על המידה, העלולות לפגוע בתקינות התפקוד של הדמוקרטיה הישראלית. כך, במקרה שבו התקצרה כהונתה של כנסת אחת - ותהיה הסיבה לכך אשר תהיה - תוארך כהונתה של הכנסת הבאה. לפי דעה זאת, בפירוש הוראות חוקתיות, ואפילו הן נוגעות לעניינים שבנוהל, יש לנקוט פרשנות תכליתית, המבטאת את ערכי היסוד של שיטת המשטר. היועצת המשפטית לוועדת החוקה, חוק ומשפט מצביעה על הצורך בנקיטת פרשנות המקדמת את ההרמוניה החוקתית והמשלבת באופן קוהרנטי את ההוראות השונות המתייחסות למועדי כהונת הכנסת.

סמכות יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית

8. מיהו איפוא המוסמך לקבוע מה יהיה מועד הבחירות לכנסת, מקום שבו מתעוררת בשאלה זאת מחלוקת פרשנית? העמדה ולפיה הסמכות נתונה למליאת ועדת הבחירות המרכזית אינה יכולה להתקבל. ועדת הבחירות, להוציא יושב-הראש שלה שהוא שופט בית-המשפט העליון, מורכבת מנציגי הסיעות החברות בכנסת היוצאת. בחוק עצמו אין הוראה המסמיכה את הוועדה לפרש את תחיקת הבחירות, ואף הוצאו מגדר סמכויותיה הכרעות

בעלות אופי שיפוטי, ונקבע כי יהיו נתונות אך ליושב-ראש הוועדה. לאור הרכבה הפוליטי של הוועדה, אין לראותה כמוסמכת לקבוע פרשנות של דין שבה יש עניין לחברי הוועדה נציגי הסיעות. לנציגי הסיעות אין גם בהכרח את המיומנות המקצועית הדרושה לכך. לעומת זאת, ליושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית הכלים המקצועיים הנחוצים לביצוע מלאכת הפרשנות, ולא פחות חשובה מכך היא אי-תלותו במערכת הפוליטית. נראה לי איפוא, כי הסמכות לפירוש החוק היא בידיו. והשוו לביקורת על הסמכותה המפורשת של ועדת הבחירות בסעיף 7א לחוק-יסוד: הכנסת לדון בבקשות לפסילת רשימות ומועמדים לכנסת, בע"ב 1/65 ירדור נ' יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-6, פ"ד יט(3) 365, דברי השופט יואל זוסמן, בע"ב 384; בע"ב 2/84 ניימן נ' יו"ר ועדת הבחירות לכנסת האחת-עשרה, פ"ד לט(2) 225, דברי המשנה-לנשיא מנחם אלון, בע"ב 289; בע"ב 1/88 ניימן נ' יושב-ראש ועדת הבחירות לכנסת ה-12, פ"ד מב(4) 177, דברי הנשיא מאיר שמגר, בע"ב 194; ולאחרונה בע"ב 11280/02 ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16 נ' טיבי, פ"ד נז(4) 1, דברי הנשיא אהרן ברק, בע"ב 63.

משך כהונת הכנסת השש-עשרה

9. מהו פירוש המילים: "החליטה הכנסת להתפזר" שבסעיף 36 הנ"ל לחוק-יסוד: הכנסת? כאמור, היועץ המשפטי לממשלה וכן נציגת היועצת המשפטית לכנסת סוברים כי חוק-היסוד ניתן לפירושים שונים - שאותם הם מכנים: "הפירוש התכליתי" ו"הפירוש הדווקני" - אלא שבעיניהם, הפירוש האחרון הוא הראוי משעוסקים אנו בתחיקת בחירות.

איני יכולה לקבל גישה זו. יש אך דרך פרשנות אחת, החלה על כל סוגי הנורמות המשפטיות. זוהי הפרשנות התכליתית. ראו למשל בג"ץ 693/91 אפרת נ' הממונה על מדשם האוכלוסין במשרד הפנים, פ"ד מז(1) 749, בע' 762. הוראות בתחיקת בחירות מפורשות בדווקנות אך אם פרשנות כזאת מתבקשת מתכליתן. כך, השופט מישאל חשין, בהתייחסו לפירוש חוק הבחירות, כתב: "בראשית - כדרכנו - נעיין בטקסט העומד לפירוש; אל הטקסט נוסיף תכלית והיגיון; באלה יבואו עיקרי-יסוד של השיטה ומכל המרכיבים הללו ניצור תרכובת במינון הראוי. המוצר שנקבל הוא-הוא פירושו של החוק" (רע"א 12/99 מדעי נ' סאבק, פ"ד נג(2) 128, בע' 135). לגישה דומה ראו גם דברי השופט ברק בב"ש 67/84 חדד נ' פז ואח', פ"ד לט(1) 667, בע' 670.

זאת ועוד: ערכי היסוד של שיטתנו מחייבים לפרש נורמות חוקתיות - ולא-כל-שכן חוקי-יסוד - מתוך מבט רחב, בהתחשב במכלול התחיקה ותוך שאיפה להרמוניה חוקתית. ראו, למשל, בג"ץ 428/86 ברזילי נ' ממשלת ישראל, פ"ד מז(3) 505, בע' 598.

10. בענייננו, הקונספציה שביסוד הוראות חוק-יסוד: הכנסת היא, כי מקום שהכנסת מקצרת כהונתה, מתארכת כהונת הכנסת הבאה. זאת, כדי למנוע בחירות תכופות יתר על המידה, שקיומן פוגע בתפקוד הרשויות. על-כן, בצד הוראות סעיפים 8 ו-9 לחוק-יסוד: הכנסת, הקובעים כי הכנסת תכהן ארבע שנים, מורה סעיף 36 לחוק-היסוד כי כאשר הכנסת לא הוציאה ימיה והתפזרה, בין משום שהחליטה להקדים את הבחירות בדרך של קבלת חוק כאמור בסעיף 35 לחוק-היסוד ובין בשל אי-קבלת חוק התקציב, רואים

אותה כאילו התפזרה וכהונת הכנסת הבאה תוארך. בכל מקרה כזה ייערכו הבחירות לכנסת הבאה בחודש חשוון שלאחר תום ארבע שנים מיום בחירתה.

סעיף 36 אינו איפוא סרח עודף לסעיפים 8 ו-9, אלא הוא חלק מן המכלול הקובע את מועד הבחירות לכנסת. לפיזור הכנסת על-ידי ראש-הממשלה - דרך התפזרות שהוספה בשנים האחרונות - השלכה זהה לזו הנגרמת עקב פיזורה בעילות האחרות. אכן, בכל אחת מהעילות הקבועות בחוק מתפזרת הכנסת קודם שמילאה את ימיה, ואין יסוד להבחנה ביניהן.

למסקנה זו מובילה גם ההיסטוריה החקיקתית, שממנה עולה בעליל, כי הכוונה הייתה להאריך את כהונת הכנסת בכל מקרה שהכנסת שקדמה לה התפזרה לפני תום כהונתה, לרבות בצו של ראש-הממשלה.

11. אשר-על-כן הגעתי לכלל דעה, כי יש לפרש את המילים "החליטה הכנסת להתפזר" כחלות על כל העילות המקצרות ימיה של הכנסת, ובכללן פיזור על-ידי ראש-הממשלה. מכאן, שיש להחיל את סעיף 36 לחוק-יסוד: הכנסת על פיזור הכנסת החמש-עשרה, וממילא תכהן הכנסת השש-עשרה עד לחודש חשוון תשס"ח.

ניתנה היום, י' באדר תשס"ד (3.3.04).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

**נוהל הגשת ערר
למליאת הוועדה**

כ' בטבת תשס"ד
14 בינואר 2004

**נוהל הגשת ערר לפי סעיף 17ב(ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה),
תשי"ט-1959**

1. (א) על צו מניעה של יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת (להלן: הוועדה), שניתן לפי סעיף 17ב(א) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, ניתן לערור בפני מליאת הוועדה.

(ב) הגשת הערר אין בה כדי לעכב את תחולתו של צו המניעה ואת ביצועו, כל עוד לא החליטה הוועדה אחרת.

2. (א) ערר יוגש, בכתב, למזכירות הוועדה.

(ב) הערר יפרט בראשו את שמות העוררים ואת שמות המשיבים ויישא את הכותרת "כתב ערר". לאחר מכן יפורטו נימוקי הערר בדרך בה מפורטים נימוקים בהודעת ערעור המוגשת לבית-המשפט. ערר ייחתם על-ידי מי שמגישו או על-ידי בא-כוחו.

(ג) הערר יוגש במספר עותקים כמספר חברי הוועדה,
בתוספת עותקים כמספר המשיבים.

3. (א) עם הגשתם יימסרו כתבי הערר על-ידי מזכירות הוועדה
למשיבים ולחברי הוועדה.

4. מזכירות הוועדה רשאית לבקש מן העוררים כי יבצעו את
מסירת כתב הערר למשיבים.

5. יושב-ראש הוועדה רשאי להורות כי המשיב יגיש תגובתו
לערר בכתב. הורה יושב-ראש הוועדה על הגשת תגובה בכתב,
יפעלו כאמור בסעיפים 2-4 דלעיל, בשינויים המתחייבים.

6. לא היה סיפק לשגר את כתב הערר או את כתב התגובה לכל
חברי הוועדה לפני המועד שנקבע להכרעה בערר, יודע לחברי
הוועדה כי הכתבים שמורים עבורם במזכירות הוועדה, וכי
באפשרותם לעיין בחומר שם.

7. הדיון בערר יתקיים, ככלל, בדרך של טיעונים בעל-פה, אך
מוסמך יושב-ראש הוועדה, על-פי שיקול דעתו, להורות כי
הדיון יתקיים באמצעות טיעונים בכתב.

8. (א) הוחלט שהדיון יתקיים בעל-פה, יקבע יושב-ראש הוועדה
את מועד הדיון.

(ב) הדיון ינוהל על-ידי יושב-ראש הוועדה או, בהיעדרו, על-ידי אחד מסגניו שהוסמך לכך בהחלטת יושב-ראש הוועדה.

(ג) הדיון ייפתח בשמיעת טענות העורר ולאחר מכן יישמעו טענות המשיב. העורר יהיה רשאי להשיב לטענות שהעלה המשיב בדברי תגובתו. עם תום טענות בעלי הדין יעזבו הללו את האסיפה וחברי הוועדה יקיימו דיון בטענות שהושמעו בפניהם. לא נכח יושב-ראש הוועדה בדיון, יעביר עמדתו בכתב לעיון המשתתפים.

(ד) עם תום הדיון תחליט הוועדה, על יסוד הצבעת חברה, אם לקבל את הערעור או לדחותו. לא נכח יושב-ראש הוועדה בדיון, יראו את עמדתו בכתב כעמדתו בהצבעה לכל דבר ועניין.

9. הוחלט שלא יתקיים דיון בעל-פה, יראו בטיעוני הצדדים בכתב סיכומים. יושב-ראש הוועדה יעביר את חוות-דעתו הכתובה לעיון חברי הוועדה. חברי הוועדה, על יסוד החומר הכתוב שבפניהם, יחליטו אם לקבל את הערעור או לדחותו. כל חבר ועדה יודיע את החלטתו, בכתב, למזכירות הוועדה, עד למועד שיקבע יושב-ראש הוועדה.

10. התוצאה תהיה כקביעת רוב חברי הוועדה שהחלטתם בכתב התקבלה במזכירות הוועדה עד למועד שנקבע.

11. נוהל הגשת ערר לפי סעיף 17ב(ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 - בטל.

כ' בטבת תשס"ד
14 בינואר 2004

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

**החלטות בעניין קיום קלון
בעבירות שבהן הורשעו מועמדים**

ז' בניסן תשס"ג
9 באפריל 2003

ה"ש 1/03

עמוס מר-חיים

המבקש :

**בקשה לפי סעיף 7 לחוק הרשויות
המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965**

בעצמו

בשם המבקש :

החלטה

המבקש הורשע ביום 24.8.98 בבית-משפט השלום בירושלים - על-פי הודאתו ובגדריו של הסדר טיעון שנעשה עמו - בעבירות של עריכת דו"חות לא נכונים בדבר הכנסותיו בין השנים 1991-1995. בית-משפט השלום קבע, כי בדו"חות שהוגשו לרשויות-המס השמיט המבקש, ללא הצדק סביר, הכנסות בסך למעלה משני מיליון ש"ח ובכך נמנע מתשלום מס-הכנסה בסך של כ-277,000 ש"ח. מן ההכנסות האמורות, שבאו לו למבקש משורה של מעסיקים שונים, נוכה מס-הכנסה במקור, אלא ששיעור המס שנוכה היה נמוך מזה שהיה המבקש מתחייב בו על-פי דין, לו דיווח על הכנסותיו יחד בגדרי הדו"חות שהגיש. המבקש הודה, כי בעת הגשת הדו"חות היה הוא שווה-נפש לכך, כי פעולותיו יביאו לחיובו המופחת במס, תוך שהניח, כי השמטת ההכנסות עשויה שלא להתגלות כלל.

בית-משפט השלום גזר על המבקש ששה חודשי מאסר, לריצוי בעבודות שירות ומאסר של שלושה חודשים על-תנאי, שלא יעבור בתוך 3 שנים עבירת-מס לפי סעיפים 217 או 220 לפקודת מס-הכנסה [נוסח חדש] (להלן: פקודת מס-הכנסה), וכן הטיל עליו קנס כספי גבוה.

בהתקרב מועד הבחירות לראשות עיריית ירושלים, הגיש המבקש - אשר לדבריו שוקל להתמודד בבחירות אלו - את הבקשה שבפני, בגדרה מבקש הוא כי ייקבע, כי בעבירות בהן הורשע אין משום קלון.

היועץ המשפטי לממשלה - אשר ביקשתי התייחסותו לעניין - פרש בחוות דעתו המנומקת והמפורטת את עמדתו, ולפיה יש בעבירות שבהן הורשע המבקש משום קלון. לאחר שעיינתי בבקשת המבקש ובחוות-דעתו של היועץ המשפטי לממשלה, דעתי היא, כי בעבירות האמורות יש אכן משום קלון.

סעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 (להלן: החוק) קובע:

אינו זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר המועצה מי שנידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שלושה חודשים וביום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו שבע שנים מהיום שגמר לשאת את עונש המאסר בפועל, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי אין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון.

ואילו על-פי הוראת סעיף 4(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירת ראש הרשות וסגניו וכהונתם), תשל"ה-1975 "זכאי להיבחר ראש רשות מי שהוא אזרח ישראלי הזכאי להיבחר חבר המועצה והוא ראשון ברשימת המועמדים למועצה" (ההדגשה הוספה).

מכאן, כי רק משנמצא אדם כשיר להיבחר למועצת הרשות המקומית, רשאי הוא להציג מועמדותו אף בבחירות לראש הרשות, ואם הורשע בעבירה שיש עמה קלון ונידון לעונש מאסר בפועל של למעלה משלושה חודשים - שעודו מרצה, או שסיים לרצות במהלך שבע השנים שקדמו למועד הגשת רשימות המועמדים - לא יוכל להתמודד בבחירות אלה.

החוק אינו מגדיר מהו היסוד ההופך עבירה לעבירה שיש עמה קלון. ברי, כי ליסוד הקלון נלווה מרכיב של פגם מוסרי הדבק במבצע העבירה, אלא שלעניין זה אין לקבוע כלל נוקשה ויש להתחשב בנסיבותיו של כל מקרה לגופו. בגדרי הנסיבות הרלוואנטיות יש להביא בחשבון, בין היתר, את מהות העבירה, את הנסיבות שבגינן מתעוררת השאלה אם יש בעבירה משום קלון, את הנתונים הנוגעים למבצע העבירה וכן שיקולים של מדיניות משפטית ראויה. עמד על כך פרופסור ש"ז פלר:

מן הבחינה העניינית, ה"קלון"...אמנם נובע מביצוע עבירה נתונה, אבל, יותר משהוא דבוק בעבירה זו, הוא טבוע בעושה, ונוגע למעמדו העכשווי או העתידי בתחומי פעילות או שירות מסויימים...אין מושג זה בעל משמעות אפריאורית תלושה מן ההקשר הקונקרטי... גם בתוך אותו סוג של עבירה ולגבי אותו

אדם ממש, עשויים אף נתונים נסיבתיים, שאפפו את האירוע העבריני, להיות אלה שחורצים את אופיו, כעבירה שיש עמה קלון, או כעבירה שאין בה רבב חמור כזה. [ש"ז פלר, יסודות בדיני עונשין, כרך ג' תשנ"ב, בע' 31. ההדגשות במקור].

ראו גם דברי השופט מאיר שמגר בעש"מ 4/81 אוהיון נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(4) 494, בע' 498; ודברי השופט מישאל חשין בתב"כ 3/01 שמואל פלאטו שרון, פ"ד נו(5) 14, בע' 19.

המקרה שבפנינו עניינו בהתמודדות על משרה ציבורית רמה, שעל המכהן בה להיות ישר-דרך ונקי כפיים. כך מתחייב הן ממהות התפקיד והן מהעובדה, כי עיני הציבור נשואות אל בעל התפקיד ואמון הציבור בו ובמערכת הציבורית בכללותה תלוי באופן שבו מוערך יושרו האישי. יתרה מכך, אף עצם העובדה, כי הזכייה בתפקיד באה לו לזוכה מכוחן של בחירות כלליות, מחייבת, לדעתי, כי כבר בשלב ההתמודדות על קולו של הבוחר יהיו המועמדים השונים נקיים מאחריות פלילית שיש עמה קלון. ראו לעניין זה דברי השופט צבי ברנזון בבג"צ 184/73 חודייפי נ' עמר ואח', פ"ד כז(2) 746, בע' 750; דברי השופט אהרן ברק בבג"ץ 6163/92 אייזנברג נ' שר הבינוי והשיכון, פ"ד מז(2) 229, בע' 266; דברי השופט יצחק זמיר בעש"מ 4123/95 אור נ' נציב שרות המדינה, פ"ד מט(5) 184; ודברי השופט מישאל חשין בבג"ץ 103/96 עו"ד כהן נ' היועץ המשפטי לממשלה, פ"ד נ(4) 314, בע' 326-327.

עבירות, שעניינן השתמטות מתשלום מס-הכנסה, אינן עבירות קלות-ערך. בביצוען גורם העבריין לכך, כי כספים האמורים על-פי דין

לשמש לצרכי הכלל, נותרים בידי לשם העשרת כיסו הפרטי. זאת ועוד, במקרה שבפנינו חזר וביצע המבקש שורה של עבירות, במשך מספר רב של שנים. אף איני רואה כל נפקות בכך, כי המבקש הורשע, על-פי הסדר הטיעון, אך בעבירה לפי סעיף 217 לפקודת מס-הכנסה, שאינה החמורה מבין עבירות-המס ואשר אינה דורשת, לשם שכלולה, התקיימותה של מחשבה פלילית מצד העבריין. שכן, המבקש גילה במעשיו מחשבה פלילית של ממש, בהיותו אדיש לתוצאת מעשיו האסורים.

אשר-על-כן, לאחר בחינת מכלול הנסיבות, ברי כי יש בעבירות שבהן הורשע המבקש משום קלון. משכך, מנוע הוא מלהיכלל ברשימת המועמדים בבחירות לראשות עיריית ירושלים.

ניתנה היום, ז' בניסן תשס"ג (9.4.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

י"ח באייר תשס"ג
20 במאי 2003

ה"ש 2/03

המבקש:

דני בונפיל

**בקשה לפי סעיף 7א(2)(א) לחוק הרשויות
המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965**

בשם המבקש:

עו"ד יוסף ארנון; עו"ד ישי ניב

החלטה

המבקש הורשע ביום 19.3.02 בבית-המשפט המחוזי בירושלים - על-פי הודאתו ובגדרי הסדר-טיעון שנערך עמו - בחמש עבירות של מרמה והפרת אמונים (להלן: העבירות).

על-פי כתב האישום, שהוגש נגד המבקש בבית-המשפט המחוזי בירושלים - ובאמור בו, כמצוין, הודה המבקש - כיהן הוא בעת הרלוואנטית כיושב-ראש ועד העובדים בעיריית ירושלים, תפקיד שהקנה לו מעמד וכוח רב. לפי האישום הראשון, ניצל המבקש את מעמדו ואת קשריו בעירייה בסיוע לאחד, יאיר ביטון, בהגדלה משמעותית של אחוזי הבנייה במיזם שבנה ביטון בירושלים. בשיתח, שערך המבקש עם מהנדס העיר ועם מנהלת מחלקת התכנון בעירייה, פעל המבקש לקידום הטיפול בבקשתו של ביטון להגדלת אחוזי הבנייה. בתוך כך, התחייב המבקש לפעול להסרת שמה של מנהלת מחלקת התכנון מרשימת העובדים המיועדים לפיטורים במסגרת תוכנית הבראת העירייה. בסמוך לאחר

מכן אף פעל ביטון להעברת סך של 60,000 דולר לידי המבקש ; בהזדמנות אחרת פנה המבקש למהנדס העיר על-מנת שיסיר התנגדותו להגדלה ניכרת של אחוזי הבנייה במיזם שבנה אחר, יעקב בלוי, שלאחר מכן העניק למבקש מניות שבבעלותו ואופציה לרכישת מניות נוספות ; באירוע שלישי, בזכות פנייתו של המבקש למנהל האגף לגבייה ושומה בעירייה, הופחתו ונפרסו לאורך תקופה ארוכה חובות ארנונה, שהצטברו לחובת בעליו של אולם שמחות, שבו ערך אחר-כך המבקש (על חשבונו שלו) אירועי ברית-מילה לנכדיו ; כן ניצל המבקש את מעמדו לסיוע לבעליה של חנות "טטרוין" למוצרי חשמל בירושלים, בקבלת הקלות בתשלום חוב ארנונה ובדרישות הפיקוח העירוני לעניין חזות החנות ; ולבסוף, המבקש עשה שימוש בקשריו בעירייה כדי לסייע בפריסת חובות מים וארנונה, שהצטברו לחובתו של מועדון נופש בירושלים, שבו ערך כמה שנים קודם לכן המבקש אירוע בר-מצווה לבנו בעלות מופחתת וכן היה מעורב בקידום הסדר הנחות במועדון לעובדי העירייה.

בית-המשפט המחוזי (השופט משה רביד) קבע, כי על אף פועלו הרב של המבקש בתחום העזרה לזולת בעבר, הרי במעשיו אלה המבקש "חצה את הקווים, בין המותר והאסור, היה במצב של ניגוד עניינים, ועשה שימוש ב'פרוטקציה' לקידום מקורביו", במובן זה, שלולא קשריו של המבקש ומעמדו, היו מתקשים אותם מקורבים בהשגת ההקלות האמורות באופן שבו הושגו. עוד מצא בית-המשפט המחוזי, כי המבקש לא הביע כל חרטה על מעשיו וכי לא הפנים את אמות המידה הראויות לפעולתו של איש ציבור.

על המבקש נגזרו ששה חודשי מאסר בפועל לריצוי בעבודות שירות ותשעה חודשי מאסר על-תנאי, שלא יעבור במשך שלוש שנים עבירה של מרמה והפרת אמונים. כמו-כן הוטל עליו קנס כספי.

כעת מתמודד המבקש בבחירות למועצת עיריית ירושלים, הקבועות ליום 3.6.03, בראש רשימת "אנחנו כאן". בהתאם לאמור בסעיף 7א לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 (להלן: החוק), הגיש את הבקשה שבפני, בגדרה מבקש הוא שאקבע, כי בעבירות בהן הורשע אין משום קלון.

המבקש טוען, כי מלכתחילה הושמט מכתב האישום המתוקן מרכיב המרמה, על מנת שלעבירות הפרת האמונים בהן הורשע לא יתלווה יסוד של קלון; כי בגדרי המונח קלון נדרש, שמעשה העבירה יהא נגוע בשחיתות מוסרית באופן הממיט חרפה על העבריין ומגלה רמה מוסרית נמוכה למדי, ואילו נסיבות ביצוע המעשים האמורים על-ידי המבקש אינן מגלות שחיתות כאמור; וכי המבקש מביע חרטה עמוקה על מעשיו אלא שמכל מקום, חומרת המעשים "גם אם אסורים הם, פעוטה". עוד טוען המבקש, כי בשים לב לחשיבותן המהותית של הזכות להיבחר ושל הזכות לבחור, מן הדין להפעיל זהירות יתרה בקביעה אם במעשי מועמד בבחירות דבק קלון.

על-פי החוק, היה על המבקש להגיש בקשתו לא יאוחר מהיום ה-32 שלפני יום הבחירות. דא עקא, שהבקשה שבפני הוגשה ביום 5.5.03 ואולם המבקש הודיע, כי הדבר נובע מכך, כי קודם לכן הגישה לפקיד הבחירות במשרד הפנים. לא ראיתי לדקדק בעניין זה והחלטתי לדון בבקשה, לגופה, על אף האיחור בהגשתה.

היועץ המשפטי לממשלה, שחוות-דעתו התבקשה, סבור כי בעבירות שבהן הורשע המבקש דבק קלון, שכן במעשיו ניצל המבקש

לרעה את הכוח שניתן לו בגדרי תפקידו הציבורי, כי פגע בשירות הציבורי כולו והיווה דוגמה רעה לאנשי ציבור ולאזרחים מן השורה כאחד. עוד סבור היועץ המשפטי לממשלה, כי הרשעת המבקש בחמישה מקרים שונים מעידה, כי המעשים אפיינו את התנהלותו בגדרי התפקיד שמילא. באשר למהות העבירה, הרי שלדעת היועץ המשפטי לממשלה, אף למרכיב הפרת האמונים הפוגעת בציבור, ולא רק למרכיב המרמה, נלווה היבט של קלון, הדבק במבצע העבירה.

הגעתי לכלל דעה, כי בעבירות בהן הורשע המבקש יש משום קלון.

סעיף 7(ב) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 (להלן: החוק) קובע:

אינו זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר המועצה מי שנידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שלושה חודשים וביום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו שבע שנים מהיום שגמר לשאת את עונש המאסר בפועל, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי אין עם העבירה שבה הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון.

מכאן, כי משהורשע אדם בעבירה שיש עמה קלון ונידון לעונש מאסר בפועל של למעלה משלושה חודשים - שעודו מרצה, או שסיים

לרצות במהלך שבע השנים שקדמו למועד הגשת רשימות המועמדים - לא יוכל להתמודד בבחירות למועצת הרשות המקומית.

החוק אינו מגדיר מהו היסוד ההופך, לעניין בחירות לרשויות המקומיות, עבירה לעבירה שיש עמה קלון ואף חוק העונשין, תשל"ז-1977, שמכוח סעיף 284 לו הורשע המערער, אינו קובע באילו תנאים יתלווה לעבירה מרכיב של קלון.

אף שהמושג קלון שאוב מתחום המוסר, ברי כי זהו מונח משפטי, הראוי לבחינה על-פי אמות מידה משפטיות. העובדה, כי בדברי החקיקה השונים, שבהם נעשה שימוש במונח זה, לא ניתנה לו הגדרה ברורה, מלמדת כי על-פי תכלית החקיקה קלון הוא מושג יחסי, תלוי נסיבות והקשר. ברוח זו קבע בית-המשפט העליון בשורה של פרשות, כי לנסיבות ביצוע העבירה השפעה ישירה על שאלת קיום יסוד הקלון בעבירה. ראו למשל בג"ץ 436/66 בן אהרון ואח' נ' ראש המועצה המקומית, פרדסיה, פ"ד כא(1) 561; בג"ץ 251/88 עודה נ' ראבי ואח', פ"ד מב(4) 837, בע' 839-838; ועש"מ 4123/95 אור נ' מדינת ישראל, פ"ד מט(5) 184, בע' 189-190. כמו כן ראו דברי בג"ץ 11243/02 פייגלין ואח' נ' יושב-ראש ועדת הבחירות ואח' (טרם פורסם, ניתן ביום 15.5.03, להלן עניין פייגלין), בפסקה השנייה לפסק-דין.

מיחסיותו של המונח קלון אף ברי, כי אין די בעריכת קלסיפיקציה של עבירות, באופן שלעבירה מסוג מסוים, או כזו הדורשת יסוד נפשי מסוים, בהכרח יתלווה קלון ומאחרת בהכרח יעדר קלון, שכן לנסיבות עשויה להיות השפעה על ההכרעה בדבר. ראו גם דברי השופט מאיר שמגר בעש"מ 4/81 אוחיון נ' מדינת ישראל, פ"ד לה(4) 494, בע' 498; רות גביזון, "עבירה שיש עמה קלון כפסול לכהונה ציבורית",

משפטים א (1968) 176, בע' 182; וכן שניאור זלמן פלר, יסודות בדיני עונשין, כרך ג' תשנ"ב, בע' 50-51.

בגדרי הנסיבות הרלוואנטיות יש להביא בחשבון, בין היתר, את מהות העבירה, את תדירות ביצוע המעשים הפסולים, את הנסיבות שבגינן מתעוררת השאלה אם יש בעבירה משום קלון, את הנתונים הנוגעים למבצע העבירה - ובהם תפקידו, מעמדו, הלך הרוח הנפשי שאפיין את המבצע בעת ביצוע המעשים הפסולים ולאחריהם - וכן שיקולים של מדיניות משפטית ראויה.

הקלון בעבירה מתייחס לפגם מוסרי-ערכי, המאפיין את המעשה שבוצע וחורג אל מעבר לגדרי הפגם המוסרי הנלווה לכל עבירה באשר היא. לדעתי, אין הכרח כי המעשה יתאפיין דווקא בחרפה או בכתם מוסרי בדרגה גבוהה, מה גם שמונחים אלה הם סובייקטיביים במהותם ואינם מתאימים לבחינה, הנסמכת על אמות מידה משפטיות. לטעמי, השאלה הטעונה בדיקה היא, אם במעשיו סטה העבריין מן הנורמה הראויה, שגדריה נקבעים על-ידי הערכאה השיפוטית, בין היתר בהתחשב בציפייתה של קבוצת ההתייחסות הרלוונטית (הציבור, בעלי מקצוע אחרים וכיוצא בכך). כך, למשל, במקרה של בעל תפקיד ציבורי, שהורשע בעבירה הקשורה לתפקידו, תיבחן שאלת הקלון על-פי סטנדרט ההתנהגות הראוי לבעל התפקיד, בכלל זה תוך מתן הדעת לאופן שבו הציבור מצפה ממנו למלא את תפקידו. סטנדרט ההתנהגות מושפע, כאמור, מנסיבות המקרה. ראו והשוו דברי השופטת איילה פרוקציה בעניין פייגלין (בפיסקה השנייה לפסק-דינה).

בגדרי החוק, עבירה שיש עמה קלון פוסלת את העבריין מלהיבחר למועצת הרשות המקומית. לתוצאה זו תכלית כפולה: האחת, הבטחת

אמון הציבור במערכת השלטונית והשנייה, מניעת העבריינין מלחזור על מעשיו במסגרת שירותו במועצה וכל עוד נמשכת תקופת הפסילה.

מן הכלל אל הפרט

המבקש שימש בתפקיד בכיר בעיריית ירושלים ובמסגרת תפקידו זה קשר קשרים רבים וביסס לעצמו עמדת השפעה. את אלה ניצל לצורך מתן סיוע והקלות - בתחומים הנוגעים לעבודת העירייה ולסמכויותיה - לאנשים שעמם עמד בקשרים אישיים ומקצועיים. לולא מאמצי המבקש, היו הללו נדרשים, ככל אזרח מן השורה, לפעול על-פי הנהלים הרגילים, אשר לבטח היו מצריכים זמן רב יותר ואפשר אף, שתוצאתם הייתה אחרת.

שלא כטענת בא-כוחו של המבקש, ההר לא הוליד עכבר. אכן, על אף הממצאים העובדתיים החמורים שקבע בית-המשפט המחוזי בפסק-דינו, לא הואשם המבקש בעבירות של לקיחת שוחד, ואולם המעשים בהם הורשע חמורים דיים. אף המבקש מודה בבקשתו, בפה מלא, כי "לא השתמש בקשריו כדי לזכות בהטבות אשר אינן מגיעות [לנהנים] בדין [אלא] ביקש לנצל את קשריו כדי לסייע למכריו להתגבר על מכשולי הברדוקרטיה ולזרז עניינים..." (ההדגשה הוספה). התנהגות זו של עובד ציבור אינה ראויה ויש להוקיעה, שכן לא רק שיש בה כדי לפגוע במהלך התנהלותה הרגיל של העירייה, ולא רק שהיא מפלה בין אלה "המקורבים לצלחת" לבין אזרחים מן השורה, אלא - וזה העיקר - פוגעת היא פגיעה קשה באמון הציבור ברשויות השלטון ובציפיותו, כי הללו ינוהלו באורח תקין, ללא משוא פנים ואך מתוך שיקולים ענייניים. טענת המבקש בפני בית-המשפט המחוזי, כי מעשים כאלה - שכאמור, מקימים הרשעה בפלילים - הם נפוצים, אינה יכולה להסיר מעל המעשים את חותם

הקלון. אף הלך רוחו של המבקש, אשר לא רק בעת ביצוע המעשים אלא גם כיום, אינו מכיר בחומרתם, מחייב את הדגשת הפסול בהתנהגותו.

לדברים אף משנה חשיבות בעניינו של המבקש, שכן העבירות בהן הורשע נוגעות, במהותן, לפעולתו בשירות הציבור וקשורות ישירות לאמון הציבורי בו ובמערכת בגדרה פעל ומבקש הוא לפעול שוב. ראו לעניין זה גם בג"ץ 6163/92 אייזנברג ואח' נ' שר הבינוי והשיכון ואח', פ"ד מז(2) 229, בע' 271-270; בג"ץ 3094/93 התנועה למען איכות השלטון בישראל ואח' נ' ממשלת ישראל ואח', פ"ד מז(5) 404, בע' 428; בג"ץ 4267/93 אמיתי ואח' נ' ראש ממשלת ישראל ואח', פ"ד מז(5) 441, בע' 467; וכן דברי יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16, השופט מישאל חשין, בתב"כ 3/01 שמואל פלאסו שרון, פ"ד נו(5) 14, בע' 21-22.

מעשיו של המבקש חרגו במידה ניכרת מגדרי הנורמה הראויה ומן האופן, שבו מצפה הציבור מפרנסיו לנהוג. בחריגה זו יש כדי להטביע במעשים שבהם הורשע חותם של קלון. קלון זה שדבק במבקש - תוצאתו, לעניין שבפנינו, היא אחת - הרחקתו, למצער לפרק זמן מסוים, מן הזירה השלטונית המוניציפלית, באופן שיבטיח את אמון הציבור במערכת, וימנע מן המבקש לשוב ולבצע את מעשיו הפסולים בגדרי התפקיד שאליו מבקש הוא להיבחר.

בהחלטתי מביאה אני בחשבון אף את הוראת החוק, המגבילה את משך הזמן שבו מונעת הרשעה בעבירה שיש עמה קלון מן המתמודד להשתתף בבחירות. לדעתי, בהגבילו את משך המניעות כאמור לתקופה בת שבע השנים, שקדמו למועד הגשת רשימות המועמדים, איזן המחוקק כראוי בין הצורך להבטיח את הרחקתו של אדם שהורשע בעבירה שיש

עמה קלון מן השלטון המקומי, לבין הזכות לבחור ולהיבחר, שהיא מזכויות היסוד של משטרנו הדמוקרטי.

סוף דבר, אני קובעת כי בעבירות שבהן הורשע המבקש יש משום קלון ומשכך, מנוע הוא מלהתמודד בבחירות למועצת עיריית ירושלים.

ניתנה היום, י"ח באייר תשס"ג (20.5.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ה' באב תשס"ג
3 באוגוסט 2003

ה"ש 3/03

המבקש : גולן שליט

בקשה לפי סעיף 7א(2)(א) לחוק הרשויות
המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 (להלן:
החוק)

בשם המבקש : בעצמו

החלטה

בגדרי הבקשה שבפני מבוקש כי אקבע, כי בעבירה שבה הורשע המבקש על פי הודאתו בבית-משפט השלום בירושלים - עבירה של התעללות בקטין, בגינה נדון ל-18 חודשי מאסר, מהם ששה בפועל - אין משום קלון.

בליל 17.2.01 ביקש המבקש לנוף בבתו - שהייתה בת 14 באותה העת - על התנהגותה שלא הייתה לרוחו, ובגדרה יצאה הנערה לבלות עם נערים מבוגרים ממנה, שכנטען, השתייכו לחבורה עבריינית. אלא, שבמקום לגעור בנערה במילים, הכה אותה המבקש באגרופיו מכות קשות בבטנה, בחזה ובגבה, בעט ברגליה וגזר את שיערות ראשה.

כאמור, הורשע המבקש ונדון למאסר בפועל (לריצוי בעבודות שירות), וביום 30.6.03 אמור היה לסיים את ריצוי העונש. כעת מבקש הוא להתמודד בבחירות למועצת עיריית בית-שמש, שייערכו בחודש אוקטובר.

היועץ המשפטי לממשלה - שחוות-דעתו התבקשה - סבור כי לא עלה בידי המבקש להסיר את "חזקת הקלון" הקבועה בחוק, שכן לדעתו, לעבירה של התעללות בקטין - מעצם טיבה - נלווה יסוד של קלון, הקשור לתפיסה החברתית האוסרת ענישה גופנית כלפי ילדים, השפלתם או ביזוי כבודם על-ידי הוריהם.

ואילו המבקש, בדבריו בפני בית-משפט השלום שדן בעניינו, הטעים כי המניע היחיד למעשהו היה רצונו לחנך את בתו ללכת בדרך הישר, ולראייה - מצבה של הבת, שהלך והדרדר קודם למעשה, השתפר פלאים מאז. ומכל מקום, טוען המבקש, כי מדובר בהתפרצות חד פעמית ובלתי נשלטת, שלא גרמה כל נזק.

הגעתי לכלל דעה, כי על אף הנסיבות המקלות שאליהן התייחס בית-משפט השלום בפסק-דינו, יש בנסיבות ביצוע העבירה על-ידי המבקש משום קלון, המונע ממנו מלהתמודד לעת הזו בבחירות לשלטון המקומי.

בע"פ 4596/98 פלונית נ' מדינת ישראל פ"ד נד(1) 145, עמד בית-משפט העליון על היסוד הבלתי-מוסרי הנלווה לעבירה של התעללות בקטין או בחסר ישע. וכך נאמר מפי השופטת דורית ביניש:

התעללות, והתעללות גופנית בגדרה, מתייחסת למקרים שמחמת אופיים וטיבם - המצפון והרגש אינם מאפשרים להתייחס אליהם כאל מקרי תקיפה בלבד. היותה של ההתעללות התנהגות הטומנת בחובה אכזריות, הטלת אימה או השפלה... מקנה לה את התווית הסטיגמטית הבלתי מוסרית, שאינה נלווית בהכרח לכל מעשה עבירה הכרוך בהפעלת כוח.

...

טענת הגנה המבוססת על ענישה גופנית סבירה אינה יכולה לעמוד כנגד מעשי התעללות...מעשה התעללות הוא בעל תווית של סטייה מוסרית. על כן, לעולם אין צידוק חוקי או צידוק המעוגן בנורמה חברתית מקובלת למעשה התעללות. בהתאם לכך, סבורה אני, כי אם היו מעשיה של המערערת מעשי התעללות, אין היא יכולה לחסות תחת כנפיו של צידוק מן הסוג של ענישה סבירה למטרות חינוכיות.

...

ענישה גופנית כלפי ילדים, או השפלתם וביזוי כבודם כשיטת חינוך מצד הוריהם, פסולה היא מכל וכל, והיא שריד לתפיסה חברתית-חינוכית שאבד עליה הכלח. הילד אינו רכוש הורהו; אסור כי ישמש שק איגרוף, בו יכול ההורה לחבוט כרצונו, כך גם כאשר ההורה מאמין בתום לב שמפעיל הוא את חובתו וזכותו לחינוך ילדו...

[שם, בע' 168, 178, 185].

השוו גם דברי בע"פ 5224/97 מדינת ישראל נ' שדה אור, פ"ד נב(3) 374, בע' 384 ודברי המשנה-לנשיא, השופט אהרן ברק, בע"פ 4405/94 מדינת ישראל נ' עבד אלגני, פ"ד מח(5) 191, בע' 192.

אכן, ההשפלה, הפחד והביזוי שהם מנת חלקו של קורבן עבירת ההתעללות הם שמקנים לעבירה יסוד של קלון ולעניין זה אין נפקות לכך שלקורבן לא נגרם נזק, או לכך שמדובר במעידה חד-פעמית של ההורה המכה, ואף לא לטענה, כי תכלית ההכאה הייתה חינוך הילד המוכה, לטובתו או לטובת המשפחה כולה.

לא ראוי הוא בעיני, כי אדם, אשר הורשע בהתעללות בן-משפחתו, ישמש בתפקיד ציבורי, כזה שאליו שואף המבקש להיבחר. בעניין שבפני, לדברים היבט מעשי והיבט עקרוני כאחד. במישור המעשי, די בקיומו של ספק, כי אדם ששיקול-דעתו המוסרי לוקה בחסר יוכל לשרת נאמנה את הציבור, כדי להגביל את יכולתו לשאת בתפקיד ציבורי. ואילו מבחינה עקרונית, הרי הציבור מצפה מנבחריו כי יהיו בעלי רמה מוסרית נאותה ואילו המבקש, שכתם מוסרי דבק במעשהו, אינו יכול לבקש את אמון הציבור, למצער בטרם תחלוף התקופה הקבועה בחוק, הנמנית מיום סיום תקופת ריצוי עונש המאסר שנגזר עליו.

אני קובעת איפוא, כי בעבירה בה הורשע המבקש יש משום קלון
ואשר-על-כן מנוע הוא מלהתמודד בבחירות הקרובות למועצת עיריית
בית-שמש.

ניתנה היום, ה' באב תשס"ג (3.8.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ח באב תשס"ג
26 באוגוסט 2003

ה"ש 4/03

חיאלד חאגי

המבקש :

בקשה לפי סעיף 7א(2)(א) לחוק הרשויות
המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965

עו"ד טועמה עודה

בשם המבקש :

החלטה

בתאריך 23.1.97 הורשע המבקש בבית-משפט השלום בעכו, על-פי הודאתו, בעבירות של אי הגשת דו"חות תקופתיים בכוונה להתחמק מתשלום מס; הוצאת חשבוניות מס ללא תשלום המס במועד; מסירת דו"ח ובו ידיעה לא נכונה בלא הסבר סביר; ואי עשיית המוטל על נישום מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס. העבירות בוצעו בין השנים 1990-1995 ובגדרן התחמק המבקש, באמצעות חברות שבבעלותו, מתשלום מס בסך המתקרב למיליון וארבע מאות אלף ש"ח (בערכים נומינליים). בית-משפט השלום גזר על המבקש 18 חודשי מאסר לריצוי בפועל, הפעיל, בנוסף, עונש של ארבעה חודשי מאסר על-תנאי שעמד כנגד המבקש בגין עבירת מס קודמת, וכן הטיל על המבקש קנס בסך 300,000 ש"ח (שהופחת בערעור שהוגש לבית-המשפט המחוזי).

כעת, משמבקש הוא להתמודד בבחירות למועצת כפר יאסיף, הגיש המבקש את הבקשה שבפני, בגדרה עלי לקבוע אם בעבירות שבהן הורשע המבקש יש משום קלון.

היועץ המשפטי לממשלה, שחוות-דעתו התבקשה, סבור כי לא עלה בידי המבקש לסתור את "חזקת הקלון" הקבועה בחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 (להלן: החוק), שכן הרשעתו במספר רב של עבירות, שבוצעו במשך תקופה ממושכת, מעידה כי המבקש אימץ לעצמו, כדבר שבשגרה, העלמת מס בסכומים גבוהים ובאורח סדרתי.

אין ספק בעיני, כי במעשי המבקש דבק קלון.

ההכרעה בשאלת קיומו של קלון אינה עניין טכני. אף כי ברי, שיסוד הקלון קשור בפגם מוסרי הדבק במבצע העבירה, הרי ההכרעה מושפעת גם מנסיבות המקרה וכן משיקולים של מדיניות משפטית ראויה. בעניינו של אדם, שהורשע בשורת מעשים פליליים, אשר תוצאתם היא פגיעה קשה לא רק באמון הציבור במערכת השלטונית על רבדיה השונים - הן בשלטון המרכזי והן בשלטון המקומי - אלא אף בכיס הציבורי, יש לשאול אם ראוי הוא לאפשר לו לכהן במשרה ציבורית, שלשמה עליו ליהנות מאמון הבוחר ובגדרה אף יזכה בהשפעה ניכרת על ענייני הציבור.

כעולה מפסק-דינו של בית-משפט השלום, המבקש הפך את העלמת המס לדרך התנהלותו הרגילה. קודם להרשעה נושאת-הבקשה שבפני, הורשע עוד שלוש פעמים בעבירות מס ועוד פעמיים

ריצה עונשי מאסר בפועל. בדין קבע בית-משפט השלום, כי מדובר בעבריינין מועד, שגרם במעשיו נזק כבד לאוצר המדינה. התנהגות רצידיביסטית זו, המבטאת את חוסר הפנמת המבקש את הפסול במעשים בגינם הורשע וכן, למיצער, את אדישותו לנזק שייגרם למדינה כתוצאה ממעשים אלה, עומדת כנגד הצהרתו כי מבקש הוא לפתוח דף חדש בחייו באמצעות הירתמות לשירות הציבור - אותו ציבור בו פגע קודם לכן בהתנהגותו הפלילית.

אכן, אף מעבריינין מועד אין החוק שולל לצמיתות את האפשרות להתמודד בבחירות, ובכך בא לידי ביטוי גם משקלה החשוב של הזכות לבחור ולהיבחר. אלא שפרק הזמן בו נאסר על אדם שבמעשיו דבק קלון להציג מועמדות מיום שסיים לרצות מאסרו, מאזן כראוי בין ערך זה לבין החשיבות שבהגנה על הציבור מפני פגיעה בטוהר המידות, כמו גם מפני ההתנהגות העבריינית עצמה.

אני קובעת, כי במעשי המבקש דבק קלון, המונע ממנו להתמודד בבחירות הקרובות לרשויות המקומיות.

ניתנה היום, כ"ח באב תשס"ג (26.8.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ח באב תשס"ג
26 באוגוסט 2003

ה"ש 5/03

עבד אלחלים טאהה

המבקש:

בקשה לפי סעיף 7א(2)(א) לחוק הרשויות
המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 (להלן:
החוק)

עו"ד עמאר עיאשי

בשם המבקש:

החלטה

ביום 3.11.97 הורשע המבקש בבית-משפט השלום בעכו בעבירות של ניכוי מס תשומות ביודעין בלא חשבונית מס ומסירת ידיעות לא נכונות ללא הסבר סביר מתוך כוונה להתחמק מתשלום מס-ערך-מוסף. בית-משפט השלום גזר על המבקש חמישה חודשי מאסר לריצוי בפועל - שאותם סיים לרצות ביום 1.5.02 - וחמישה חודשי מאסר על-תנאי וכן הטיל עליו קנס בסך 90,000 ש"ח (שהוגדל על-ידי בית-המשפט המחוזי בחיפה בערעור שהוגש).

כעת מבקש הוא להתמודד בבחירות הקרבות למועצת כפר מנדא ובגדרי הבקשה שבפני עותר, כי אקבע שבעבירות בהן הורשע אין משום קלון.

היועץ המשפטי לממשלה, בחוות-דעתו המנומקת, סבור כי במעשי המבקש - שמילא תפקיד פעיל ומודע במאמץ להונות את רשויות מע"מ - דבק קלון, שכן במעשיו ביקש לגזול את כספי הציבור שהוא מבקש כעת לשרת אם יזכה בבחירות. היועץ המשפטי אף סבור כי, ככלל, מעשי מרמה וגניבה מקופת הציבור מטילים כתם מוסרי על מבצעיהם, העולה כדי דרישת הקלון שבחוק.

הגעתי לכלל דעה, כי בהתנהגות המבקש אכן דבק קלון, המונע ממנו להתמודד בבחירות הקרובות לרשויות המקומיות.

על-פי כתב האישום, היה המבקש מעורב בזיוף שתי חשבוניות על סך כולל של כ-500,000 ש"ח, באמצעותן נוכה מס תשומות בסך 74,000 ש"ח. בנוסף, בשנת 1991, אז כיהן הוא כראש מועצת כפר מנדא (להלן: המועצה), לקח המבקש חלק בהגשת שתי חשבוניות נוספות, בסך כ-200,000 ש"ח, לרשויות מע"מ לצורך ניכוי מס, אף שחשבוניות אלה התקבלו בשגגה ולא שיקפו הוצאות שהוצאו.

מעשים אלה הם חמורים. הם מבטאים כוונה מתמשכת להונות את רשויות המס ולהביא בכך למצב, שבו תשלומים - האמורים על-פי דין להשתלם לידי הציבור - יותרו תחת זאת בכיס העבריין. בעניין זה שב בית-המשפט העליון ופסק, כי את התופעה של "עבירות של העלמת הכנסות [יש] לתקוף על-ידי ענישה

מרתיעה ואף כואבת. מלחמת חורמה ב"נורמה" שהשתרשה (על כל השלכותיה) כדי לצמצם את ממדיה" (ע"פ 857/84 סניורה ואח' נ' מדינת ישראל, פ"ד לט(1) 550, בע' 554).

אלא שלא חומרת המעשים, לבדה, היא המכריעה בשאלת הקלון, כי אם מכלול הנסיבות, בגדרו נבחנת מידת סטייתו של העבריין מנורמת ההתנהגות המצופה ממנו. על המבקש להתמודד על משרה ציבורית, ובפרט כזו הדורשת את אמון הציבור בממלא המשרה באופן אישי, להיות ישר-דרך ונקי כפיים. אכן, "כך מתחייב הן ממהות התפקיד והן מהעובדה, כי עיני הציבור נשואות אל בעל התפקיד ואמון הציבור בו ובמערכת הציבורית בכללותה תלוי באופן שבו מוערך יושרו האישי" (החלטתי בתר"מ 15/03 בעניין עמוס מר-חיים, ניתנה ביום 9.4.03).

במקרה שבפני, לא רק שהמבקש היה מעורב בעבירות חמורות, ולא באירוע יחיד כי אם בשני מקרים שונים, אלא שאף, למיצער חלק מהעבירות, בוצעו בה-בשעה שכיהן כראש המועצה, תפקיד שאליו מבקש הוא להיבחר כעת שוב. במצב דברים זה אין ספק, כי אם יותר לו להציג מועמדותו אף בבחירות הקרובות, ייפגע אמון הציבור במערכת השלטונית, כמו גם בעקרון שלטון החוק, פגיעה קשה.

אכן, ככל שלמבקש עומדת זכותו היסודית לבחור ולהיבחר, הרי האיזון הראוי בין זכות זו לבין טובת הציבור מחייב, כי לא יוכל להציג מועמדותו בבחירות בטרם חלפה התקופה הקבועה בחוק.

ניתנה היום, כ"ח באב תשס"ג (26.8.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ו באב תשס"ג
24 באוגוסט 2003

ה"ש 6/03

גרגורי גורביץ'

המבקש:

בקשה לפי סעיף 7א לחוק הרשויות
המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965

בעצמו

בשם המבקש:

החלטה

בחודש ינואר 1996 הורשע המבקש בעבירה של מעשה מגונה בקטינה ונדון ל-12 חודשי מאסר בפועל. בתאריך 12.2.1997 השתחרר מהכלא לאחר ניכוי שליש מתקופת המאסר. כעת מבקש הוא להתמודד בבחירות למועצת עיריית נשר, שהמועד האחרון להגשת רשימות המועמדים בהן הוא בתאריך 25.9.03, כשש שנים ושבעה חודשים מיום שחרורו מן הכלא.

המבקש אינו כופר בכך, כי בעבירה שבביצוע הורשע יש משום קלון, אלא שמבקש הוא כי יותר לו להתמודד בבחירות אף שלא חלפו שבע שנים מיום שסיים לרצות עונשו, כדרישת החוק, שכן לטענתו, יישום דווקני של הדרישה בדבר פרק הזמן

המיינמאלי הוא בבחינת שרירות-לב, וכי מניעת התמודדותו
בבחירות תפגע בו פגיעה קשה.

בקשה זו יש לדחות.

סעיף 7א(2) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-
1965 (להלן: החוק) קובע:

לענין שלילת זכאותו של מועמד
להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר
חבר המועצה, בשל עבירה שיש עמה
קלון, יחולו הוראות אלה:

(2)א (א) מועמד או מי שרוצה להיות
מועמד, שנידון למאסר בפסק דין
סופי כאמור בסעיף 7(ב), המבקש כי
יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית
יחליט כי אין עם העבירה שבה הורשע
משום קלון, יגיש ליושב ראש הועדה
בקשה לכך, לא יאוחר מהיום ה-32
שלפני יום הבחירות; לבקשה יצורפו
כתב האישום, פסק הדין וכל חומר
אחר הנוגע לענין;

(ב) החלטת יושב ראש ועדת
הבחירות המרכזית תהיה סופית;
ההחלטה המנומקת תימסר לפקיד
הבחירות לא יאוחר מהיום ה-12
שלפני יום הבחירות;
[ההדגשות הוספו].

ברי איפוא, כי סמכות יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת מכוח הוראת סעיף 7א לחוק - שהינה סמכות מעין-שיפוטית

- מוגבלת אך לבחינת שאלת קיומו של קלון בעבירות שבהן הורשעו מועמדים שההוראה רלוואנטית לגביהם. ואילו ההחלטה, הניתנת בגדרי הפעלתה של סמכות זו, מועברת לידי פקיד הבחירות, שהוא הגורם השלטוני האחראי ליישום החוק לעניין זה, ובקשה למתן סעד כנגד פעולתו יש להביא בפני הערכאה המשפטית המתאימה.

הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ו באב תשס"ג (24.8.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ח באלול תשס"ג
25 בספטמבר 2003

ה"ש 7/03

עאטף תאגי' - ראש המועצה המקומית
אעבלין

המבקש:

בקשה בעניינו של מר סאלח מרשד סלים,
המתמודד לראשות המועצה המקומית
אעבלין

החלטה

בגדרי הבקשה שבפני מתבקשת חוות-דעתי בשאלת קיומו של קלון בעבירה בה הורשע מר סאלח סלים, המתמודד על ראשות המועצה המקומית אעבלין. על פני הדברים, אין הבקשה במקומה, שכן בגדרי סמכותי לפי סעיף 7א לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965, נכללות אך בקשות שהוגשו על-ידי המועמד עצמו, ואילו הבקשה שבפני הוגשה, כמתברר, על-ידי ראש המועצה המכהן, שמתמודד ככל הנראה אל מול מר סלים בבחירות הקרובות.

מעבר לדרוש אוסיף, כי אף לגוף העניין אין ממש בבקשה,
שכן על מר סלים לא הוטל כלל עונש מאסר בפועל, שהוא תנאי
מקדמי לקיום הסמכות לפי סעיף 7א הנ"ל.

ניתנה היום, כ"ח באלול תשס"ג (25.9.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ו באלול תשס"ג
23 בספטמבר 2003

ה"ש 8/03

שאקר עויסאת אסעד

המבקש:

בקשה לפי סעיף 7א(2)(א) לחוק הרשויות
המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 (להלן:
החוק)

בעצמו

בשם המבקש:

החלטה

בתאריך 4.2.03 הורשע המבקש בבית-משפט השלום בחדרה, על-פי הודאתו, בשש עבירות של אי הגשת דו"חות מס ערך מוסף במועד ובהגשת שני דו"חות ללא התשלומים הנובעים מהם. על-פי בקשתו, צורפו שני תיקים נוספים שהיו תלויים ועומדים כנגד המבקש, בגינם הורשע בעוד שלוש עבירות של אי הגשת דו"חות במועד, ב-18 עבירות של הוצאת חשבוניות ללא תשלום המס הנובע מהן ובשתי עבירות של מסירת דו"ח הכולל ידיעה כוזבת. בסך-הכל נמצא, כי המבקש העלים עסקאות בהיקף של כ-300,000 ש"ח והתחמק בכך מתשלום מס בשיעור של 50,000 ש"ח. בית-משפט השלום הדגיש את החומרה שבביצוע עבירות מס ונטילת כספי ציבור, אך לאחר שהביא בחשבון את נסיבותיו האישיות של המבקש ואת הודאתו, גזר על המבקש 4 חודשי מאסר בפועל לריצוי

בעבודות-שירות וכן מאסר על-תנאי וקנס כספי. על פסק-דין זה לא הוגש ערעור. המבקש סיים לרצות עונשו ביום 2.7.03.

בהתקרב מועד הבחירות לרשויות המקומיות, הגיש המבקש - שבכוונתו להתמודד על מושב במועצת עיריית באקה אלעירביה - את הבקשה שבפני, בגדרה מבוקש כי אקבע שבעבירות בהן הורשע אין משום קלון.

משקרב היום האחרון להגשת רשימות המועמדים - 25.9.03 - לא היה סיפק בידי לבקש את חוות-דעתו של היועץ המשפטי לממשלה. אלא שעמדתו העקרונית של היועץ המשפטי נפרשה בהרחבה בעניינים דומים שהתעוררו במערכת בחירות זו. אוכל איפוא להכריע בבקשה כשבפני עמדה זו.

העבירות שביצע המערער הן חמורות. במעשיו נטל הוא מכספי הציבור ללא היתר ושלשל כספים אלה לכיסו הפרטי. ריבוי המעשים מבטא כוונה מתמשכת וחוזרת להונות את רשויות המס, ולמעשה את הציבור בכללו. למעשים מעין אלה, ובפרט כשמבצעם הוא איש ציבור או המבקש להיות כזה, נלווה אות ברור של קלון. זהו קלונו של אדם, שתחת שירות הציבור בחר, למעשה, לגנוב ממנו.

קלון זה מונע מן המבקש מלהתמודד בבחירות הקרובות.

ניתנה היום, כ"ו באלול תשס"ג (23.9.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

י"ט בתשרי תשס"ד
15 באוקטובר 2003

ה"ש 9/03

סעיד שוקיר

המבקש:

בקשה לפי סעיף 7א(2)(א) לחוק הרשויות
המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965

בעצמו

בשם המבקש:

החלטה

בתאריך 27.12.01 הורשע המבקש, על-פי הודאתו בבית-משפט השלום בחיפה, בעבירה של הסעת עובד האזור שלא כחוק, והוטל עליו עונש מאסר על-תנאי וקנס כספי. ערעור המדינה לבית-המשפט המחוזי על קולת העונש התקבל, והמבקש נדון, בין היתר, לארבעה חודשי מאסר בפועל. על-פי עובדות המקרה, בתאריך 26.12.01 נתפס המבקש כשהוא מסייע ברכבו תושב השטחים (להלן: הפועל), אותו העסיק בעבודות בנייה בתחומי ישראל אף שידע כי אין בידי הפועל אישור שהייה או עבודה בישראל. הפועל עצמו נשוי לאזרחית ישראלית והוא קרוב משפחתו של המבקש.

מכאן הבקשה שבפני, בגדרה מבוקש כי אקבע אם במעשהו של המבקש דבק קלון, המונע ממנו להתמודד בבחירות הקרובות למועצת עיריית טמרה.

היועץ המשפטי לממשלה, שחוות-דעתו התבקשה, סבור כי במעשה דבק קלון, שכן מעשה מעין זה - ובפרט נוכח העובדה שבוצע בתקופה של הסלמה ביטחונית - יוצר סיכון ביטחוני חמור לחדירת מפגעים לתחומי ישראל. לדעת היועץ המשפטי לממשלה, במעשהו חרג המבקש במידה ניכרת מן הנורמה הראויה לנבחרי ציבור, בכך שסיכן את ביטחון הציבור ופגע בטוהר המידות המצופה ממי שמבקש לכהן במשרה ציבורית.

אכן, לביצוען של עבירות היוצרות סיכון ביטחוני יש לייחס, על-פי רוב, חומרה רבה, ומעצם טיבן עשויות עבירות מעין אלה להקים יסוד של קלון הדבק במבצען. לחומרת העבירה אף ניתן ביטוי בעונש שהוטל על המבקש בבית-המשפט המחוזי. עם זאת, בתתי דעתי על נסיבות ביצועה של העבירה במקרה המסוים שבפנינו, בגדרן מדובר היה בקרוב משפחתו של המבקש, שאף נשוי לישראלית כאמור, ובמקרה יחיד שלא חזר על עצמו, אני סבורה כי לעניין שבפני אין להחמיר עם המבקש.

אני קובעת איפוא, כי ככל שהדבר אמור בכושרו של המבקש להתמודד בבחירות לרשויות המקומיות כאמור בסעיף 7 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965, לא דבק קלון בעבירה בה הורשע המבקש.

ניתנה היום, י"ט בתשרי תשס"ד (15.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ' בטבת תשס"ד
14 בינואר 2004

ה"ש 10/03

סלימאן עודאללה

המבקש:

בקשה לפי סעיף 19א לצו המועצות
המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-
1958

עו"ד יאיר גולן

בשם המבקש:

החלטה

בתאריך 1.9.1999 הורשע המבקש בבית-משפט השלום ברמלה בעבירות של גרימת מוות ברשלנות ונהיגה בקלות ראש שגרמה לתאונת דרכים ובה נחבל אדם חבלה של ממש. זאת, לאחר שכלי-רכב ובו נהג המבקש היה מעורב בתאונה, שבה נהרג אדם והמבקש ואדם נוסף נפצעו באורח קשה. על המבקש נגזרו 20 חודשי מאסר, מהם שנה לריצוי בפועל והיתרה על-תנאי, וכן הוטל עליו קנס כספי ורשיון הנהיגה שלו נפסל לשנים ארוכות. ערעורו לבית-המשפט המחוזי נדחה לאחר שנקבע, כי בעת הנהיגה היה המבקש בגילופין.

בגדרי הבקשה שבפני עותר המבקש כי אקבע, שבמעשו לא דבק הקלון המונע ממנו להתמודד בבחירות לראשות הוועד המקומי בכפר עין נקובה. לטענתו, מעשה רשלני, ככלל, אינו

מתאפיין בפגם המוסרי הכרוך במושג הקלון, ומעשהו בפרט אינו משליך על כשירותו למלא תפקיד ציבורי. עוד מציין המבקש, כי גם לאחר שדינו נגזר, ואף במהלך ריצוי עונשו, הוא הוסיף לשמש כיושב-ראש הוועד המקומי בכפרו.

ממלאת-מקום היועץ המשפטי לממשלה, שחוות-דעתה התבקשה, סבורה כי לאור מהות העבירות שבהן הורשע המבקש, נסיבות ביצוען והתנהגותו עובר לאירוע התאונה, דבק במעשה קלון. לדדה של חוות-הדעת, בנהיגתו תחת השפעת אלכוהול נטל המבקש סיכון לאיבוד השליטה בכלי-הרכב ולפגיעה בחיי אדם, ובכך סטה באופן ברור מנורמת ההתנהגות המצופה מאדם, המבקש לכהן בתפקיד ציבורי.

סעיף 4(ב) לחוק המועצות האזוריות (בחירת ראש המועצה), תשמ"ח-1988 קובע, כי "זכאי להיבחר לראשות המועצה אזרח ישראלי הזכאי להיבחר לחבר המועצה". ואילו בסעיף 19 לעוונות המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958 - אשר סעיף 99 לצו זה מחילו גם על בחירות לוועד מקומי - נקבע:

אינו זכאי להיכלל ברשימת מועמדים ולהיבחר חבר המועצה מי שנידון בפסק דין סופי לעונש מאסר בפועל לתקופה העולה על שלושה חודשים וביום הגשת רשימת המועמדים טרם עברו שבע שנים מהיום שגמר לשאת את עונש המאסר בפועל, אלא אם כן קבע יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כי אין עם

העבירה שבה הורשע, בנסיבות הענין, משום קלון.

מכאן, כי רק משנמצא אדם כשיר להיבחר לחבר מועצת המועצה האזורית, רשאי הוא להציג מועמדותו אף בבחירות לראש המועצה או לראש ועד מקומי, ואם הורשע בעבירה שיש עמה קלון ונידון לעונש מאסר בפועל של למעלה משלושה חודשים - שעודו מרצה, או שסיים לרצות במהלך שבע השנים שקדמו למועד הגשת רשימות המועמדים - לא יוכל להתמודד בבחירות אלה.

כידוע, החוק אינו מגדיר מהו היסוד ההופך עבירה לעבירה שיש עמה קלון. עם זאת, נקבע כי ליסוד הקלון נלווה מרכיב של פגם מוסרי הדבק במבצע העבירה, אשר מידת קיומו נבחנת לאור הנסיבות. בגדרן, נלקחים בין היתר בחשבון גם מהות העבירה ונתוניו של מבצעה, לרבות היסוד הנפשי שנלווה להתנהגותו. ראו, למשל, החלטתי בה"ש 1/03 (תר"מ 15/03) בעניין עמוס מר-חיים (טרם פורסמה, ניתנה ביום 9.4.03).

לאחר שבחנתי את ענייניו של המבקש הגעתי לכלל דעה, כי בעבירות שבהן הורשע לא דבק קלון, ככל שהדבר נוגע לזכותו להתמודד בבחירות למועצות האזוריות.

ככלל, על מנת שייערך האיזון הראוי בין זכותו היסודית של אדם להציג מועמדותו בבחירות לבין האינטרס להגביל אנשים שהתנהגותם פגומה מבחינה מוסרית מלהיבחר למוסדות השלטון, יש לבחון אם ההתנהגות שבגינה הורשע האדם מגלה מרכיב של כוונה, שהינו תנאי-סף בגיבושו של הפגם המוסרי, הנדרש לשם

ביסוס יסוד הקלון. בהעדר כוונה, ואפילו ההתנהגות מתאפיינת בדרגה כה גבוהה של רשלנות עד כי בגינה נגזר על המתרשל עונש מאסר בפועל, לא ניתן יהיה להצמיד להתנהגות זו אות קלון.

ואילו בענייננו, המבקש הועמד לדין והורשע בגין רשלנותו, בלא שיוחס לו יסוד נפשי של כוונת זדון ואף לא נכונות ליטול ביודעין סיכונים בלתי סבירים או גילוי אדישות לתוצאה. בנסיבות אלה אין לקבוע כי מעשיו פגומים מבחינה מוסרית. אף אין בכוחה של התערבות בית-המשפט המחוזי בממצאיה העובדתיים של הערכאה הדיונית לעניין התנהגות המבקש עובר לתאונה, שלא גררה שינוי במהות העבירה שבביצועה הורשע בבית-משפט השלום, לגרוע ממסקנה זו.

אין ליטול איפוא מן המבקש את זכותו להציג מועמדותו בבחירות.

ניתנה היום, כ' בטבת תשס"ד (14.1.04).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ' בטבת תשס"ד
14 בינואר 2004

ה"ש 11/03

שלמה גלבוש

המבקש:

בקשה לפי סעיף 19א לצו המועצות
המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-
1958

בעצמו

בשם המבקש:

החלטה

בתאריך 18.10.2001 הורשע המבקש בבית-המשפט המחוזי בירושלים בהיותו צד להסדר כובל, בגין מעורבותו בפרשה הידועה כ"קרטל המרצפות". בפרשה זו הורשעו יצרנים מובילים בשוק המרצפות בהפעלתו במשך 14 שנים של הסדר לא-חוקי, בגדרו נקבעו מחירי מינימום, הוגבלה כמות התוצרת והשוק חולק בין היצרנים השותפים. בחלק מן השנים שבהן פעל הקרטל היה המבקש מנהלו של מפעל המרצפות של קיבוץ שדות-ים, שלקח חלק בפעילות האסורה, ואחר-כך שימש בתפקיד בכיר במפעל. על המבקש נגזרו חמישה חודשי מאסר בפועל, שרוצו בעבודות שירות, וכן עשרה חודשי מאסר על-תנאי. כמו-כן הוטל עליו קנס כספי גבוה.

כעת, משבכוונתו להתמודד על חברות במועצה האזורית חוף הכרמל, עותר המבקש כי אקבע שבמעשיו לא דבק קלון. בבקשתו מדגיש הוא את תרומתו לחברה, את פעילותו בשירות מילואים בדרגת אלוף-משנה, את התקופה הקצרה שבה שימש בתפקידים במפעל המרצפות ואת העובדה כי לא ביצע העבירות לא הניב לו כל רווח אישי.

ממלאת-מקום היועץ המשפטי לממשלה, שחוות-דעתה התבקשה, סברה כי חומרת המעשים שבהם היה המבקש מעורב ופגיעתם הניכרת בציבור הרחב אינן מאפשרות לסתור את חזקת הקלון, הקבועה בסעיף 19 לצו המועצות המקומיות (מועצות אזוריות), תשי"ח-1958 (להלן: הצו).

אף אני בדעה, כי למעשי המבקש - בגדרם נטל הוא במשך מספר שנים חלק משמעותי ואינטנסיבי ביישום ההסדר האסור, כעולה מפסק-דינו של בית-המשפט המחוזי - נלווה יסוד ברור של קלון.

אין צורך להרחיב בדברים אודות חומרת המעשים והיקף פגיעתם בציבור הלקוחות הרחב של מוצרי חברות הקרטל. עמד על כך בית-המשפט העליון בפסקי-הדין שהתייחסו לפרשה. ראו ע"פ 2929/02 מדינת ישראל נ' סבידסקי, פ"ד נז(3) 135; וע"פ 2919/02 אלוני נ' מדינת ישראל (לא פורסם, ניתן ביום 1.10.02), שבו נאמר על מבצעי העבירות, שהיו שותפים לפעילות הקרטל, כי הללו "אנשים שומרי-חוק בדרך-כלל, המוכרים בקהילותיהם כאנשים נשואי-פנים [ש]אינם פועלים מתוך מצוקה כלכלית או סוציאלית, וכל מטרתם היא הפקת רווחים קלים על-חשבון הציבור". אכן, חומרת המעשים

בולטת דווקא על רקע מעמדם הבכיר של אנשים מסוגו של המבקש, המנצלים, ביודעין, את האמון שניתן בהם ובמפעלם, וגורמים במעשיהם להונאת הציבור. העובדה שהמבקש לא הפיק מן המעשים רווח כספי אישי אינה מעלה ואינה מורידה, מה גם שהמבקש ודאי נהנה, בעקיפין וכחבר קיבוץ, מהצלחת המפעל.

בנסיבות אלה מוטל צל כבד על כשירותו של המבקש לשאת בתפקיד של נבחר ציבור. התמודדותו בבחירות הקרובות תפגע באמון הציבור ברשויות השלטון ובנבחריו. הצורך למנוע פגיעה זו, למצער עד תום התקופה הקבועה בצו, שקול כנגד הפגיעה בזכותו של המבקש להיבחר.

אני קובעת איפוא, כי בעבירה שבה הורשע המבקש יש משום קלון ומשכך, מנוע הוא מלהתמודד בבחירות למועצה האזורית חוף הגלבוע.

ניתנה היום, כ' בטבת תשס"ד (14.1.04).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ניקוי מודעות תעמולה לאחר הבחירות

י"ט באדר ב תשס"ג
23 במרץ 2003

תב"כ 29/16

עיריית מעלות-תרשיחא

העותרת:

נ ג ד

המשיבות:

1. מרצ
2. הליכוד
3. צומת
4. חרות
5. החזית הדמוקרטית לשלום ולשוויון
6. בל"ד – הברית הלאומית הדמוקרטית
7. רע"מ – הרשימה הערבית המאוחדת
8. המפד"ל
9. מפלגת עם אחד
10. מפלגת האיחוד הלאומי

בקשה למתן צו לפי סעיף 17ג לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959
(להלן: החוק)

בשם העותרת :	עו"ד פאוזי חזאן
בשם המשיבה 2 :	עו"ד איתן הברמן
בשם המשיבה 6 :	גב' שאדה זועבי
בשם המשיבה 7 :	אין התייצבות

החלטה

סעיף 17ג(ב) לחוק מסמך את יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית להורות לעירייה לנקות ולשקם בעצמה אזורים ובהם מודעות תעמולה, שהשאירו אחריהן מפלגות לאחר תום הבחירות, וכן להורות ליושב-ראש הכנסת לנכות את עלות הביצוע מכספי מימון המפלגות, שתלו מודעות אלה, ולהעביר את הכספים שנוכו לידי העירייה.

העותרת, עיריית מעלות-תרשיחא, בעתירה שהגישה נגד הליכוד, בל"ד ורע"מ, (להלן: המשיבות) טוענת, כי המשיבות לא ניקו ולא שיקמו אזורים שנפגעו מתליית מודעותיהן. זאת, על אף צו להסרת המודעות ולניקוי ושיקום השטח, שניתן על-ידי יושב-ראש ועדת הבחירות ה-16, השופט מישאל חשין, ביום 16.2.03.

בדיון בפני לא הייתה מחלוקת, כי אכן, על אף המאמצים שנעשו - כטענת המשיבות - לא הוסרו כל המודעות. משכך, אין

מנוס אלא להפעיל את סעיף 17ג(ב) האמור, שהרי ברור, כי הציבור אינו חייב לשאת בעלות הסרת המודעות.

עם זאת, רואה אני, בהתחשבי בעצם הצורך שהיה בהדבקת המודעות במערכת הבחירות, לאפשר למשיבות להסיר את המודעות הנותרות, לא יאוחר מיום 26.3.03. החל מיום 27.3.03 אני מסמיכה את עיריית מעלות-תרשיחא, ככל שיהא בכך צורך, להסיר בעצמה מודעות שנותרו ולשקם את האזורים שנפגעו, ולהעביר ליושב-ראש הכנסת חשבונות ובהם פירוט מדויק של עלות הפעולות כאמור, על-פי הסכומים שנדרשו לכך בפועל, ביחס לכל אחת מהמשיבות בנפרד על-מנת שסכומים אלה ינוכו מכספי מימון המשיבות, כאמור.

ניתנה היום, י"ט באדר ב' תשס"ג (23.3.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ל' בתשרי תשס"ד
26 באוקטובר 2003

תר"מ 21/03
ועתירות-שכנגד

העותרים: ניר ברקת
רשימת "ירושלים תצליח בראשות ניר ברקת"

נ ג ד

- המשיבים:
1. אורי לופוליאנסקי
 2. רשימת "יהדות התורה, דגל התורה ואגודת ישראל"
 3. יגאל עמדי
 4. רשימת "הליכוד"
 5. עיריית ירושלים

בקשה למתן צו לפי פקודת בזיון בית-
המשפט

החלטה

בהחלטתי מיום 22.6.03 הטלתי על המשיבים 1-4 קנסות בגין הפרת צו מניעה, שניתן על-ידי ואסר תליית שילוט מפר. כן חייבתי את המשיבה 5 להשלים את פעולת ניקוי העיר והוריתי ליושב-ראש הכנסת לנכות את הוצאות ניקוי זה מכספי מימון הבחירות להם זכאים המשיבים 1-4.

הגעתי לכלל דעה כי יש צורך בהבהרת החלטתי, לשם הסרת ספק שמקורו בחוסר הזהות שבין רשימת האם, המיוצגת בכנסת

ונהנית מכספי מימון מפלגות, לבין רשימה-בת, המזוהה אמנם עם הרשימה האם, אך הינה ישות נפרדת, הזכאית למימון בחירות נפרד.

אני קובעת איפוא, כי קנסות המוטלים על רשימה או על מועמד, המתמודדים בבחירות לרשויות המקומיות, בגין הפרת צו מניעה שניתן על-ידי יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, ינוכו מכספי מימון הבחירות שלהם זכאית הרשימה, על-ידי שר-הפנים באמצעות המפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים (להלן: המפקח הארצי). זאת ייעשה, ככל הניתן, לפני העברת כספי המימון לידי הרשימה.

ואילו ככל שניתנה לרשות המקומית הוראה לפי סעיף 17ג(ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: החוק), כי עליה לשאת במלאכת ניקוי העיר ושיקומה, הרי החוק מאפשר להורות על ניכוי הוצאות אלה מכספי מימון הבחירות של המתמודד ורשימתו. וזו לשונו:

17ג.

(א)...

(ב) לא קוים צו שניתן לפי הוראות סעיף קטן (א) בתוך תקופת הזמן שנקבעה בו, רשאי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית להורות לרשות המקומית שבתחומה הוצגו, הודבקו או נכתבו המודעה או הכתובת או למחלקת עבודות ציבוריות במשרד התחבורה, לבצע את הנדרש לפי הצו; הורה

יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כאמור, רשאי הוא להורות ליושב ראש הכנסת לנכות את עלות ביצוע הצו מכספי המימון שלהם זכאי מי שכנגדו ניתן הצו, לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, או לפי חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993, לפי הענין, ולהעביר את הכספים שנוכו כאמור לגוף שעליו הוטל לפי סעיף קטן זה, ביצוע הנדרש על פי הצו.

ברי, כי על ניכוי ההוצאות, בפועל, להיערך על-ידי הגורם המעביר את כספי המימון לידי הרשימות, דהיינו על-ידי משרד הפנים. יושב-ראש הכנסת מתבקש איפוא למסור למפקח הארצי את הדו"ח שהגישה לו המשיבה 5 אודות עלות ביצוע ניקוי העיר מתעמולת בחירות של המשיבים 4-1 החל מיום 5.6.03 ועד לסיום המלאכה, ולהורות למפקח הארצי לנכות הוצאות אלה מכספי מימון הבחירות לו זכאיות הרשימות. המפקח הארצי ינכה הוצאות אלה כאמור ויעבירן לקופת העירייה.

ניתנה היום, ל' בתשרי תשס"ד (26.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

שימוש במשאבי הרשות המקומית לצורכי תעמולה

(להוציא אירועים רשמיים שמטעם המועצה)

כ"ג בתשרי תשס"ד
19 באוקטובר 2003

ת"מ 104/03

העותר: דר' יזהר אילון

נגד

המשיב: אלי לוי – ראש המועצה המקומית

עתירה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

בשם העותר: בעצמו

בשם המשיב: בעצמו

החלטה

העתירה שבפני מכוונת נגד שימוש שעושה המשיב - ראש המועצה המקומית להביס - ברכב שהועמד לרשותו במסגרת תפקידו, לצורכי תעמולה, בכך שעל שמת הרכב מודבקת מדבקת תעמולה מטעם המשיב.

בתשובתו הודה המשיב כי מדבקה כאמור מודבקת על הרכב, אך הודיע כי אינו רואה מניעה להסירה.

שימוש ראש מועצה מכהן במשאבי המועצה או בנכסיה לצורך תעמולת בחירות אינו ראוי, והוא אסור מכוח סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959. אי לכך, ניתן בזה צו מניעה, האוסר על המשיב לעשות כל שימוש במשאבי המועצה המקומית לצורכי תעמולה, הכל כאמור בסעיף 2א הנ"ל.

ניתנה היום, כ"ג בתשרי תשס"ד (19.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ה בתשרי, תשס"ד
21 באוקטובר, 2003

תר"מ 135/03

העותר: סאלח סלים

נגד

המשיב: עאטף חאג', ראש המועצה אעבלין

בשם העותר: עו"ד סאבא חאג'

בשם המשיב: עו"ד דרור חוטר ישי

**בקשה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959.**

החלטה

אחרי ששמעתי את הצדדים נראה לי כי אין מקום להתערבותי.

אכן, ראש המועצה ככל הנראה פעיל הרבה יותר במתן שירותים
(סלילת כבישים, בניית גדרות) בסמוך לבחירות.

אך זהו יתרון שיש למועמד שהינו ראש מועצה מכהן, וכל עוד
ממלא הוא את תפקידו אין לראות בכך מתן שוחד בחירות.

הבקשה נדחית.

ניתנה היום, כ"ה בתשרי תשס"ד (21.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ט"ו באב תשס"ג
13 באוגוסט 2003

תר"מ 32/03

העותרים: 1. סיעת "לב"
2. מאיר דהן

נגד

המשיב: רפי סויסה – ראש מועצת מזכרת בתיה

עתירה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

בשם העותרים: העותר 2
בשם המשיב: בעצמו

החלטה

בעתירה שבפני טוענים העותרים - סיעת "לב" במועצה המקומית מזכרת בתיה ומר מאיר דהן, המתמודד על ראשות המועצה - כי ראש המועצה המכהן, מר רפי סויסה, מפר את הוראות חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, בכך שעושה הוא שימוש בגדרי תעמולת הבחירות שלו במשאבי המועצה – בעלון המועצה, בעובדי המועצה ובציוד משרדי השייך למועצה, ובכך שמנצל הוא אירועים וטקסים חגיגיים שעורכת המועצה לשם ניהול

תעמולת בחירות, במסגרת זאת אף קבע, בין היתר, את אירוע סיום חגיגות 120 שנה למושבה בסמוך לפני הבחירות.

מר סויסה, בתשובתו, מכחיש טענות אלה מכל וכל ועל-כל-פנים מצהיר הוא, כי יימנע מכל שימוש כזה בעתיד.

לראש מועצה מכהן יש, מטבע הדברים, יתרון על פני מתמודדים אחרים, אך עקרון השוויון מחייב לצמצם, ככל הניתן, יתרון זה על-ידי מניעת שימוש ראש המועצה במשאבי המועצה ובעובדיה לשם ניהול תעמולת בחירות. משכך, ברור כי אין לעשות שימוש בעלון המועצה, בעובדיה או בציוד השייך לה כל שימוש בתעמולת בחירות, במישרין או בעקיפין. משמתקרבים ימי הבחירות, אף חייב ראש המועצה להימנע מלפנות לציבור בפרסומי המועצה בשמו, או לנאום באירועים שמקיימת המועצה לקהל, בגדרם יפליג בשבחי עצמו ובתיאור הישגיו.

על-בסיס מצב משפטי זה, נראה לי כי אין מקום לביטול אירוע סיום חגיגות 120 השנה למושבה, אך בהזמנות לאירוע זה, שיחולקו מכאן ולהבא, על ראש המועצה להימנע מלחתום בשמו או בתוארו. כן עליו לגלות איפוק בטקסים ובאירועים שעורכת המועצה, להימנע מלנאום בהם ולהציג הישגיו - מעשים, שבימי שיגרה שלא טרם בחירות, היה חופשי לעשותם.

ולבסוף, והדברים ברורים, אסור באיסור חמור לעשות שימוש במשאבי המועצה לתעמולת בחירות, בין במישרין ובין בעקיפין, בין בתשלום ובין ללא תמורה.

משכך, ניתן בזה צו מניעה, האוסר על המשיב לעשות כל שימוש במשאבי המועצה לצורך ניהול תעמולת בחירות; האוסר עליו לפרסם בשמו ובתוארו את אירוע סיום חגיגות 120 השנה למועצה וכן טקסים ואירועים אחרים שעורכת המועצה; והאוסר עליו לעשות כל שימוש בעלון המועצה לשם תעמולת בחירות. בנוסף, כאמור לעיל, נאסר על המשיב לנאום בטקסים ובאירועים ציבוריים אחרים שתערוך המועצה, כל זאת עד לאחר מועד הבחירות.

ניתנה היום, ט"ו באב תשס"ג (13.8.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ז בתשרי, תשס"ד
23 באוקטובר, 2003

ת"מ 32/03

- העותרים: 1. סיעת לב
2. מאיר דהן

נגד

המשיב: רפי סויסה - ראש מועצת מזכרת בתיה

בשם העותר: בעצמו

בשם המשיב: עו"ד עידית בר עוז

בקשה דחופה לפי פקודת בזיון בית-
המשפט.

החלטה

אין חולק, כי המשיב עשה שימוש בקלטת רכוש המתנ"ס, שלדידי לצורך ענייננו, הוא חלק מהמועצה המקומית, לצורך עריכת תעמולת בחירות נגד העותר.

אכן, המשיב לא הציג את כל הקלטת, אלא את הקטעים הרלוואנטיים עבורו, ועבור העריכה שולם מתקציב הבחירות של המשיב.

אלא, עצם השימוש בקלטת הוא הפרת הצו.

אשר על כן אני מקבלת את הבקשה ומטילה על מר סויסה קנס
בסך 20,000 ש"ח, סכום שיקוזז מכספי המימון שלהם זכאית רשימתו.

ניתנה היום, כ"ז בתשרי תשס"ד (23.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

א' בחשוון, תשס"ד
27 באוקטובר, 2003

תר"מ 178/03

העותר: אילן גלבסקי

נגד

המשיבה: 1. הליכוד בראשות יעקב פרץ
2. עיריית קרית אתא

בקשה דחופה לצו מניעה לפי סעיף 17ב
לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-
1959

החלטה

בעתירה שבפני טוען העותר כי נודע לו שביום הבחירות בדעת המשיבים לעשות שימוש במשרדי העירייה לקיום תעמולה, לרבות שימוש במחשבים ובחייגנים באמצעות המחשבים. כן נודע לו כי חלק מעובדי העירייה קיבל הוראה שלא להגיע לעבודה, על אף שלא מדובר ביום שבתון.

בתשובתם לעתירה הכחישו המשיבים טענות אלה והסבירו כי בנין העירייה משמש את ועדת הבחירות וברור כי לא תיעשה בבנין תעמולה כלשהי.

סעיף 75 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 אוסר על עובד רשות מקומית בעל סמכות מינהלית או תפקיד שכרוך בו מגע עם קהל לקחת חלק בתעמולת הבחירות בתחום רשות מקומית שבה מתקיימות בחירות.

הפרת איסור זה היא עבירה שעונשה 6 חודשי מאסר או קנס, זאת בנוסף להשעיית העובד מעבודתו או ממילוי תפקידו, ללא קבלת תשלום, עד ליום הבחירות. בנוסף, סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 אוסר שימוש במשאבי העיריה לתעמולה. איסור זה משתרע גם על העסקת כל עובדי העיריה, בשעות העבודה, בתעמולת בחירות.

באין אפשרות לערוך ברור עובדתי בשעה מאוחרת זו בדבר נכונות הטענות, ולמען הסר ספק, ניתן בזה צו מניעה האוסר על השתתפות עובדי העיריה בתעמולת בחירות של יעקב פרץ ורשימת "הליכוד" בשעות עבודתם, לרבות ביום הבחירות. כמו כן ניתן בזה צו מניעה האוסר שימוש בכל ציוד (מחשבים, חייגנים, משרדים) השייך לעיריה לצורכי המועמד ורשימתו.

ניתנה היום, א' בחשוון תשס"ד (27.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

א' בחשוון, תשס"ד
27 באוקטובר, 2003

תר"מ 173/03

העותרים :
1. רון פרומר
2. סיעת "נהריה נטו"

נגד

המשיבים :
1. גיקי סבג
2. סיעת נהריה אחת
3. עיריית נהריה

בשם העותרים : עו"ד אושרי שלוש

בשם המשיבים : עו"ד אורן ארבל

בקשה דחופה לצו מניעה לפי סעיף 17ב
לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-
1959

החלטה

בעתירה זו מתבקש מתן צו מניעה האוסר על עובדי העיריה ליטול חלק בתעמולת בחירות מטעם ראש העיריה ורשימתו.

בעתירה מצויין כי רבים מעובדי העיריה מתכוונים מרצונם החופשי, כביכול, ליטול יום חופשה ולנצל חופשתם לענייני תעמולה לטובת ראש העיריה.

יודגש, כי סעיף 75 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965, אוסר על עובדי העיריה בעלי סמכות מנהלית או בתפקיד הכרוך במגע עם קהל ליטול חלק בתעמולת בחירות. איסור זה חל אף כאשר העובד בחופשה. הפרת הוראה זו היא עבירה פלילית, שהמורשע בגינה צפוי, בנוסף לעונש מאסר 6 חודשים או קנס, להשעייה מעבודתו או ממילוי תפקיד ללא קבלת תשלום עד ליום הבחירות. בנוסף, האיסור על שימוש במשאבי העיריה על פי סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 כולל בחובו איסור על עובדי עיריה בשעות העבודה לעסוק בתעמולה לטובת בעל תפקיד בעיריה המתמודד בבחירות, אלא שאיסור זה לא יחול אם העובד נטל באותו יום חופשה על חשבונו.

ניתן בזה איפוא צו מניעה האוסר על עובדי העיריה להשתתף בתעמולת בחירות בשעות העבודה בעיריה.

ניתנה היום, א' בחשוון תשס"ד (27.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ה בתשרי, תשס"ד
21 באוקטובר, 2003

תר"מ 118/03

העותר: אילן גלבסקי

נגד

- המשיבים: 1. הליכוד
2. 10 עובדי עיריית קרית ביאליק

בשם העותר: עו"ד דרור לביא-אפרת
עו"ד ברנט

בשם המשיב 1: עו"ד איתן הברמן; עו"ד ניר נחום
בשם המשיבים 2: עו"ד אילן שביט; עו"ד יצחק יונגר

בקשה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-
1959.

החלטה

שמעתי את הצדדים ואין חולק כי השתתפות עובדי עיריה, בשעות העבודה, בתעמולת הבחירות של ראש העיריה, המועמד, הינה שימוש לא ראוי במשאבי העיריה. המשיבים חולקים כי אמנם נעשה שימוש כזה ואף הגישו תצהירים בענין. מנגד, הציגו בפני העותרים

ראיות (קלטת) וטבלה שלטענתם נערכה על ידי אנשי המשיב 1,
המחלקת לעובדי העיריה תפקידים שונים ביום הבחירות לסיוע
למשיב 1.

בנסיבות הקיימות ובאין אפשרות לערוך בירור מקיף, ולמען הסר
ספק, ניתן בזה צו מניעה האוסר השתתפות עובדי העיריה בתעמולת
הבחירות של המשיב 1 בשעות עבודתם, לרבות ביום הבחירות.

ניתנה היום, כ"ה בתשרי תשס"ד (21.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ג' בתשרי תשס"ד
29 בספטמבר 2003

תר"מ 77/03

העותר: ירון עובדיה

נגד

- המשיבים:
1. משה מנשה - ראש המועצה האזורית עמק לוד
 2. מזכירת המועצה האזורית עמק לוד
 3. גזבר המועצה האזורית עמק לוד

עתירה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

בשם העותר: עו"ד עפר שרם
בשם המשיב 1: עו"ד אליהו שטרן
בשם המשיבים 2-3: עו"ד בן ציון שפר

החלטה

רשמתי מפיו של בא-כוח המשיב 1, עורך-הדין אליהו שטרן, התחייבות כי עד לבחירות לא יוצא עוד העלון וכי לא יודפס ולא יחולק הספר "כך בניתך ונבנית - 50 שנה למועצה האזורית עמק לוד". כן התחייב עורך-הדין שטרן בשם המשיב 1 וקיבל על עצמו לפקח אישית כי לא ייעשה שימוש כלשהו במשאבי המועצה לתעמולת בחירות.

העותר ביקש בכל זאת הוצאת צו מניעה, אולם החלטתי לתת הזדמנות למשיב 1 וסומכת אני על התחייבות בא-כוחו עורך-הדין שטרן כאמור. לא אוציא איפוא הפעם צו מניעה.

באשר לבקשות הנוגעות להמשך כהונת מזכירת המועצה וגזבר המועצה, וכן ליתן צו המורה למשיבים לגלות את עלות הדפסת הספר והעלון, הרי לא אוכל להיענות להן, בהעדר סמכות למתן צווים כאמור.

ניתנה היום, ג' בתשרי תשס"ד (29.9.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

תעמולת בחירות בעיתונים

כ"ג בתשרי תשס"ד
19 באוקטובר 2003

ת"מ 35/03

העותר: אליהו בן דוד

נגד

המשיב: יעקב פרץ

**בקשה למתן צו לפי פקודת בזיון בית-
המשפט**

בשם העותר: עו"ד דרור לביא-אפרת

בשם המשיב: עו"ד ניר נחום

החלטה

שלוש עילות הן הבסיס לבקשה שבפני, בגדרה נטען כי המשיב הפר את צו המניעה, שניתן ביום 21.8.03 ואוסר עליו לפרסם מודעות תעמולה מפרות, בכך שפרסם בעיתון מודעה ששטחה גדול מ-40 אינץ', בכך שלא הבהיר במודעתו כי מודעת תעמולה היא, ובכך שחילק לתושבים בעיר תקליטור ועליו גייגל הבחירות שלו.

באשר לעניין הראשון, הרי אניח כי המשיב חרג בתום לב מן הגודל המותר, והחלטתי, המבהירה את אופן החישוב, הגיעה לידי

רק לאחר שפורסמה המודעה נושאת-העתירה. משכך אין בדבר עילה להוצאת צו לפי פקודת בזיון בית-המשפט. אף לעניין חלוקת התקליטור לא ראיתי לתת צו כאמור, שכן ספק בעיני אם הדבר אסור על-פי צו המניעה הקיים ועל-פי חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 בכלל.

אלא שהמודעה שפורסמה היא מפרה מבחינת תוכנה, שכן על-פניה נראית היא כפרסום מטעם העירייה או מטעם יעקב פרץ כראש העירייה, להבדיל ממר פרץ המועמד. בעניינה של מודעה דומה להפליא ניתן בתאריך 21.8.03 צו המניעה כנגד מר פרץ ובדיון שהתקיים בפני אף הבהרתי בלשון ברורה את הפגם שבפרסום מודעה כאמור. לפיכך, ובתתי דעתי להתחייבות המפורשת שניתנה לי בשם מר פרץ על-ידי בא-כוחו, עורך-הדין איתן הברמן, בעקבות הפרה קודמת מצד מר פרץ - והופרה, אני מקבלת את הבקשה ומטילה על המשיב קנס בסך 20,000 ש"ח, אשר ינוכו ממימון הבחירות לו זכאית רשימתו.

ניתנה היום, כ"ג בתשרי תשס"ד (19.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

**השתתפות מועמד באירועים
רשמיים שמטעם
הרשות המקומית**

כ' באלול תשס"ג
17 בספטמבר 2003

תר"מ 62/03

העותר: אנדרי אוזן

נגד

המשיבים: 1. יעקב טרנר – ראש עיריית באר שבע
2. מאיר בביוף

עתירה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

בשם העותר: עו"ד יצחק מלצר

בשם המשיב 1: עו"ד אלישע פלג

בשם המשיב 2: עו"ד שאול דינוויס

החלטה

בגדרי העתירה שבפני מבוקש צו, המונע את השתתפות המשיבים - ראש העירייה המתמודד בבחירות הקרובות, וחבר רשימתו המועמד לחברות במועצת העירייה - בטקס חנוכת היכל התרבות המחודש בבאר שבע.

העותר מנמק עתירתו בחשש, כי המשיבים ינצלו את המעמד לניהול תעמולת בחירות. אלא שבתשובתם לעתירה מצהירים המשיבים, כי השתתפותם בטקס נעשית במסגרת תפקידיהם בעירייה ובהסתדרות בלבד ומתחייבים הם שלא לנצל את האירוע לקידום מועמדותם בבחירות.

אך טבעי הוא, כי מתמודדים הנושאים בתפקידים ציבוריים נהנים מיתרון מסוים על-פני מועמדים שאינם מכהנים. אלא שלשם צמצומו של יתרון זה והבטחת עקרון השוויון בבחירות, מגביל חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 את ניהול התעמולה ובין היתר אוסר, בסעיף 2א לו, על ניהול תעמולה באמצעות נכסי העירייה ומשאביה. כן נאסר בסעיף 8 לחוק קיום תעמולה המלווה בתוכניות בידור ובהגשת מזון ומשקה.

השתתפות מועמדים, המכהנים בתפקידים ציבוריים, באירועים שעורכת הרשות המקומית או שאליהם מוזמנים המועמדים מתוקף תפקידם, כשלעצמה אינה אסורה. אלא שבתקופת ערב-בחירות על מועמדים אלה להגביל את החלק שייטלו באירוע, במובן זה שמותר להם לשאת דברי ברכה, אך חל איסור מוחלט על קיום תעמולת בחירות ישירה או עקיפה, ובכלל זה על הצגת הישגיהם או על עידוד הציבור לבחור בהם. בנוסף, כאמור, חל איסור על ניהול תעמולת בחירות בליווי תוכניות בידור ועל הגשת מזון ומשקאות.

רשמתי לפני את התחייבות המשיבים לנהוג לפי כללים אלה. לשם הסרת ספק, ניתן בזאת צו, האוסר על המשיבים לקיים תעמולת בחירות בדרך כלשהי באירוע המתוכנן.

ניתנה היום, כ' באלול תשס"ג (17.9.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ל' בתשרי תשס"ד
26 באוקטובר 2003

תר"מ 166/03

- העותרים: 1. אבי בינמן
2. סיעת "ירוקים למען נשר"

נ ג ד

- המשיבים: 1. דוד עמר – ראש העירייה
2. עיריית נשר

**בקשה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959**

החלטה

בעתירה שבפני מעלים העותרים חשש, כי בכוונת המשיב 1 לנצל את אירוע פתיחת ליגת הכדורסל, בגדרו ייערך הערב משחק בהיכל הספורט העירוני בהשתתפות קבוצה הזוכה לתקצוב מעיריית נשר, לצורך ניהול תעמולת בחירות.

לאור פרק הזמן הקצר עד למועד קיום האירוע, לא ניתן היה להמתין לתגובת המשיבים.

הגעת י לכלל דעה, כי אין לאסור את השתתפות המשיב 1 באירוע. עם זאת, ניתן בזה צו מניעה, האוסר על המשיב 1 לעשות שימוש באירוע, בין אם בעצמו ובין אם באמצעות אחרים, לצורכי תעמולת בחירות בכל דרך שהיא, ישירה או עקיפה.

ניתנה היום, ל' בתשרי תשס"ד (26.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ' בתשרי תשס"ד
16 באוקטובר 2003

ת"מ 130/03

העותר: אורי שמואל - חבר מועצת יקנעם עילית

נגד

המשיב: סימון אלפסי- ראש מועצת יקנעם עילית

בקשה למתן צו מניעה

בשם העותר: עו"ד אורלי שמואל

בשם המשיב: בעצמו

החלטה

לאחר שעיינתי בתגובת המשיב, הגעתי לכלל דעה, כי אין מקום לאסור על קיומו של טקס הפתיחה של פארק קרת (להלן: האירוע). ברם, ראוי הוא, בנסיבות הקיימות, לאסור את השתתפותו של המשיב באירוע.

ניתן בזה צו מניעה, האוסר על המשיב להשתתף באירוע
האמור.

ניתנה היום, כ' בתשרי תשס"ד (16.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ו בתשרי תשס"ד
22 באוקטובר 2003

ת"מ 142/03

העותרת: סיעת "עיר חופשית"

נגד

- המשיבים:
1. יצחק אוחיון - ראש העירייה
 2. עיריית פתח תקווה

בקשה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

לאחר שעיינתי בטיעוני הצדדים, הגעתי לכלל דעה כי אין
לאסור על קיומם של אירוע חלוקה המלגות ושל אירוע ההוקרה
למלחין נחום היימן.

עם זאת, על מנת שלא תתקיים תעמולת בחירות באירועים
אלה, ניתן בזה צו מניעה האוסר על נוכחות באירועים של מי מן

המועמדים לראשות העירייה או למועצת העירייה, וכן על כל ניצול של אירועים אלה לצורכי תעמולת בחירות.

ניתנה היום, כ"ו בתשרי תשס"ד (22.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

י"א בחשוון תשס"ד
6 בנובמבר 2003

ת"מ 180/03

העותרים: .1 סיעת "שהם שלנו"
.2 גיל ליבנה

נגד

המשיבים: .1 סיעת "לב"
.2 שחר בן עמי – ראש המועצה
.3 המועצה המקומית שהם

**עתירה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959**

בשם העותרים: עו"ד איל רוזין
בשם המשיבים 1-2: עו"ד איל יפה

החלטה

הגעתי לכלל דעה, כי המועצה המקומית שהם היא משיבה נכונה בעתירה שבפני, ומשכך אני מצרפת אותה כמשיבה לעתירה. בגדרי החלטתי אף איני נזקקת לתשובתה.

בעתירה מבקשים העותרים, כי יינתן צו מניעה האוסר על המשיבים לפרסם מודעות, מהן משתמע כי נקשר הסכם הצבעה בין העותר 2 לבין מר יוסי לוי, מועמד הליכוד בסיבוב הבחירות הראשון. כן מתבקש צו מניעה, האוסר על המשיב 2 - ראש המועצה

המכהן - לעשות שימוש אסור במשאבי המועצה ובכלל זה ניצול אירועים, שעורכת המועצה לפני הבחירות, לניהול תעמולה, וכן ניצולם לצורך זה של אירועים העתידיים להיערך לאחר הבחירות.

מתשובת המשיבים נמצאתי למדה, כי אף שהמודעות בעניין הסכס ההצבעה הנ"ל הן, כנטען, בבחינת אמת ידועה, הרי לא פורסמו על-ידי המשיבים. משכך, ברי כי אין בכוונת המשיבים לפרסמן אף בעתיד. אלא שלמען הסר ספק ניתן בזאת צו מניעה, האוסר על המשיבים, בתעמולתם, להטעות את ציבור הבוחרים, והכל כאמור בסעיף 13 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: החוק).

לעניין ניצול אירועי המועצה לצורכי תעמולה, הרי ככל שמדובר באירועים המתוכננים להתקיים לאחר הבחירות, אין בעצם קיומם משום תעמולה. אלא שברי, כי אם נוגעים הם לעניינים שעל סדר-יומם של המתמודדים בבחירות, חל אף על המועצה המקומית - כמו גם על המועמדים והרשימות - איסור לפרסמם בימים אלה של טרם-בחירות, שכן לפרסומים עלולה להיות השפעה על עמדות הבוחרים. ואילו באירועים שמתכננת המועצה לערוך לפני מועד הבחירות, חל איסור על ראש המועצה המכהן - שהוא גם מועמד בבחירות - להשתתף.

ניתן איפוא בזה צו מניעה, האוסר על המשיב 2 לנכוח בכל אירוע שבכוונת המועצה המקומית לקיים, עד לאחר יום הבחירות. כן ניתן צו מניעה, האוסר על המועצה המקומית שהם לפרסם בכל דרך שהיא את דבר קיומם המתוכנן של אירועים שבכוונתה לערוך לאחר מועד הבחירות, ככל שנושאי אירועים אלה רלוואנטיים

לעמדתו של ציבור הבוחרים. אף צו זה יעמוד בתוקף עד לאחר מועד הבחירות.

ניתנה היום, י"א בחשוון תשס"ד (6.11.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

א' בחשוון, תשס"ד
27 באוקטובר, 2003

ת"מ 175/03

העותרת: שינוי מפלגת החילונים

נגד

- המשיבים:
1. דנילוביץ רוביק
 2. "קדימה באר שבע"

בקשה דחופה לאכיפת צו מניעה לפי סעיף
17 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-
1959

החלטה

מן התשובה לעתירה עולה כי לא מדובר באסיפת תעמולה, כי אם בכנס פעילים לקראת הבחירות המתקיימות מחר.

על קיום כנס כזה אין איסור בחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959.

ברם, להסרת ספק, ניתן בזה צו האוסר קיום אירוע תעמולה בו יחולקו אוכל ומשקה או תושמע מוזיקה.

ניתנה היום, א' בחשוון תשס"ד (27.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

הבטחת טובות הנאה בעד תמיכה במועמד

(לרבות מתנות, קמיעות, ברכות ואירועים לרווחת הקהל)

כ"ח באדר ב תשס"ג
1 באפריל 2003

תר"מ 14/03

העותרת: שינוי בקרית אונו

נ ג ד

המשיבה: תנועת ש"ס

עתירה למתן צו לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959
(להלן: חוק דרכי תעמולה)

בשם העותרת: עו"ד יעקב סבו; עו"ד גיל מיכלס

בשם המשיבה: עו"ד נדב עשהאל

החלטה

בגדרי העתירה שבפני ביקשה העותרת, המתמודדת בבחירות המקומיות לעיריית קריית אונו שנערכות היום, כי יינתן צו מניעה על-פי סעיף 17ב(א) לחוק דרכי תעמולה, אשר יאסור על המשיבה - תנועת ש"ס, המתמודדת אף היא בבחירות, לחלק קמעות למצביעים, ובהם תמונות חמסה וברכות שונות. לעתירתה צירפה העותרת צילום תמונה ממוסגרת ובה חמסה ועליה המלים "מזל בריאות והצלחה" כשעל החמסה אף תמונת הרב עובדיה יוסף

בצירוף ברכה מטעמו - "ה' ישמור צאתך ובואך מעתה ועד עולם!".
על גבי התמונה מופיעה תעמולת בחירות מטעם תנועת ש"ס.

בתשובתה התחייבה המשיבה, כי תחדל מחלוקת החמסה
כאמור. מנגד, טוענת המשיבה, כי גלויה שחולקה אף היא, ועליה
תמונת הרב יוסף בצירוף איחולים למצביעים - גלויה שלא נזכרה
בעתירה - אינה אסורה על-פי החוק.

סעיף 88 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965

קובע:

...

(6) המשדל אדם להצביע או
להימנע מלהצביע, בכלל או בעד
רשימת מועמדים מסוימת,
בדרך של השבעה, קללה, נידוי,
חרם, נדר, התרת נדר, הבטחה
להעניק ברכה, או מתן קמיע;
לענין זה, "קמיע" - לרבות כל
חפץ שבעיני חלק מהציבור יש
ביכולתו להיטיב או להרע
עמו... דינו - מאסר חמש שנים
או קנס 20,000 לירות.

ברי, כי תמונת החמסה שחילקה המשיבה, ובה שידול
המצביעים להצביע עבורה באמצעות ברכה ותוך שימוש בצורת
החמסה, המוכרת בציבור כסימן למזל-טוב, עולה כדי תעמולת
בחירות, האסורה לפי סעיף 88 האמור. ראו בעניין זה דברי השופט
אליהו מצא בעתירה, שהגישה בשעתו המשיבה דכאן במסגרת
הבחירות לכנסת ה-15, כי חלוקת איור בצורת חמסה ועליה ברכה

על-ידי תנועת מר"צ הנה בבחינת חלוקת קמעות אסורה (תב"כ 2/15 סיעת ש"ס נ' סיעת מדצ, קובץ נהלים והחלטות שניתנו לקראת הבחירות לכנסת ה-15 ולראש הממשלה, תשנ"ט, בע' 110).

באשר לאמצעי התעמולה הנוסף - גלויה ועליה תמונת הרב יוסף - הרי העותרת לא צירפה לעתירתה כל ראיה, המעידה על כי גלויה כאמור אכן חולקה. בנסיבות אלה לא הרימה העותרת את נטל ההוכחה הנדרשת.

אשר-על-כן, ניתן בזאת צו מניעה נגד המשיבה, המורה לה לחדול לאלתר מחלוקת תמונות החמסה. בכפוף להודעת העותרת אני קובעת, כי הצו ייכנס לתוקפו היום בשעה 19:00, למען תינתן בידי המשיבה שהות מספקת להורות אנשיה בדבר.

ניתנה היום, כ"ח באדר ב תשס"ג (1.4.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ג' בסיוון תשס"ג
3 ביוני 2003

ת"מ 29/03

העותרת: סיעת מרצ – ירושלים החופשית

נגד

המשיבה: רשימת ש"ס בבחירות למועצת עיריית ירושלים

עתירה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב
לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-
1959 (להלן: החוק)

בשם העותרת: פפה אללו

בשם המשיבה: עו"ד נדב עשהאל

החלטה

בעתירה שבפני מלינה העותרת על כי המשיבה מפיצה בקרב הציבור ספר תהילים, שעל כריכתו תמונת הרב יצחק כדורי והכיתוב "לסגולה, לרפואה ולהצלחה", וכן קלטת אודיו שעל-פי הכיתוב שעליה, כלולים בה דברי שירה וכן ברכתו של "זקן המקובלים". העותרת טוענת, כי אמצעים אלה הנם בבחינת תעמולת בחירות, האסורה על-פי הדין, שכן מפרה היא את האמור

בסעיף 8 לחוק, ולפיו "לא תהא תעמולת בחירות קשורה במתן מתנות".

המשיבה, בתשובתה, מאשרת כי ייצרה והפיצה קלטת כאמור, וכן כי חילקה ספרים, אלא שטוענת היא כי לא מדובר בספרי תהילים אלא בקונטרס "רזיאל המלאך". עוד טוענת המשיבה, כי מדובר בחפצים פעוטי-ערך, שאינם עולים כדי מתנה האסורה על-פי החוק.

מוכנה אני לקבל את טענת המשיבה, כי אין המדובר בדבר-מתנה, האסור על-פי החוק. דא עקא, כי אף שאין העותרת טוענת במישרין דבר לגבי היותם של החפצים המחולקים משום קמע, האסור בחלוקה לפי סעיף 88(6) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965, הרי המשיבה צירפה לתשובתה החלטות קודמות של יושב-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת ה-16, השופט מישאל חשין, שעניינן טענות בדבר חלוקת קמעות, ולא בכדי עשתה המשיבה כן.

שכן, יהיו הספר והקלטת שחולקו כאשר יהיו, משאין המשיבה חולקת כי כללו מילות ברכה כנטען בעתירה, הרי חלוקתם אסורה לפי סעיף 88(6) האמור. ברי, כי ברכות מעין אלה מכוונות להשפיע על עמדת הבוחר, המאמין בכוחה של הברכה, ולהניעו להצביע עבור הרשימה האחראית לחלוקת החפצים, ובכך יש משום הפרה של הוראות החוק.

אשר-על-כן, ניתן בזאת צו מניעה, האוסר על המשיבה או על מי מטעמה, לחלק לציבור הבוחרים בבחירות לעיריית ירושלים את

הספר ואת הקלטת האמורים, ככל שמופיעות בהם, בכל צורה
שהיא, מילות סגולה או ברכה.

הצו ייכנס לתוקפו לאלתר.

ניתנה היום, ג' בסיוון תשס"ג (2.6.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ז באייר תשס"ג
29 במאי 2003

ת"מ 24/03

העותרת: רשימת "תקומה לירושלים בראשות עו"ד שמואל דוד קספר"

נ ג ד

המשיבים: 1. שמואל שקדי
2. רשימת "המפד"ל"

עתירה לפי חוק הבחירות (דרכי תעמולה),
תשי"ט-1959

בשם העותרת: עו"ד שמואל דוד קספר

בשם המשיבים: עו"ד מאיר הופמן; עו"ד יאיר גבאי;
עו"ד פינחס מעוז

החלטה

אין ספק בדבר, כי מחזיק המפתחות בצורת חמסה, הנושא עליו גם את תפילת הדרך ואת סימנה ושמה של המשיבה 2, הנו קמע האסור בהפצה.

משכך, צודקת העותרת בעתירתה לצו-מניעה. אלא שהמשיבים - משדחיתי עמדתם כי אין הדין אוסר הפצתו של חפץ זה - התחייבו בפני באמצעות בא-כוחם עורך-הדין מאיר הופמן, לחדול לאלתר מהפצת החפץ האמור.

רשמתי לפני התחייבות זו, ולאורה אמנע הפעם מלהוציא צו-מניעה.

ניתנה היום, כ"ז באייר תשס"ג (29.5.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ו' בתשרי תשס"ד
2 באוקטובר 2003

תר"מ 87/03
תר"מ 89/03

העותר בתר"מ 87/03 : אייל רייך

העותר בתר"מ 89/03 : שי רושו

נ ג ד

המשיבה בשתי העתירות : "תנופה – צעירים בתנועה מתמדת"

המשיב 1 בתר"מ 89/03 : יובל מדמוני

עתירות לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות
(דרכי תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

הוחלט לאחד את הדיון בעתירות בתר"מ 87/03 ובתר"מ 89/03, העוסקות בעניין זהה.

בעתירות שבפני מתבקש מתן צו למניעת קיומו של אירוע תעמולה מטעם המשיבה - ויהא כינוייה אשר יהא - בגדרו מתוכננת להתקיים הופעה של להקת "היהודים" ולאחריה מסיבת ריקודים.

לשון החוק בעניין זה ברורה. סעיף 8 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: החוק) קובע, כי אין לקיים תעמולת בחירות המלווה בתכניות בידור לרבות הופעות אמנים ונגינה. ברי, כי בגדרי הוראה זו נאסר אף שילוב להקות-זמר ועל קיומן של מסיבות ריקודים באירועים הכוללים תעמולת בחירות.

משכך, שתי אפשרויות עומדות לה למשיבה: האחת, קיום אירוע לצורכי תעמולת בחירות, ללא שילוב כלשהו של זמרים או קיום מסיבת ריקודים; ולחלופין, קיום ההופעה והמסיבה ללא תעמולה מסוג כלשהו, באופן ישיר או עקיף, לרבות נאומים, תליית שלטים, חלוקת הזמנות מהן משתמעת תעמולה, פרסום באתר האינטרנט של המשיבה, וכל דבר ממנו עשוי להשתמע דרבון המשתתפים באירוע להצביע עבור המשיבה בבחירות הקרובות.

ניתן איפוא בזה צו מניעה, האוסר על המשיבה לקיים תעמולת בחירות, המלווה בהופעה או במסיבת ריקודים, הכל כאמור בסעיף 8 לחוק.

ניתנה היום, ו' בתשרי תשס"ד (2.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

א' בחשוון תשס"ד
27 באוקטובר 2003

תר"מ 164/03

העותרים:

1. יעקב טרנר
2. רשימת "באר-שבע 1"

נגד

המשיבים:

1. משה בורוכוב
2. רשימת "באר-שבע ביתנו"

בקשה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

העתירה שבפני מכוונת כנגד טיול, שכנטען מתכוונים
המשיבים לערוך לתומכיהם. המשיבים, בתשובתם, הצהירו כי
מעולם לא היה בכוונתם לערוך טיול שכזה.

למען הסר ספק, ניתן בזה צו מניעה, האוסר על המשיבים להבטיח או להעניק כל טובת הנאה לתומכיהם, הכל כאמור בסעיפים 88-89 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965.

ניתנה היום, א' בחשוון תשס"ד (27.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

א' בחשוון תשס"ד
27 באוקטובר 2003

תר"מ 168/03

- העותרים:
1. טלי שחר
 2. יעקב ממון
 3. יאיר ניב
 4. גרשון גרשון

נגד

- המשיבים:
1. רשימת "יחד"
 2. דוד ראש
 3. יונתן רימון
 4. צקי ראש

בקשה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

עניינה של העתירה שבפני במסיבה לצעירים בני היישוב כוכב-יאיר, המתוכננת להתקיים ביום הבחירות, 28.10.03, מארגנה הוא מר צקי ראש, בנו של המועמד דוד ראש ובה, על-פי הנטען תופיע להקה, תושמע מוסיקה ויוגשו מזון ומשקאות. בתשובה לעתירה הודיעו המשיבים, כי לא מדובר באירוע תעמולה, כי אם במפגש חברתי בלבד שהסיבה לעריכתו ביום הבחירות הוא

נוכחותם ביישוב של רבים מן הצעירים בעלי זכות ההצבעה, שכרגיל אינם מתגוררים במקום.

אלא שאף המשיבים מודים, כי בהזמנה לאירוע נאמר: "גם נפגש בסבבה וגם נעשה איזה מעשה אזרחי טוב ונגיע להצביע", וברי כי ברישא להזמנה זו למסיבה פונה המשיב 4 אל הצעירים כפי שפונים אל ציבור בוחרים. לא זו אף זו, בעלון בחתימת המועמד דוד ראש, שצורף לעתירה, הכולל תעמולת בחירות מובהקת, כלולה אף הזמנה למסיבה האמורה ובה נאמר בין היתר: "על מנת שתהיה לכם סיבה נוספת להגיע ביום הבחירות, נתתי לצקי להפיק מפגש מחזוריים ענק".

הגעתי לכלל דעה, כי קיום המסיבה ביום הבחירות עשוי להיות מנוף למשיכת צעירים להצביע, ובכלל זה עבור המשיב 2 ורשימתו, ומשכך מדובר בתעמולת בחירות אסורה.

ניתן איפוא בזה צו, האוסר על קיום המסיבה האמורה, או כל אירוע דומה אחר על-ידי המשיבים, בתאריך 28.10.03.

ניתנה היום, א' בחשוון תשס"ד (27.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

א' בחשוון, תשס"ד
27 באוקטובר, 2003

תר"מ 163/03

- העותרים:
1. מאיר כהן
 2. אליה ברונשטיין
 3. מפלגת "ישראל ביתנו"

נגד

- המשיבים:
1. גבי ללוש
 2. בני ביטון
 3. מפלגת "הליכוד"

בקשה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב
לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-
1959

החלטה

בעתירה שבפני טוען העותר 1 כי על אף התחייבות המשיבים, שהצהירו כי הכנס שאותו מתעתדים הם לקיים, ואשר כנגד קיומו התבקש צו מניעה - שלא ניתן בשל ההצהרה - מתקיים בשעה זו, כשעל פי הנטען בכנס מושמעים דברי תעמולה ומוגש כיבוד, הכל בניגוד לאיסור שבסעיף 8 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959.

בנסיבות הקיימות יש להפסיק כנס זה מיד. ניתן איפוא צו מניעה
האוסר להמשיך ולקיימו במתכונתו הנטענת.

ניתנה היום, א' בחשוון תשס"ד (27.10.03), שעה : 20:30

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ט"ו באב תשס"ג
13 באוגוסט 2003

תר"מ 33/03

העותרים: 1. שינוי – מפלגת המרכז
2. רפאל ורטהיים
3. יהודה פדרליין

נ ג ד

המשיב: גבי בן גלים

עתירה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

בשם העותרים: עו"ד אורי שוורץ
בשם המשיב: עו"ד איתן לפידות

החלטה

לאחר ששמעתי את טענות הצדדים בעתירה, שהוגשה נגד קיום ערב הוקרה לפעילים במטה המשיב, המלווה בהופעות אמנים, ונגד קיום אירוע פתיחת מערכת הבחירות של המשיב על-ידי הצגת תיאטרון "הבימה", הגעתי לכלל דעה כי, בעקרון, ערב ההוקרה אינו מפר את סעיף 8 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, אלא שאירוע זה עלול למשוך אנשים שאינם פעילים כלל במטהו של

המשיב, החפצים במופע חינם. ואילו, קיום הצגת התיאטרון, אשר כפי שפורסם פותחת את מערכת הבחירות של המשיב, הוא אסור במובהק על-פי סעיף 8 שכן, כפי שהגדיר זאת היטב בא-כוחו של המשיב עצמו, עורך הדין איתן לפידות, המודעה המזמינה לאירוע נועדה להאדיר את שמו של מר בן גלים, ואוסיף אני, כי בפועל אף האירוע עצמו נועד להאדיר את שם המשיב המתמודד בבחירות לראשות עיריית קריית ביאליק. לא ניתן איפוא לקיים אירוע זה.

אשר-על-כן, ניתן בזה צו מניעה, המגביל את הזכאים להשתתף בערב ההוקרה הערב, 13.8.03, לאותם אלה שנרשמו כפעילי מטה המשיב עד ליום 17.7.03 ועד בכלל. כמו כן ניתן צו מניעה, האוסר קיום אירוע פתיחת מערכת הבחירות על-ידי הצגת התיאטרון, הקבוע לערב 3.9.03.

ניתנה היום, ט"ו באב תשס"ג (13.8.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ד בתשרי תשס"ד
20 באוקטובר 2003

תר"מ 112/03

העותרת: מפד"ל

נגד

המשיבה: סיעת "כח לגמלאים ברמת גן"

**בקשה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959**

החלטה

העתירה שבפני מכוונת כנגד מכתב, ששלח המשיב – המתמודד למועצת עיריית רמת-גן ברשימת "כח לגמלאים" ומשמש גם כיושב-ראש "גלעד" - קרן הפנסיה לעובדים דתיים (להלן: הקרן) – לחברי הקרן ובו תיאור הישגי הקרן ובקשה להצביע עבור רשימתו בבחירות הקרובות. לטענת העותרת, יש במכתב משום הצעת טובת הנאה, האסורה על-פי סעיף 88 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965.

לאחר שעיינתי במכתב, לא ראיתי באמור בו דבר האסור על-פי דין. שכן, אין החוק אוסר על מועמד בבחירות להציג, בתעמולה שהוא מנהל על חשבון, את הישגיו. ואילו תוכן המכתב

אינו מעלה חשש להצעת טובת הנאה כלשהי למי מחברי הקרן שיבחר ברשימת המשיב.

החוק אוסר אמנם שימוש המועמד בנכסים של גוף ציבורי כאמור בסעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 ואולם, ואף מבלי להידרש לשאלה אם הקרן היא אכן גוף שכזה, משהתחייב המשיב בתשובתו כי לא יעשה בעתיד כל שימוש בנכסי הקרן, התייתר הצורך במתן צו מניעה.

ניתנה היום, כ"ד בתשרי תשס"ד (20.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ה בתשרי, תשס"ד
21 באוקטובר, 2003

תר"מ 122/03

תר"מ 132/03

העותרים: 1. ציון אסולין
2. רשימת "צלש"

נגד

המשיב: 1. דוד ראם ורשימתו

בשם העותרים: עו"ד גלעד הס

בשם המשיב: עו"ד רן פינגרר

**בקשה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959.**

החלטה

שמעתי את טענות הצדדים בשתי העתירות. מר ציון אסולין מבקש להדגיש כי התשובה לעתירתו, בגדרה ביקש לאסור פרסום שילוט מפר וחלוקת מתנות - והתשובה טוענת כי הסיר מועמדו בבחירות, אינה נכונה ופוגעת בו. רשמתי לפני הצהרתו כי לא הסיר מועמדו.

לגוף העניין, שוכנעתי כי אמנם המשיב, מר ראם ורשימתו, וכן מר אילן גלבסקי ראש המטה, פרסמו שלטים מפרים וכן חילקו כמתנה צנצנות דבש לבוחר.

משכך, ניתן בזה צו מניעה, האוסר פרסום שילוט מפר כאמור בסעיף 10 לחוק הבחירות וחלוקת מתנות כאמור בסעיף 8 לחוק.

ניתנה היום, כ"ה בתשרי תשס"ד (21.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ג בתשרי תשס"ד
19 באוקטובר 2003

ת"מ 35/03

העותר: אליהו בן דוד

נגד

המשיב: יעקב פרץ

**בקשה למתן צו לפי פקודת בזיון בית-
המשפט**

בשם העותר: עו"ד דרור לביא-אפרת

בשם המשיב: עו"ד ניר נחום

החלטה

שלוש עילות הן הבסיס לבקשה שבפני, בגדרה נטען כי המשיב הפר את צו המניעה, שניתן ביום 21.8.03 ואוסר עליו לפרסם מודעות תעמולה מפרות, בכך שפרסם בעיתון מודעה ששטחה גדול מ-40 אינץ', בכך שלא הבהיר במודעתו כי מודעת תעמולה היא, ובכך שחילק לתושבים בעיר תקליטור ועליו גייגל הבחירות שלו.

באשר לעניין הראשון, הרי אניח כי המשיב חרג בתוס לב מן הגודל המותר, והחלטתי, המבהירה את אופן החישוב, הגיעה לידי רק לאחר שפורסמה המודעה נושאת-העתירה. משכך אין בדבר עילה להוצאת צו לפי פקודת בזיון בית-המשפט. אף לעניין חלוקת התקליטור לא ראיתי לתת צו כאמור, שכן ספק בעיני אם הדבר אסור על-פי צו המניעה הקיים ועל-פי חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 בכלל.

אלא שהמודעה שפורסמה היא מפרה מבחינת תוכנה, שכן על-פניה נראית היא כפרסום מטעם העירייה או מטעם יעקב פרץ כראש העירייה, להבדיל ממר פרץ המועמד. בעניינה של מודעה דומה להפליא ניתן בתאריך 21.8.03 צו המניעה כנגד מר פרץ ובדיון שהתקיים בפני אף הבהרתי בלשון ברורה את הפגם שבפרסום מודעה כאמור. לפיכך, ובתתי דעתי להתחייבות המפורשת שניתנה לי בשם מר פרץ על-ידי בא-כוחו, עורך-הדין איתן הברמן, בעקבות הפרה קודמת מצד מר פרץ - והופרה, אני מקבלת את הבקשה ומטילה על המשיב קנס בסך 20,000 ש"ח, אשר ינוכו ממימון הבחירות לו זכאית רשימתו.

ניתנה היום, כ"ג בתשרי תשס"ד (19.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

**התניית תמיכה שלטונית
בבחירת מועמד פלוני**

י"ח בתשרי, תשס"ד
14 באוקטובר, 2003

ת"מ 99/03

העותרת: התנועה למען איכות השלטון

נגד

המשיב: יוסי לוי

בשם העותרת: עו"ד ברק כלב

בשם המשיב: עו"ד ניר נחום

בקשה דחופה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

בתאריך 21.9.03 נתקבל בתיבות המכתבים של תושבי שהם מכתב,
שנכתב על ידי שר הבריאות מר דני נוה, המתגורר באותו ישוב.

במכתב זה תמך השר, שהוא איש הליכוד במר יוסי לוי שמכהן כיום כסגן ראש המועצה.

במכתב זה נכתבו, בין היתר, הדברים הבאים: "חברי הממשלה ואנוכי נעשה כל שביכולתנו לסייע ליוסי לוי לקדם ולהוביל את שהם להישגים בתחומי הבריאות, הרווחה ואיכות הסביבה ולסייע בהקמת אזור תעשייה, שיבטיח את עצמאותה הכלכלית של שהם".

משכך, פנתה העותרת - התנועה למען איכות השלטון בישראל - בבקשה להוצאת צו מניעה נגד מר לוי ומר נוה, האוסר ניהול תעמולה שיש בה הבטחה ומשוא פנים או מתן טובת הנאה, אם ייבחר יוסי לוי.

השר נוה, בתשובתו, הבהיר כי לא עלה בדעתו לקשור את בחירתו של מר לוי, בו הוא תומך כחבר הליכוד, במתן שירותים לשהם, וכי ברי כי מר נוה עצמו, והממשלה, ינהגו באורח שוויוני במתן שירותים ללא קשר למועמד שייבחר.

על יסוד מכתב זה ביקשה העותרת למחוק את השר נוה כמשיב לעתירה, ובקשתה צומצמה להוצאת צו מניעה נגד מר לוי בלבד.

בדיון שבפני, בהמלצתי, הגיעו הצדדים להסדר פשרה המייתר הוצאת צו מניעה, על פיו קיבל על עצמו מר לוי לחלק לתיבות הדואר של תושבי שהם מכתב נוסף בחתימת השר נוה, בה מבהיר הוא כי תומך אמנם כחבר הליכוד במר לוי, אך כשר ישאף למתן שירותים לשהם באופן שוויוני וללא משוא פנים.

נוסח המכתב מצורף להחלטה זו ומהווה חלק בלתי נפרד ממנה.

משכך, אני מוחקת את העתירה.

ניתנה היום, י"ח בתשרי תשס"ד (14.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

נספח

1. פסקה ראשונה בה יכתבו דברי פתיחה אשר ינוסחו על ידי השר (עוזריו).

2. בלשון זו:

למען הסר ספק אם מכתבי הקודם הובן אחרת, אני מבהיר שכמו בעבר בתפקידי השונים כך גם בעתיד, פעולתי למען שהם תעשינה אך ורק על פי אמות מידה ממלכתיות וללא קשר לזהותו של מי שיבחר לראשות המועצה.

מול עיני היו ויהיו תמיד רק שיקולים של טובת כלל תושבי הישוב למען התפתחותה של שהם.

הערות: 1. ההדגשה בסעיף 2 במקור ומהווה חלק מהנסח המוסכם.

2. גודלה של פסקה 1 יהיה דומה לגודלה של פסקה 2.

כ"ז בתשרי, תשס"ד
23 באוקטובר, 2003

ת"מ 157/03

העותרת: התנועה לאיכות השלטון

נגד

- המשיבים: 1. יואב קעטבי
2. עוזי לבצור
3. ארנון גלעדי
4. ראש הממשלה אריאל שרון
5. שרת החינוך לימור לבנת

בשם העותרת: עו"ד ברק כלב

בשם המשיב 1: עו"ד דניאל אפרת

בשם המשיבים 2, 4, 5: עו"ד איתן הברמן

בשם המשיב 3: אין התייצבות

**בקשה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959.**

החלטה

בעתירה שבפני, שהגישה התנועה לאיכות השלטון, מתבקשת אני להוציא צווים המונעים הבטחת טובות הנאה מטעם הממשלה לבוחרי המשיבים יואב קעטבי, עוזי לבצור וארנון גלעדי. בפרסומים שהוצגו בפני עולה בעליל כי מר קעטבי ומר גלעדי טענו כי רק אם ייבחרו בהתמודדות הקרובה יקבלו תמיכה ממשלת ישראל - מר קעטבי מראש הממשלה ואילו מר גלעדי משרת החינוך.

עורך-הדין הברמן, המייצג את ראש הממשלה ואת השרה הצהיר בפני בשמם, כי פרסומים אלה לא נעשו על דעתם. בנוסף, הוצג בפני פרסום תמיכה במר לבצור, הנושא עליו את חתימת מר אריאל שרון כיו"ר תנועת הליכוד. דא עקא, שבמודעה הובטחה התמיכה למר לבצור גם אחרי הבחירות. מר הברמן הסביר כי לא ניתנה הדעת למילה זו, שהוספה כנראה על ידי הפרסומאי.

בהמלצתי הגיעו הצדדים להסדרי על פיו התחייבו מר קעטבי ומר לבצור לפרסם, ככל הניתן מייד ועל כל פנים - תוך זמן סביר, פרסומים זהים לפרסומים המפרים, בנוסח מוסכם המצ"ב שהוא חלק בלתי נפרד של החלטתי זו.

להסכמה זו אני נותנת תוקף של צו.

מר גלעדי הוזמן אך לא התייצב לדיון בפני, לפיכך אני מחייבת אותו בפרסום זהה, שנראה לי ראוי גם בעניינו.

כמו כן מוסכם, כי המכתב שפרסם מר לבצור יפורסם שנית באותו פורמט, כאשר נשמטת ממנו המילה "לאחריה".

אך מובן הוא, כי הצווים שניתנו על ידי היום מחייבים הסרת
המודעות המפרות לאלתר.

ניתנה היום, כ"ז בתשרי תשס"ד (23.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

נספח להחלטה 157/03

"למען הסר ספק אני מבהיר כי אם הובן מפרסומים קודמים מטעמי, כי ממשלת ישראל התחייבה כלפי למתן סיוע ו/או שירות למועצה באם אבחר, הרי שאין לממשלת ישראל כל כוונה להתנות את תמיכתה בבחירתי וכי ממשלת ישראל תפעל למען פרדס חנה - כרכור או תל-אביב-יפו על פי ההקשר על פי אמות מידה ממלכתיות בלבד וללא קשר לזהותו של מי שיבחר בבחירות הקרובות".

הערה:

(1) ההדגשה הנה במקור.

כ"ה בתשרי, תשס"ד
21 באוקטובר, 2003

ת"מ 127/03

העותרת: ליאה שטיינברג

נ ג ד

המשיבים: 1. בני רגב
2. הליכוד

בשם העותרת: בעצמה

בשם המשיבים: עו"ד גור עמרם

**בקשה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-
1959.**

החלטה

בא כוח המשיבים הסכים, כי פרסומים במפורש ואף במשתמע כי ממשלת ישראל תתמוך בעיר אך אם יבחר מועמד המפלגה השלטת - הליכוד - הם אסורים על פי החוק ועל כן מתחייב הוא להסיר את כל המודעות שברוח שזו ולהימנע מפרסומים בעתיד.

להסרת ספק, ניתן בזה צו מניעה האוסר פרסומים אלה.

ניתנה היום, כ"ה בתשרי תשס"ד (21.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ט"ו בחשוון, תשס"ד
10 בנובמבר 2003

ת"מ 83/03

העותרים: 1. הרב ניסים מלכה
2. המפד"ל

נגד

המשיבים: 1. חיים ברביבאי
2. הליכוד

בשם העותרים: העותר 1

בשם המשיבים: המשיב 1

בקשה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

בעתירה שבפניי, מתבקשת אני להוציא צו מניעה כנגד פרסומים,
שתוכנם מסית ופוגע.

בנוסף, מתבקשת אני לאסור הפצת מודעה, ממנה משתמע כי רק
אם המועמד חיים ברביבאי ייבחר לראשות העיר, ימצא אוזן קשבת
ודלת פתוחה אצל שרי ממשלת ישראל, חברי מפלגתו.

בתשובה לעתירה השיבו המשיבים כי המודעות מטעמם ראויות ואין בהן כדי להפר את הדין.

מסכימה אני כי אין מקום להתערב בתוכן המודעות, חריפות ככל שתהיינה; לעומת זאת, בעליל ברור כי המודעה בגדרה נטען - ויש לקוות שלא על דעת השרים חברי מפלגת הליכוד וראש-הממשלה - כי ממשלת ישראל תושיט שירותים לקרית-שמונה רק אם המועמד מטעם מפלגתם - הוא ברביבאי - ייבחר, מפרה את הוראת סעיפים 88 ו-89 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965.

ניתן איפוא צו מניעה האוסר המשך הפצת המודעה האמורה בכל דרך שהיא.

ניתנה היום, ט"ו בחשוון תשס"ד (10.11.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ' באלול תשס"ג
17 בספטמבר 2003

תר"מ 53/03

העותרת: התנועה למען איכות השלטון בישראל

נ ג ד

המשיבים: 1. יואל גמליאל
2. ראש הממשלה
3. ח"כ גילה גמליאל

עתירה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

עניינה של העתירה שבפני במודעות תעמולה, שפרסם המשיב 1 (להלן: המשיב) - המתמודד על ראשות המועצה המקומית גדרה. באחת המודעות מצוטט ראש הממשלה אריאל שרון כמי שאומר: "דלתי פתוחה בפניך [בפני המשיב] ואסייע לך לממש תוכניותיך". ואילו במודעה אחרת מוזכר שמה של חברת הכנסת גילה גמליאל, אחות המשיב, כמי שתסייע כביכול למועצה, ולמשיב בראשה, בתפקידה כחברת כנסת. וכך נאמר במודעה: "יואל גמליאל ראש מועצה עם גילה גמליאל בכנסת".

העותרת טוענת, כי במודעות אלה יש משום מצג כלפי ציבור הבוחרים, כי אם יבחר במשיב לראשות המועצה, תיהנה גדרה מתמיכתם של ראש הממשלה ושל חברת כנסת מכהנת, ודבר זה עולה, לטענת העותרת, כדי שוחד בחירות. חיזוק למסקנתה זו מוצאת העותרת בעובדה שבאותן מודעות גופן מוצהר, כי המועצה נתונה בגרעון וזקוקה למשאבים.

חוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 קובע:

88. שחיתות ואיום

(1) הנותן או המציע שוחד על מנת להשפיע על בוחר להצביע או להימנע מהצביע בכלל או בעד רשימת מועמדים מסויימת;

...

דינו - מאסר חמש שנים או קנס 20,000 לירות.

89. דרכי שוחד

אין נפקא מינה בשוחד -

(1) אם היה כסף, שווה כסף, שירות או טובת הנאה אחרת...

...

(3) אם ניתן מידי הנותן או באמצעות אדם אחר...

סעיף 17ב(א) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 מסמיך את יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית ליתן צו מניעה ככל שקיימת לכך עילה, בין היתר על-פי סעיפים 88-89 הנ"ל.

לאחר שעיינתי בטענות העותרת הגעתי לכלל דעה, כי יש לדחות את העתירה. אמנם, הבטחת משאבים ממשלתיים תוך התניית הקצאתם בבחירתו של מועמד מסוים הינה דבר פסול. אלא שמנוסח המודעות שבפנינו אין ללמוד כי התניה כאמור נעשתה, אלא אך על תמיכה פוליטית של המוזכרים במודעה במועמד, שאינה חורגת מגדר הסביר במערכת בחירות.

העתירה נדחית.

ניתנה היום, כ' באלול תשס"ג (17.9.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

הפרעה והטעייה בתעמולת בחירות

י"ד בחשוון, תשס"ד
9 בנובמבר, 2003

תר"מ 182/03

העותרת: סיעת "יהוד החדשה" בראשות
יוסי בן דוד

נגד

המשיב: עוזי מאיר – ראש העירייה

**עתירה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959**

החלטה

בגדרי העתירה שבפני מבקשת העותרת כי אורה למשיב שלא לתלות בזדון שלטי תעמולה מפריס, כביכול מטעם העותרת, ואז לצלמם ולפנות בבקשה למתן צווים, שכל תכליתה ניגוח העותרת. ואילו המשיב מכחיש מכל וכל את הנטען נגדו ולטענתו, אם קיים שילוט מפר, הרי ניתלה הוא על-ידי העותרת ולא הוסר, על אף צו המניעה שניתן כנגדה.

אין בידי להכריע במחלוקת העובדתית שבין הצדדים. אלא שברור, כי על כל המועמדים להימנע מלהפריע לתעמולת הבחירות האחד של השני. ניתן איפוא בזה צו מניעה, האוסר על המשיב להפריע לתעמולת

הבחירות של העותרת באמצעות שימוש בשלטים הנחזים, כביכול,
להיות מטעם העותרת.

ניתנה היום, י"ד בחשוון תשס"ד (9.11.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ה בתשרי, תשס"ד
21 באוקטובר, 2003

תר"מ 138/03

העותר: 1. רשימת "יאפא"

נגד

המשיבים: 1. רון חולדאי

2. גבי קדיס

3. אחמד בלחה

בשם העותר: עו"ד אמיר בדראן

בשם המשיבים: עו"ד נעמה זר כבוד

בקשה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959.

החלטה

העותרת, רשימת "יאפא" עתרה כנגד המשיבים, ששם רשימתם
"תל-אביב 1", ועושים תעמולת בחירות בקרב תושבי יפו תחת השם
"יאפא 1".

הצעת, כי יוסיפו לפרסומיהם את המילים "בראשות רון חולדאי" נדחתה על-ידי העותרת, שהסבירה כי אף תוספת זו עשוייה להטעות ולהביא את תומכיה לסבור כי הם קשורים ברון חולדאי, והרי במפגיע אינם רוצים להיות קשורים אליו.

תשובת המשיבים כי בהוסיפם את המילים "יפו אחת - כולנו למענה" ובנכונותם אף להוסיף את המילים "בראשות חולדאי" אין הטעייה, אינה מניחה את דעתך.

השם בו משתמשים המשיבים אינו שם רשימתם, וברי כי לא היה ניתן לאשר לשתיהן הרשימות המתמודדות באותה עיר אותו השם, בשינויים בלתי משמעותיים. השימוש שעושים איפוא המשיבים יש בו משום הפרעה בלתי הוגנת לתעמולת בחירות, והוא אסור.

אשר על כן ניתן בזה צו מניעה, האוסר על המשיבים להשתמש בשם "יפו" או "יאפא" בתעמולת הבחירות שלהם, בכל שפה שהיא.

מאליו מובן הוא כי יש להסיר פרסומים הנושאים שם זה.

ניתנה היום, כ"ה בתשרי תשס"ד (21.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

א' בחשוון, תשס"ד
27 באוקטובר, 2003

תר"מ 167/03

העותר: דר' יגיל לוי

נגד

המשיב: גבריאל אסרף

בקשה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב
לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-
1959

החלטה

בעתירה זו נטען כי המשיב פרסם סקר מטעה והבקשה היא כי אורה לו להודיע על כך ברבים. המשיב מצדו מכחיש כי הסקר שפרסם היה מטעה.

על פני הדברים, פרסום סקר מטעה אסור הוא על פי סעיף 13 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, בהיותו הפרעה בלתי הוגנת לתעמולת בחירות.

באין בידי להכריע בין גרסאות הצדדים, להסרת ספק ניתן בזה צו
האוסר על הפרעה כאמור בסעיף 13.

ניתנה היום, א' בחשוון תשס"ד (27.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

שילוט תעמולה

ט"ז בתשרי תשס"ד
12 באוקטובר 2003

תר"מ 60/03

תר"מ 61/03

- העותרים בבקשה 1 :
1. שינוי - מפלגת המרכז
 2. רפאל ורטהיים
 3. יהודה פדרליין

נ ג ד

- המשיבים בבקשה 1 :
1. אלי דוקורסקי
 2. גבי בן גלים
 3. אבי ביטון

העותר בבקשה 2 : משה פנחס

נ ג ד

- המשיבים בבקשה 2 :
1. שינוי
 2. רפאל ורטהיים
 3. יהודה פדרליין
 4. אלי דוקורסקי
 5. נוי רוזנפלד
 6. גבי בן גלים
 7. אבי ביטון

**בקשות למתן צו לפי פקודת בזיון בית-
המשפט**

בשם העותרים בבקשה 1
(המשיבים 1-3 בבקשה 2) : עו"ד אורי שוורץ

בשם המשיב 1 בבקשה 1	בשם המשיב 1 בבקשה 1
(המשיב 4 בבקשה 2):	עו"ד ענת קרקופולסקי-פרץ
בשם המשיב 2 בבקשה 1	בשם המשיב 2 בבקשה 1
(המשיב 6 בבקשה 2):	עו"ד איתן לפידות
בשם המשיב 3 בבקשה 1	בשם המשיב 3 בבקשה 1
(המשיב 7 בבקשה 2):	בעצמו
בשם העותר בבקשה 2:	עו"ד משה ברקוביץ
בשם המשיב 5 בבקשה 2:	בעצמו

החלטה

בגדרי הבקשות שבפני נטען, כי הופר צו המניעה שניתן על-ידי ביום 15.9.03, בכך שנתלו מודעות מפרות על-גבי דירות מגורים וכן על-גבי מבנים המשמשים כמטות בחירות. ההפרה היא לכאורה בכך, כי המודעות שנתלו גדולות מן המותר בסעיף 10(א)(1) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: החוק).

בדיון בבקשה הראשונה, שנמחקה בינתיים על-ידי מר דוקורסקי, הוריתי כי הצדדים יגישו טיעונים בכתב בשאלה אם מגבלת הגודל האמורה חלה גם על שלטים הנופלים לגדרי החריג שבסעיף 10(א)(1). לכאורה, עם מחיקת הבקשה התייתר הצורך לדון בשאלה זו, ואכן מלבד מר ורטהיים איש מהצדדים לא הגיש טיעוניו. אלא ששאלה זו שבה והתעוררה בבקשה שהגיש מר פנחס ועומדת עתה בפני.

השאלה היא, אם הסייג הקבוע בסעיף קטן (א1) הנ"ל שולל, לגבי שלטים התלויים על-גבי דירות מגורים ומטות, את תחולת כל המגבלות הקבועות בסעיף קטן (א), ובכלל זה את מגבלת הגודל. או שמא מתייחס הסייג אך למגבלה בעניין מיקום השלטים, אשר על-פי סעיף קטן (א)4) חובה לתלותם אך על לוחות מודעות שייעדה לשם כך הרשות המקומית.

ההכרעה בשאלה זו היא עניין לפרשנות משפטית, המתייחסת בין השאר לתכליתן של הוראות החוק. בענייננו, למגבלות הקבועות בחוק תכלית משולשת: ראשית, ריסון תעמולת הבחירות באופן שבו לא יוצפו המבנים שבתחומי הרשות המקומית בשלטי תעמולה העלולים לכער רשות הרבים, ואולם במידה שתאפשר ניהול תעמולה בהיקף ראוי; שנית, קידום השוויון שבין הרשימות והמועמדים השונים; ושלישית, מניעת הטעיית הציבור באמצעות הצבת מודעות שאינן מציינות אל-נכון את פרטי הרשימה או המועמד.

על רקע תכליות אלה הגעתי לכלל דעה, כי הפירוש הראוי להוראת החוק הינו כי שלטים, המוצבים על גבי דירות מגורים ומטות של רשימות ושל מפלגות, אינם כפופים למגבלת הגודל הקבועה בסעיף 10(א)1). עם זאת, על שלטים אלה חלה החובה שבסעיף קטן (א)3) לציון פרטי המזמין והמדפיס, הכל כאמור באותו סעיף. קביעה זו מאזנת כראוי בין האינטרסים השונים שבבסיס הוראות החוק. כן מובן הוא, כי מגבלות על שלטים אלה, הקבועות בכל דין אחר (למשל, בסעיף קטן (א)1)2) לחוק), יוסיפו לחול.

בקשת מר פנחס מעלה סוגיה נוספת, והיא שאלת תחולתן
 על שלטי תעמולה של המגבלות המנויות בסעיף 9(ב) לחוק, אשר
 קובע:

פרט לאמור בסעיף 10 לא תהיה
 תעמולת בחירות באמצעות
 הדבקה, התקנה, כתיבה, צביעה או
 זריקת אור על מבנים או גדרות או
 על כבישים, מדרכות או שטחים
 אחרים המיועדים לציבור שילך או
 שיסע בהם.

בעניין זה קבע יושב-ראש ועדת הבחירות לכנסת השש-
 עשרה, השופט מישאל חשין, בהחלטתו בתר"מ 8/03 ו-9/03 קדפ
 וציזד נ' נ' גל (ניתנה ביום 23.2.03) את אופן פירושם של סעיפים
 9 ו-10 לחוק. לעניין "דירת מגורים" נקבע, כי מונח זה מתייחס
 ליחידת מגורים נפרדת, ובכלל זה בית מגורים פרטי או דירה בבית
 משותף, כאשר האזור המותר להצבת מודעות תעמולה הינו שטח
 הדירה, לא כולל השטח המשותף לכלל הדיירים, כגון קיר חיצוני
 של בית משותף או חצר משותפת. עוד נקבע, כי חל איסור לתלות
 מודעות ברשות הרבים, ובכלל זה על גדר חיצונית למבנה, הגובלת
 ברשות הרבים, אך מותר להציב מודעות בתוך חצר פרטית, אם כי
 לא בצמידות לגדר. גישה זו מקובלת עלי ולא ראיתי לסטות ממנה.

משכך אף ברי, כי מודעה המוצבת בשטח המותר כאמור
 לעיל, מוגבלת מעצם מיקומה בגודלה, במובן זה שאסור שתחרוג מן
 השטח המותר. כמו כן, מלשון סעיף קטן (א1) ברור, כי אין להציב
 יותר ממודעה אחת במקביל בשטח המותר.

לאור ההבהרה שנדרשה, לא אכריע הפעם בשאלה אם צו
המניעה הופר. אלא שברי הוא, כי מכאן ואילך יש לקיים את הצו
על-פי ההנחיות הנ"ל.

ניתנה היום, ט"ז בתשרי תשס"ד (12.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

י"ח בתשרי, תשס"ד
14 באוקטובר, 2003

תר"מ 73/03
תר"מ 74/03
תר"מ 100/03

יהודה בן קסוס

העותר בתר"מ 73/03
ו-74/03:

נ ג ד

1. אלי ברדה – ראש עיריית מגדל העמק 2. ראש תנועת הליכוד במגדל העמק	<p>המשיבים בתר"מ
73/03 ו-74/03:</p> |
|---|---|

בעצמו
אלי ברדה

בשם העותר:
בשם המשיבים:

יהודה בן קסוס

העותר בתר"מ 100/03:

נ ג ד

1. אלי ברדה - ראש העירייה 2. אורי גולן - מנכ"ל העירייה 3. מוטי כהן 4. פיני כהן 5. אלי חיון 6. אופיר אלקיים 7. יעקב שמש 8. מוריס דדון 9. משה לוי 10. שמואל גדמו 11. שולה טובול 12. יצחק רוזיליו	<p>המשיבים בתר"מ
100/03:</p> |
|--|----------------------------------|

13. מאיר לוי
 14. אלנה שחר
 15. מומי בן סימון
 16. מאיר לחיאני

בשם העותר: בעצמו
 בשם המשיבים: אלי ברדה ואורי גולן

**עתירות לפי פקודת ביזיון בית המשפט
 ועתירה למתן צו לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות
 (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959**

החלטה

נחה דעתי בצילומים שהוגשו לי, שאכן צו המניעה נגד אלי ברדה והליכוד הופר, ומן התשובה אני למדה כי כנראה סברו ששילוט על מרכז מסחרי הינו מותר. בכך טעו. על פני הדברים מדובר בשילוט מפר.

אי לכך, אני מקבלת הבקשה ומטילה על המשיבים קנס, שיקוּוּז מדמי מימון הבחירות שלזכותם, על סך 15,000 ש"ח.

בנוסף, ניתן צו מניעה על עובדי העירייה להפר את סעיף 75(א) לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965.

ניתנה היום, י"ח בתשרי תשס"ד (14.10.03).

דליה דורנר
 שופטת בית-המשפט העליון
 יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
 לכנסת השבע-עשרה

כ"ז בתשרי, תשס"ד
23 באוקטובר, 2003

תר"מ 149/03

העותר: חיים אוטמזגין (ש"ס)

נגד

המשיב: עו"ד אורי אהד
ורשימתו

בשם העותר: בעצמו

בשם המשיב: עו"ד ליאור ביבי

בקשה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959.

החלטה

מתבקשת אני להוציא צו מניעה נגד המשיב ורשימתו, האוסר על תליית שילוט מפר. מתשובת המשיב נמצאתי למדה כי מודה הוא במעשה, אלא מציע להרחיב את ההיתר שניתן בחוק לעניין תליית שילוט בדירות מגורים פרטיות, גם לגבי משרדים. זאת לא אוכל לעשות, שכן החוק הוא ברור וחד משמע, ואינו ניתן לפרשנות היצירתית המוצעת.

ניתן איפוא צו מניעה האוסר על המשיבים תליית מודעות ושילוט
מפר, כאמור בסעיפים 9 ו-10 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-
1959.

צו מניעה זה מחייב ממילא הסרת כל שילוט מפר שנתלה בעבר.

ניתנה היום, כ"ז בתשרי תשס"ד (23.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ז בתשרי, תשס"ד
23 באוקטובר, 2003

תר"מ 146/03

העותרת: זהבה צורף

נגד

המשיבים: 1. רונן פלוט
2. הליכוד
3. מהא פאהום

בשם העותרת: בעצמה

בשם המשיבים: אין התייצבות

בקשה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), התשי"ט-1959.

החלטה

העותרת מבקשת צו מניעה כנגד הצבת שילוט מפר על ידי
המשיבים על גג בית משותף וקירותיו.

מתשובת המשיבים שלא התייצבו לדיון היום עולה, כי סבורים
הם כי הדבר מותר. בכך הם טועים שכן כל שהותר הוא תליית מודעות
בבית פרטי של אדם, להבדיל מרכוש משותף השייך לרבים.

ניתן בזה איפוא צו מניעה, האוסר תליית שילוט מפר, הכל
כאמור בסעיפים 9 ו-10 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959.

ניתנה היום, כ"ז בתשרי תשס"ד (23.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ל' בתשרי תשס"ד
26 באוקטובר 2003

ת"מ 161/03

העותר: פרדי מליק

נגד

- המשיבים: 1. אבי בינמו
2. רשימת "ירוקים למען נשר"

בקשה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

בשם העותר: בעצמו
בשם המשיבים: עו"ד חגי פריד

החלטה

בעתירה שבפני מלין העותר על כי המשיב 1 ורשימתו תלו שלטי תעמולה, באופן המפר את הוראות חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: החוק) ובין השאר על ארונות סעף, גדרות ותחנות אוטובוס.

בתשובתם לעתירה מכחישים המשיבים כי תלו מקצת השלטים כאמור, ומכל מקום מצהירים הם כי הורו לפעיליהם להקפיד על קיום הוראות החוק וכי כל שילוט מפר שנתלה הוסר,

ואם קיים שילוט מפר מטעם המשיבים, הרי נתלה על-ידי גורמים המבקשים להזיק בכך לרשימתם.

לאחר שעיינתי בתצלומים שצורפו לעתירה הגעתי לכלל מסקנה, כי המשיבים אכן תלו שילוט מפר ברחבי העיר. ניתן איפוא בזה צו מניעה, האוסר על המשיבים להציב שילוט ומודעות מפרים, הכל כאמור בסעיפים 9 ו-10 לחוק.

ממילא מובן, כי יש להסיר לאלתר כל שילוט מפר שנתלה.

ניתנה היום, ל' בתשרי תשס"ד (26.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ז בתשרי, תשס"ד
23 באוקטובר, 2003

ת"מ 156/03

העותרים: 1. מיכאל פרידמן
2. רפי ערבות

נגד

המשיב: זמיר בן ארי - ראש
המועצה

בשם העותרים: עו"ד נעם שלו

בשם המשיב: עו"ד אלי וילצ'יק; עו"ד מיה רוזמן

בקשה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959.

החלטה

נראה לי כי איני מוסמכת להורות למועצה להציב לוחות מודעות,
אשר לטענתם נהרסו על ידי אלמונים.

ברם, מובן הוא כי המועצה מחוייבת לאפשר לפרסם על לוחותיה
פרסומי תעמולה באורח שוויוני לכל המועמדים, לרבות העותרים.

המועצה, ומר בן ארי בתפקידו כראש המועצה, התחייבו בפני
באמצעות באת כוחם עורכת הדין מיה רויזמן לקיים את החוק, ולהסרת
ספק ניתן בזה צו המחייב אותם לעשות כן באורח מידי.

ניתנה היום, כ"ז בתשרי תשס"ד (23.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ט"ז בתשרי תשס"ד
12 באוקטובר 2003

תר"מ 85/03

העותרת: שינוי

נ ג ד

המשיבות: 1. עיריית גבעתיים
2. ועדת הבחירות למועצת עיריית גבעתיים

עתירה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

בגדרי העתירה שבפני מבקשת העותרת, כי אורה למשיבה 1
- עיריית גבעתיים - להקצות לוחות מודעות נוספים לצורכי
תעמולת בחירות. בתשובתה הודיעה העירייה, כי על-פי החלטתה
מיום 22.9.03 הוצבו לוחות בששה אתרים ברחבי העיר ונקבע
מפתח להקצאת שטח פרסום לרשימות ולמועמדים על-גבי לוחות
אלה, בגדרו נשמר שוויון מהותי בין הרשימות שלהן חברים
במועצה היוצאת.

ככל שהדבר נוגע לסעד המתבקש בעתירה, לגופו, תשובה זו
מניחה את דעתי. משכך, איני נדרשת לפנים השאלה העקרונית, אם

ככלל, ליושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת סמכות להורות לרשות מקומית להציב לוחות מודעות לצרכי תעמולה.

העתירה נדחית.

ניתנה היום, ט"ז בתשרי תשס"ד (12.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

פרסום מודעת תעמולה

י"ג בתשרי תשס"ד
9 באוקטובר 2003

תר"מ 59/03

העותרת: הליכוד - סניף מגדל העמק

נגד

המשיבים: 1. "קורא בקפה" - מקומון קהילתי
2. הילה טוכמכר-משעלי
3. גולן משעלי

בקשה למתן צו לפי פקודת בזיון בית-
המשפט

החלטה

הבקשה שבפני מעוררת שאלה עקרונית, בדבר אופן חישוב גודלה של מודעת תעמולה המתפרסמת בעיתונות - גודל המוגבל, לפי סעיף 10(ב)(1) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, ל-40 אינץ'. המשיבים גורסים, ולתמיכה בכך אף צירפו חוות-דעת מטעם חברה העוסקת בתחום הפרסום בעיתונות, כי דרך החישוב המקובלת בענף פרסום זה הינה ספירת אורך המודעה באינצ'ים והכפלתו במספר הטורים שבעיתון. ואילו המבקשת טוענת, כי את לשון החוק יש לפרש כפשוטה, במובן זה שחישוב המודעה יהא בדרך של הכפלת אורכה ברוחבה, באינצ'ים.

אכן, ידוע לי כי ברבים מן העיתונים נהוגה שיטת מכירה ותמחור, בגדרה נקבע גודל מודעה על-פי אורכה כפול מספר הטורים המקובל בעיתון. עם זאת, ישנם עיתונים שאינם נוהגים בשיטה זו, ומכל מקום - וזה העיקר - מדובר כאמור בשיטת תמחור המודעות. ואילו ענייננו בהוראת חוק, הקובעת קביעה מהותית באשר לגודל המודעה המותר, ואשר הרציונל שבסיסה הוא ריסון היקפי התעמולה ושמירה על עקרון השוויון בין הרשימות והמועמדים השונים.

לאחר ששמעתי את הצדדים ועיינתי בחומר שהוגש, הגעתי לכלל דעה כי הפירוש הראוי להוראת החוק הינו כי חישוב שטח המודעה ייעשה בדרך של הכפלת אורכה ברוחבה, באינצ'ים. מודעה מפרה היא זו שלגביה תוצאת מכפלה כאמור עולה על 40 אינץ'.

לאור עמימות הנושא, בגינה נדרשת החלטתי זו, לא אטיל הפעם על המשיב קנס. יש לקוות, כי להבא ינהגו המשיבים כאמור בהחלטתי זו ולא יופר צו המניעה.

ניתנה היום, י"ג בתשרי תשס"ד (9.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ז' באלול תשס"ג
4 בספטמבר 2003

תר"מ 48/03

- העותרים:
1. פיני קבלו
 2. סיעת "בית שאן אחת"
 3. מפלגת העבודה הישראלית

נ ג ד

- המשיבים:
1. ז'קי לוי
 2. אבי לוי
 3. יוסף אבו - תנועת חי
 4. "שיחת העיר" - מקומון בית שאן, עפולה והסביבה
 5. "מידע העיר" - מקומון בית שאן והסביבה

עתירה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

ברי, וכל הצדדים מסכימים, כי אין לפרסם מודעת תעמולה בלי לנקוב בשם המפרסם ופרטיו, כאמור בסעיף 10(ב)(5) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959. מודעה המתפרסמת ללא ציון הפרטים האמורים היא מודעה מפרה.

בפני מודעה מפרה, שפורסמה במקומונים "שיחת העיר" ו"מידע העיר" - שני מקומונים המתפרסמים בבית-שאן. בתשובה

לעתירה נגד פרסום המודעה, לא מסרו האחראים להוצאת המקומונים מי מסר את המודעה לפרסום, אך התחייבו שלא לפרסמה עוד.

ואילו המשיבים, שהם מתחרי העותרים בבחירות לעיריית בית-שאן, הצהירו כי לא הם שהזמינו פרסום מודעה זו, ואף נאמר לי כי מודעות אחרות ללא ציון שמות המפרסמים מתפרסמות לעתים בעיתונות המקומית.

כרגע בפני, כאמור, מודעה מפרה אחת, ובאין ידיעה על זהות המפרסמים ניתן בזה צו מניעה כנגד שני המקומונים, האוסר על פרסום מודעה זו ללא פרטי המפרסם כאמור בחוק. כמו כן, ניתן בזה צו מניעה כללי לגבי העותרים והמשיבים, האוסר עליהם לפרסם מודעות כלשהן, בין בכתב ובין בדרך אחרת, שאינן נושאות את פרטי המפרסם כנדרש על-פי חוק.

ניתנה היום, ז' באלול תשס"ג (4.9.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ג' בתשרי תשס"ד
29 בספטמבר 2003

תר"מ 79/03

העותרת: עיריית נתיבות

נגד

המשיבים: 1. מאיר אלון
2. סיעת "עם אחד"

עתירה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות
(דרכי תעמולה), תשי"ט-1959

בשם העותרת: עו"ד ברוך חייקין

בשם המשיבים: עו"ד גליה אלמגור

החלטה

בעתירה שבפני נדרשת אני להורות בצו מניעה למשיבים להימנע מפרסום מודעות תעמולה ובהן סמל העירייה. אלא שהמשיבים הודיעו, כי מכאן ואילך יימנעו מלעשות כן. בנסיבות אלה, ומבלי להחליט בשאלה אם שימוש בסמל העירייה אסור על-פי חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, אני מוחקת את העתירה.

ניתנה היום, ג' בתשרי תשס"ד (29.9.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

איסור שימוש בילדים בתעמולה

א' בסיוון תשס"ג
1 ביוני 2003

ת"מ 27/03

העותרת: רשימת "תקומה לירושלים בראשות עו"ד שמואל דוד קספר"

נגד

המשיבים: 1. שמואל שקדי
2. רשימת "המפד"ל"

עתירה לפי חוק הבחירות (דרכי תעמולה),
תשי"ט-1959 (להלן: חוק התעמולה)

בשם העותרת: עו"ד שמואל דוד קספר

בשם המשיבים: עו"ד מאיר הופמן

החלטה

בגדרי עתירתה מבקשת העותרת, כי אוציא מלפני צו, המונע מן המשיבה 2 להעסיק ילדים מתחת לגיל 15 ביום הבחירות. העותרת מסתמכת על סעיף 2ג לחוק התעמולה, שלפיו:

לא ישותף בתעמולת בחירות ילד שגילו מתחת לגיל 15; לענין זה, "שיתוף", בתעמולת בחירות - למעט שימוש, בתעמולת בחירות, בצילום או בהקלטה שבהם מופיע ילד בפעילות שגרתית.

דא עקא, כי להוציא תצהיר סתמי, לא הובאה בעתירה כל ראייה באשר לעצם השימוש בילדים ואף לא הוסברה בה מהותו של שימוש זה. באלה, לבדם, יש כדי להביא לדחיית העתירה, מה עוד שהמשיבים, בתצהיר התשובה, מכחישים את הנטען בעתירה מכל וכל.

למעלה מן הצורך אוסיף, כי על-פי תכליתו, אוסר סעיף 2ג לחוק התעמולה על שימוש בילדים כאמצעי תעמולה, במובן של ניצול דמות הילד או דבריו לצורך עשיית נפשות למען רשימה או מועמד בבחירות. אין לפרש את הסעיף כאוסר על העסקת ילדים בגדרי מערכת הבחירות לצרכים שונים מהאמור – סוגיה, שלגביה קבועים הסדרים בדינים אחרים.

העתירה נדחית.

ניתנה היום, א' בסיוון תשס"ג (1.6.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ז בתשרי, תשס"ד
23 באוקטובר, 2003

ת"מ 150/03

העותרת: שינוי

נגד

המשיב: פאר וייסנר
רשימת "הירוקים"

בשם העותרת: עו"ד גיא קדם

בשם המשיב: בעצמו

בקשה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959.

החלטה

החוק אוסר על שימוש בתמונות ילדים מתחת לגיל 15 בתעמולת
בחירות.

מתשובת המשיב נמצאתי למדה כי אמנם הפר הוא הוראה זו.

ניתן בזה צו מניעה האוסר על המשיב שימוש בתמונות מפרות,
הכל כאמור בסעיף 2ג' לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959.

ממילא מחייב צו זה את המשיב, ככל שפרסם מודעות מפרות, להסירן.

ניתנה היום, כ"ז תשרי תשס"ד (23.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ל' בתשרי תשס"ד
26 באוקטובר 2003

ת"מ 158/03

העותר: זמיר בן ארי

נגד

המשיבים: 1. מיכאל פרידמן
2. רפאל ערבות

בקשה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

העתירה שבפני מכוונת כנגד שילוט תעמולה מפר המוצג, על-פי הטענה, על-ידי המשיבים. אלא שמן התמונות שצורפו לעתירה נמצא, כי טענתו היחידה של העותר כלפי המשיבים היא לעניין שימוש בקטינים האוחזים בידיהם שלטי תעמולה בכיכרות ובצמתים.

הצגת שילוט תעמולה באמצעות אחיזתו על-ידי פעילים אינה אסורה, והיא עשויה דווקא לצמצם את הלכלוך והנזק הסביבתי שיש בתליית שלטים קבועים כדי לגרום.

עם זאת, ברי כי האיסור, הקבוע בסעיף 2ג לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 בדבר איסור שיתוף ילדים מתחת לגיל 15 בתעמולה תקף גם לעניין זה. משכך, ניתן בזה צו מניעה, האוסר על המשיבים לעשות שימוש בילדים מתחת לגיל 15, הכל כאמור בסעיף 2ג הנ"ל.

ניתנה היום, ל' בתשרי תשס"ד (26.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

פרסום סקרי בחירות

א' בסיוון תשס"ג
1 ביוני 2003

ת"מ 23/03

העותרת: רשימת "תקומה לירושלים בראשות עו"ד שמואל דוד קספר"

נ ג ד

- המשיבים: 1. דר' מינה צמח
2. דחף מפעלי ארגון, פרסום והפצה בע"מ

עתירה לפי חוק הבחירות (דרכי תעמולה),
תשי"ט-1959 (להלן: החוק)

בשם העותרת: עו"ד שמואל דוד קספר

בשם המשיבה: עו"ד ברק סנדץ

החלטה

בגדרי העתירה שבפני מבקשת העותרת, המתמודדת בבחירות למועצת עיריית ירושלים, כי אורה למשיבים להימנע מפרסום סקרים, הנוגעים לבחירות, ללא ציון שם העותרת בין אפשרויות הבחירה המנויות בשאלון הסקר.

עוד מתבקש צו, בגדרו אורה למשיבים לפרסם בעיתונות המקומית או הארצית, לפני מועד הבחירות, כי מסקר קודם שערכו נעדר שם העותרת.

העותרת מבססת עתירתה על סעיף 16 לחוק, וכן על עקרון השוויון בזכות לבחור ולהיבחר וטוענת היא, כי על המשיבים, שהם גופים דו-מהותיים, חל "הדין הציבורי".

בתגובתם מודים המשיבים, כי בשל טעות אכן נשמט שם העותרת מסקר שערכו ומסכימים הם, כי בכל סקר עתידי שיערכו לא יישנה הדבר. באשר לצו המבוקש בדבר פרסום בעיתונות, טוענים המשיבים כי מתן צו כזה אינו בתחום סמכותה של יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת.

לאחר שעיינתי בטענות הצדדים הגעתי לכלל דעה, כי דין העתירה להידחות. שכן, בגדרי הוראות החוק שעניינן סקרים, אין בנמצא הוראה המקנה ליושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית סמכות להענקת הסעדים המבוקשים על-ידי העותרת. אף ניסיונה של העותרת לתלות סמכות זו בעקרונות משפטיים כלליים - דוגמת כללי המשפט המינהלי - לא יצלח, מה גם שלא עלה כלל בידי העותרת להוכיח, כי בגדרי ההליך שבפני כפופים המשיבים לעקרונות מעין אלה.

העתירה נדחת איפוא.

ניתנה היום, א' בסיוון תשס"ג (1.6.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

א' בחשוון, תשס"ד
27 באוקטובר, 2003

ת"מ 167/03

העותר: דר' יגיל לוי

נגד

המשיב: גבריאל אסרף

בקשה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

בעתירה זו נטען כי המשיב פרסם סקר מטעה והבקשה היא כי אורה לו להודיע על כך ברבים. המשיב מצדו מכחיש כי הסקר שפרסם היה מטעה.

על פני הדברים, פרסום סקר מטעה אסור הוא על פי סעיף 13 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, בהיותו הפרעה בלתי הוגנת לתעמולת בחירות.

באין בידי להכריע בין גרסאות הצדדים, להסרת ספק ניתן בזה צו
האוסר על הפרעה כאמור בסעיף 13.

ניתנה היום, א' בחשוון תשס"ד (27.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

תוכן התעמולה

ט"ו בחשוון, תשס"ד
10 בנובמבר 2003

ת"מ 183/03

העותרים: 1. הרב ניסים מלכה

2. המפד"ל

נגד

המשיבים: 1. חיים ברביבאי

2. הליכוד

בשם העותרים: העותר 1

בשם המשיבים: המשיב 1

בקשה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

בעתירה שבפניי, מתבקשת אני להוציא צו מניעה כנגד פרסומים,
שתוכנם מסית ופוגע.

בנוסף, מתבקשת אני לאסור הפצת מודעה, ממנה משתמע כי רק אם המועמד חיים ברביבאי ייבחר לראשות העיר, ימצא אוזן קשבת ודלת פתוחה אצל שרי ממשלת ישראל, חברי מפלגתו.

בתשובה לעתירה השיבו המשיבים כי המודעות מטעמים ראויות ואין בהן כדי להפר את הדין.

מסכימה אני כי אין מקום להתערב בתוכן המודעות, חריפות ככל שתהיינה; לעומת זאת, בעליל ברור כי המודעה בגדרה נטען - ויש לקוות שלא על דעת השרים חברי מפלגת הליכוד וראש-הממשלה - כי ממשלת ישראל תושיט שירותים לקרית-שמונה רק אם המועמד מטעם מפלגתם - הוא ברביבאי - ייבחר, מפרה את הוראת סעיפים 88 ו-89 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965.

ניתן איפוא צו מניעה האוסר המשך הפצת המודעה האמורה בכל דרך שהיא.

ניתנה היום, ט"ו בחשוון תשס"ד (10.11.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

א' בחשוון, תשס"ד
27 באוקטובר, 2003

ת"מ 176/03

- העותרים:
1. עדי אלדר
 2. אלכסנדר פלד
 3. "כרמיאל שלנו"

נגד

- המשיבים:
1. רמי אלוש
 2. הליכוד - כרמיאל

**בקשה דחופה לצו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959**

החלטה

עתירה זו מתייחסת לתוכנה החריף של תעמולת בחירות, אך אין בתוכן זה כדי להקים עילה למתן צו מניעה על-פי חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959.

משכך, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, א' בחשוון תשס"ד (27.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

**עימות טלויזיוני -
הפליה בין מועמדים**

א' בסיוון תשס"ג
1 ביוני 2003

תר"מ 26/03

- העותרים :
1. יוסי טל-גן
2. רשימת "יש עתיד"

נגד

- המשיבים :
1. ניר ברקת
2. אורי לופוליאנסקי
3. יגאל עמדי
4. חדשות היום בכבלים - חברת החדשות האזוריות
בע"מ

עתירה למתן צו מניעה לפי סעיף 17ב לחוק
הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן:
החוק)

- בשם העותרים : עו"ד קרן בר יהודה
בשם המשיבה 4 : עו"ד מיכל ארלוזורוב

החלטה

בגדרי עתירתם מבקשים העותרים, כי אוציא מלפני צו, האוסר על המשיבה 4 לשדר משדר טלוויזיה ובו עימות בין המשיבים 1-3, שהם מועמדים בבחירות לראשות עיריית ירושלים. לטענת העותרים, משדר כאמור הוא בבחינת תעמולה, האסורה לפי

החוק, וכן יש בו כדי לפגוע בעקרון השוויון, שכן מועמדים נוספים לראשות העירייה, ובהם העותר 1, לא הוזמנו להשתתף במשדר. עוד נטען, כי על פי הכללים, שמכוחם ניתן למשיבה 4 הרישיון לשדר, נאסר עליה לערב בשידוריה נושאים בעלי אופי מפלגתי או פוליטי.

בתשובתה טוענת המשיבה 4, כי נוכח משכו המוגבל של המשדר המתוכנן, ניתן היה לשתף בו אך את שלושת המועמדים, המובילים בסקרים מן התקופה האחרונה. עוד טוענת היא, כי בשידוריה בחודש שחלף ניתנה במה למועמדים נוספים, אלא שעם התקרב מועד הבחירות יש משמעות תקשורתית וציבורית מיוחדת לעריכת עימות בין המועמדים, אשר להם מרב הסיכויים להיבחר לראשות העירייה. ואילו שיתוף כל המועמדים בבחירות - שמספרם רב - ימנע יכולת לקיים עימות אפקטיבי וייטול את הטעם מן המשדר כולו.

הגעתי לכלל דעה, כי דין העתירה להידחות.

משדר, שתוכנו הוא עימות בין מתמודדים בבחירות - אף שעשוי הוא לסייע בידי הבוחרים לגבש עמדתם - אינו בבחינת תעמולת בחירות. יש בו עניין ציבורי וחדשותי וערכו המוסף על שידורי התעמולה הוא, בדרך כלל, בהצגת העימות בין המתמודדים מזווית ייחודית, המעמתת בין השקפותיהם ועשויה אף להבהירן ולמקדן.

משכך, אין העימות הטלוויזיוני אסור לפי סעיף 5(א)(1) לחוק, ובתנאי שאינו חורג מן המתכונת המאפיינת משדרים מסוג זה. ברי, בין היתר, כי על העימות להיערך בתנאים המקיימים

שוויון בין המשתתפים בו. בגדרי תנאים אלה יש להבטיח, כי במקום שבו מבקש בעל רישיון-שידור לסקר את הבחירות בדרך של עריכת עימות, ייהנו כל המועמדים ממתכונת זו.

אלא שאין פירוש הדבר, כי בכל משדר יש לשתף את כל המועמדים בבחירות, שכן במקום שבו מספר המועמדים הוא גדול, עלול הדבר ליטול את העוקץ מן המשדר כולו, ולמנוע את ניהולו היעיל של העימות. משכך, מקובלת עלי העמדה, ולפיה ניתן להבחין - על-פי פרמטרים בלתי-תלויים - בין מועמדים מובילים במרוץ לבין מועמדים שסיכוייהם להיבחר קטנים, ועל-בסיס אבחנה זו לקבוע את הרכב המשתתפים בכל משדר. מן הדין, כי מועמד שלא שותף במשדר פלוני, יוזמן להשתתף באחר, אשר בו תינתן לו האפשרות להציג עמדתו בדרך דומה.

אשר-על-כן, לא ראיתי פסול בהחלטת המשיבה 4 לערוך את העימות במתכונת שנבחרה, בכפיפות לכך, שלמועמדים האחרים לראשות העירייה תינתן ההזדמנות - ככל שהדבר טרם נעשה - לקחת חלק במשדר או במשדרים דומים.

טענתה של העותרת בעניין כללי הזיכיון, שמכוחו משדרת המשיבה
4 - אין מקומה בגדרי הליך המתקיים בפני.

העתירה נדחית איפוא, בכפוף לסייג האמור לעיל.

ניתנה היום, א' בסיוון תשס"ג (1.6.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

**שימוש באות הרשימה
או בכינויה**

י"ט באלול תשס"ג
16 בספטמבר 2003

תר"מ 54/03

העותרת: רשימת "יוזמה אזרחית"

נ ג ד

	המשיבים:
1. אסף דעבול	
2. אבי דנינו	
3. מאיר ניצן - ראש עיריית ראשון-לציון	
4. אלי חגיבי	
5. דב צור	
6. סטס מיסז'ניקוב	

עתירה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

בגדרי העתירה שבפני התבקש מתן צו, האוסר על המשיבים, המתמודדים בבחירות לעיריית ראשון-לציון, להשתמש באות רשימותיהם במסגרת תעמולת הבחירות שהם מנהלים, בטרם היום ה-42 שלפני יום הבחירות, הוא 16.9.03 (להלן: היום הקובע), כמתחייב מהוראת סעיף 7 לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959.

בתשובתם, הודיעו המשיבים 2-6 כי הפרסומים המפריים נעשו בשגגה ובתום לב וכי פעיליהם הונחו להימנע בעתיד מתעמולה אסורה. ואילו המשיב 1 לא מסר תשובתו כלל אף שנדרש לעשות כן בהחלטתי מיום 11.9.03.

מכל מקום, ברי, כי שימוש באות הרשימה לפני היום הקובע הינו אסור על-פי חוק. אלא שלאור הצהרות המשיבים, כי יימנעו מניהול תעמולה אסורה, ונוכח סמיכות הזמנים שבין מועד הגשת העתירה לבין היום הקובע, התייטר הצורך בהוצאת צו מניעה.

ניתנה היום, י"ט באלול תשס"ג (16.9.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ה' באלול תשס"ג
2 בספטמבר 2003

תר"מ 42/03

העותרת: תנועת "הליכוד" – סניף רמת-גן

נ ג ד

המשיבים: 1. תנועת "בר רמת-גן בראש"
2. צבי בר

עתירה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

רשימת הליכוד עותרת כנגד רשימת בר רמת גן בראש וצבי בר ראש העירייה להפסקת השימוש באות הרשימה בתעמולה עד 42 יום לפני הבחירות וכן שימוש בפתק ההצבעה של צבי בר עצמו בתעמולה עד מועד זה, היינו עד ליום 17.9.03.

המשיבים מסכימים, כי העתירה הינה כדין ובא-כוחם, עורך-הדין מרדכי גלוסקה, אף הצהיר בפני כי השלטים המפריים כוסו ומלאכת הכיסוי הסתיימה ביום 31.8.03. באי-כוח העותרת, עורכי הדין דוד נש ומאיר לפלר, טוענים כי הכיסוי אינו מלא

והציגו בפני תצלומים של שלטים מפרים וכן שלט מפר שכוסה כך
שניתן להבחין בנקל, דרך הכיסוי, בתוכנו.

על מנת למנוע ספק ניתן בזה צו מניעה, האוסר על שימוש
באות רשימת בר רמת גן בראש ובפתק ההצבעה של צבי בר
בתעמולת בחירות עד ליום 17.9.03 ועד בכלל.

ניתנה היום, ה' באלול תשס"ג (2.9.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ה באלול תשס"ג
22 בספטמבר 2003

תר"מ 70/03

העותרת: סימה שמיט

נגד

המשיבים: 1. רוביק דנילוביץ
2. "קדימה באר-שבע"

עתירה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

העתירה שבפני מכוונת כנגד שימוש, שכנטען עשו המשיבים באות "ד" במסגרת תעמולת הבחירות שניהלו עד כה, כך שבמודעות התעמולה שפרסמו הודגשה אות זו, המופיעה בשמו של המשיב 1 ובכינוייה של המשיבה 2. כל זאת, עוד לפני תקופת 42 הימים שלפני הבחירות, שרק בהם מתיר חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: החוק) שימוש באות הרשימה בגדרי התעמולה. הסעד המבוקש איפוא הוא מתן צו, המחייב את המשיבים להסיר את המודעות האמורות ולהימנע מפרסום מודעות נוספות, ולחלופין להתחייב שלא לבקש בעת אישור הרשימות כי רשימתם תצוין באות "ד" האמורה.

לאחר שעיינתי בטענות העותרת ובתגובת המשיבים, הגעתי לכלל דעה כי יש לדחות את העתירה, וזאת אף מבלי להידרש לכלל נימוקי המשיבים, שבחלקם מצאתי טעם רב. שכן, צו מניעה הניתן על-פי הוראות החוק צופה הוא פני עתיד, ומשמצויים אנו בתקופת 42 הימים שטרם הבחירות, אין עוד מניעה כי רשימות יצינו במודעותיהן את אות הרשימה. ממילא, רשימת המשיבים טרם אושרה וטרם נקבעה לה אות המציינת רשימה זו, אך אפילו תאושר האות ד' לציון הרשימה, אין בשימוש הנטען בה משום הפרה של הוראות החוק.

העתירה נדחת.

ניתנה היום, כ"ה באלול תשס"ג (22.9.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

י"א בתשרי תשס"ד
7 באוקטובר 2003

תר"מ 84/03

תר"מ 96/03

העותרים: .1 מימון אבוקרט
.2 סיעת "למען צפת"

נגד

המשיבים: .1 שלמה סבג
.2 שבועון "חדש בגליל"
.3 שבועון "הזמן"

עתירה לפי סעיף 17 לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

בשם העותרים: עו"ד ינור ברטנטל

בשם המשיב 1: עו"ד גיא בוסי

החלטה

הוחלט לאחד את העתירות בתר"מ 84/03 ובתר"מ 96/03.

לאחר ששמעתי את הצדדים, נחה דעתי כי אכן נציג מפלגת
העבודה הוא העותר בתר"מ 96/03, מר שלמה סבג. ניתן בזה צו
מניעה, האוסר על מר מימון אבוקרט לעשות שימוש במודעות
ובשילוט ופרסומים, בכל צורה ודרך, בשמה של מפלגת העבודה.

מנגד, לא מצאתי ממש בעתירת אבוקרט, בגדרה מבקש הוא לאסור על המתמודד מטעם מפלגת העבודה להציג עצמו כיושב-ראש המפלגה בצפת. עניינה של מפלגת העבודה הוא, ואם היא רואה במר סבג יושב-ראש, רשאי הוא להשתמש בתואר זה. העתירה הנגדית (תר"מ 84/03) נדחית איפוא.

ניתנה היום, י"א בתשרי תשס"ד (7.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

סמכות, פרוצדורה ונוהל

י"ט באב תשס"ג
17 באוגוסט 2003

תר"מ 36/03

העותר: מנחם אריאב

נגד

- המשיבים:
1. רונן פלוט
 2. עיתון "ידיעות הגליל"
 3. עיתון "עובדה"

עתירה לפי סעיף 17 לחוק דרכי הבחירות
(דרכי תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

בגדרי העתירה שבפני מתבקשת הוצאתו של צו מניעה, האוסר על המשיב 1 - המתמודד בבחירות לראשות עיריית נצרת-עילית - להוסיף ולפרסם בעיתונות מודעות שלא על-פי הוראות חוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: החוק).

אלא שבתשובתו לעתירה, המשיב - אף כי הודה שפרסם מודעות בניגוד להוראות החוק - הצהיר כי הוא מתחייב שלא לעשות כן בעתיד.

משכך, התייתר בשלב זה הצורך בהוצאת צו מניעה.

מוסיף העותר ומבקש, כי על המשיבים יוטל עונש לפי סעיף 17 לחוק. לכך לא אוכל להיענות, שכן סעיף 17 עניינו בהטלת אחריות פלילית על המפר את הוראות החוק, וברי הוא כי אין הדבר בסמכות יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית.

אשר-על-כן, ובכפוף להצהרתו האמורה של המשיב 1, העתירה נדחית.

אך מובן הוא, כי הדיון שנקבע ליום 21.8.03, מתבטל. לעותר שמורה זכותו לשוב ולפנות בעתירה בעתיד, ככל שתימצא לו עילה לכך.

בנסיבות העניין לא ראיתי להכריע בשאלת ההוצאות.

ניתנה היום, י"ט באב תשס"ג (17.8.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

י"ט באלול תשס"ג
16 בספטמבר 2003

תר"מ 44/03

	העותרים:	1. אבי עייש
		2. תנועת האיחוד באשקלון
נ ג ד		
	המשיבים:	1. שבתאי צור - ראש עיריית אשקלון
		2. רשימת "אשקלון בתנופה"
		3. חברת כנען - פרסום בתנועה
		4. עיריית אשקלון
		5. מקסי מדיה - פרסום חוצות בע"מ

בקשה מטעם המשיבים 1-2 לפסיקת
הוצאות

החלטה

לבקשת הצדדים נמחקה העתירה בתאריך 4.9.03. כעת מבקשים המשיבים 1-2 כי יוטלו על העותרים הוצאות שכן, לטענתם, העתירה הוגשה שלא בתום לב.

הדינים הנוגעים לבחירות לרשויות המקומיות אינם מסמיכים את יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית להטיל הוצאות על המתדיינים בפניה. מכל מקום, אף בגדרי ההליך שבפני לא ראיתי עילה להטלת הוצאות על העותרים.

משכך, הבקשה נדחית.

ניתנה היום, י"ט באלול תשס"ג (16.9.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ט"ז בתשרי תשס"ד
12 באוקטובר 2003

תר"מ 85/03

העותרת: שינוי

נגד

המשיבות: 1. עיריית גבעתיים
2. ועדת הבחירות למועצת עיריית גבעתיים

עתירה לפי סעיף 17ב לחוק הבחירות (דרכי
תעמולה), תשי"ט-1959

החלטה

בגדרי העתירה שבפני מבקשת העותרת, כי אורה למשיבה 1
- עיריית גבעתיים - להקצות לוחות מודעות נוספים לצורכי
תעמולת בחירות. בתשובתה הודיעה העירייה, כי על-פי החלטתה
מיום 22.9.03 הוצבו לוחות בששה אתרים ברחבי העיר ונקבע
מפתח להקצאת שטח פרסום לרשימות ולמועמדים על-גבי לוחות
אלה, בגדרו נשמר שוויון מהותי בין הרשימות שלהן חברים
במועצה היוצאת.

ככל שהדבר נוגע לסעד המתבקש בעתירה, לגופו, תשובה זו
מניחה את דעתי. משכך, איני נדרשת לפנים השאלה העקרונית, אם

ככלל, ליושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת סמכות להורות לרשות מקומית להציב לוחות מודעות לצרכי תעמולה.

העתירה נדחית.

ניתנה היום, ט"ז בתשרי תשס"ד (12.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ב' בחשוון תשס"ד
28 באוקטובר 2003

ת"מ 122/03

המבקשת: עיריית קריית אתא

נגד

המשיבים: 1. דוד ראם
2. רשימת "דוד ראם חוזר"

בקשה לפי פקודת בזיון בית-המשפט

החלטה

הבקשה שבפני אינה במקומה. שכן, צו המניעה האוסר פרסומים מפרים ניתן בגדרי הליך, שהעירייה אינה צד לו, ולא ראיתי על איזו עילה מבקשת היא לבסס מעמד בהגשת הבקשה. משכך, איני רואה צורך להידרש לתוכן הפרסום המפר או להיקפו של צו המניעה שניתן.

הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ב' בחשוון תשס"ד (28.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

א' בחשוון, תשס"ד
27 באוקטובר 2003

תר"מ 159/03

- העותרים: .1 אבי בינמו
.2 סיעת "ירוקים למען נשר"

נגד

- המשיב: .1 דוד עמר
.2 יוחאי וינשטיין
.3 ניסים קינן
.4 דוד טולדנו
.5 מרגריטה ליטוינוב

בקשה דחופה למתן צו מניעה לפי סעיף
17ב לחוק הבחירות (דרכי תעמולה),
תשי"ט-1959

החלטה

מתבקשת אני להוציא צו מניעה האוסר על השתתפות פעילה כלשהי של כל עובדי העירייה בתעמולת בחירות, של חברה פרטית המספקת לעירייה שירותי גבייה. סעיף 75 לחוק הרשויות המקומיות (בחירות), תשכ"ה-1965 אוסר על עובד רשות מקומית בעל סמכות מינהלית או בתפקי הכרוך במגע עם קהל, לקחת חלק בתעמולת בחירות בתחום רשות מקומית שבו מתקיימות הבחירות.

משכך, ברי כי לא ניתן להוציא צו כוללני כפי שביקשו העותרים.

קושי נוסף מעורר נוסח סעיף 2א לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959, ממנו אני שואבת סמכותי להוציא צווי מניעה. סעיף זה אוסר "על שימוש בקשר עם תעמולת בחירות בכספים... מקרקעין או מטלטלין". בפירוש הנרחב ביותר ניתן לכלול בו גם עובדים ששכרם משולם על ידי העיריה, בעודם עוסקים בתעמולת בחירות.

עדיין נשאלת השאלה מה מעמדו של עובד שנטל יום חופשה. אם אמנם ניתנה לו חופשה באופן פורמלי ויום זה נכלל בימי חופשתו, לא ניתן יהיה לכלול אותו בגדר השימוש האסור בנכסי הציבור.

באין מידע מספיק לענין זה בעתירה שבפני, אני מצמצמת איפוא את צו המניעה לאיסור על עובדי העיריה בלבד, להבדיל מעובדי חברה המספקת שירותים לעיריה לעסוק בשעות העבודה בתעמולת בחירות.

ניתנה היום, א' בחשוון תשס"ד (27.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

א' בסיוון תשס"ג
1 ביוני 2003

תר"מ 23/03

העותרת: רשימת "תקומה לירושלים בראשות
עו"ד שמואל דוד קספר"

נ ג ד

המשיבים: 1. דר' מינה צמח
2. דחף מפעלי ארגון, פרסום והפצה בע"מ

עתירה לפי חוק הבחירות (דרכי תעמולה),
תשי"ט-1959 (להלן: החוק)

בשם העותרת: עו"ד שמואל דוד קספר

שם המשיבה: עו"ד ברק סנדץ

החלטה

בגדרי העתירה שבפני מבקשת העותרת, המתמודדת בבחירות למועצת עיריית ירושלים, כי אורה למשיבים להימנע מפרסום סקרים, הנוגעים לבחירות, ללא ציון שם העותרת בין אפשרויות הבחירה המנויות בשאלון הסקר.

עוד מתבקש צו, בגדרו אורה למשיבים לפרסם בעיתונות המקומית או הארצית, לפני מועד הבחירות, כי מסקר קודם שערכו נעדר שם העותרת.

העותרת מבססת עתירתה על סעיף 16 לחוק, וכן על עקרון השוויון בזכות לבחור ולהיבחר וטוענת היא, כי על המשיבים, שהם גופים דו-מהותיים, חל "הדין הציבורי".

בתגובתם מודים המשיבים, כי בשל טעות אכן נשמט שם העותרת מסקר שערכו ומסכימים הם, כי בכל סקר עתידי שיערכו לא יישנה הדבר. באשר לצו המבוקש בדבר פרסום בעיתונות, טוענים המשיבים כי מתן צו כזה אינו בתחום סמכותה של יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת.

לאחר שעיינתי בטענות הצדדים הגעתי לכלל דעה, כי דין העתירה להידחות. שכן, בגדרי הוראות החוק שעניינן סקרים, אין בנמצא הוראה המקנה ליושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית סמכות להענקת הסעדים המבוקשים על-ידי העותרת. אף ניסיונה של העותרת לתלות סמכות זו בעקרונות משפטיים כלליים - דוגמת כללי המשפט המינהלי - לא יצלח, מה גם שלא עלה כלל בידי העותרת להוכיח, כי בגדרי ההליך שבפני כפופים המשיבים לעקרונות מעין אלה.

העתירה נדחת איפוא.

ניתנה היום, א' בסיוון תשס"ג (1.6.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

**הטלת קנסות לפי פקודת
בזיון בית-המשפט**

כ"ב בסיוון תשס"ג
22 ביוני 2003

תר"מ 21/03

ועתירות-שכנגד

	.1		העותרים :
ניר ברקת			
רשימת "ירושלים תצליח בראשות	.2		
ניר ברקת"			

נ ג ד

	.1		המשיבים :
אורי לופוליאנסקי			
רשימת "יהדות התורה, דגל התורה	.2		
ואגודת ישראל"			
יגאל עמדי	.3		
רשימת "הליכוד"	.4		
עיריית ירושלים	.5		

**בקשה מטעם העותרים למתן צו לפי
פקודת בזיון בית-המשפט**

			בשם העותרים :
עו"ד אביעד הכהן ; עו"ד ישעיהו אברהם ;			
עו"ד משה בן דוד			

			בשם המשיבים 1-2 :
עו"ד יעקב אמסטר ; עו"ד ערן אביטל			
עו"ד יעקב מצא			בשם המשיבים 3-4 :
עו"ד מרים ליפשיץ			בשם המשיבה 5 :

צו

בהחלטתי מיום 29.5.03 קבעתי, כי היה ועל-פי רישומי עיריית ירושלים (להלן: העירייה), לא יסירו המשיבים 1-4 שלטי תעמולה שתלו בניגוד לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: החוק), הרי החל מיום 30.5.03 בשעה 19:00 ועד למוצאי יום ה-4.6.03 יוטל עליהם קנס בסך 20,000 ש"ח עבור כל יום בו נמשכת ההפרה, ואילו מיום 5.6.03 ואילך, תהא האחריות להסרתם של שלטים מפרים על העירייה.

מרישומים שהגישה העירייה עולה, כי ביום 1.6.03 הוסרו 23 שלטים מטעם המשיבים 1-2 וניתנה ברירת קנס לגבי 61 שלטים ומודעות נוספים. כן הוסרו בתאריך זה 290 שלטים מטעם המשיבים 3-4 וניתנה ברירת קנס לגבי 315 שלטים נוספים. ואילו לגבי התאריכים 2-4.6.03 לא הוגשו רישומים מטעם העירייה, אלא שמרישומים, המתייחסים לתאריכים מאוחרים יותר, עולה כי שלטים מפרים מטעם המשיבים 1-4 עודם היו תלויים בתאריכים האמורים. אף כל אדם שענינו בראשו רואה, כי העיר עודה מלוכלכת בשלטי תעמולה רבים, אף שחלפו קרוב לשלושה שבועות מתום מערכת הבחירות.

משכך, אני מטילה על המשיבים 1-2 קנס בסך 100,000 ש"ח, ועל המשיבים 3-4 קנס בסך 100,000 ש"ח, שינוכו מכספי מימון המפלגות בהתאם לסעיף 17(ג)(3) לחוק ויועברו לאוצר המדינה.

כמו כן אני מורה לעיריית ירושלים להשלים את מלאכת הסרתם של המודעות והשלטים שעדיין תלויים ברחבי העיר. העירייה תעביר לידי יושב-ראש הכנסת, בסוף כל חודש קלנדרי ועד לסיומה של מלאכת הניקוי, דו"חות מפורטים אודות עלות הביצוע החל מיום 5.6.03, ויושב-ראש הכנסת מתבקש לנכות הוצאות אלה מכספי המימון של המשיבים ולהעבירן לקופת העירייה.

בסופו של יום, יש להצר על כי המשיבים - אשר ביקשו את אמון הבוחר לשם קידומה של העיר ירושלים, ובפרט המשיב 1, שנבחר לראשות העירייה - הפרו באורח בוטה את הצווים אשר יצאו מלפני ולכלכו בכך את חוצות העיר אשר את טובתה הם מבקשים.

ניתנה היום, כ"ב בסיוון תשס"ג (22.6.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ל' בתשרי תשס"ד
26 באוקטובר 2003

תר"מ 21/03

ועתירות-שכנגד

- העותרים :
1. ניר ברקת
 2. רשימת "ירושלים תצליח בראשות ניר ברקת"

נ ג ד

- המשיבים :
1. אורי לופוליאנסקי
 2. רשימת "יהדות התורה, דגל התורה ואגודת ישראל"
 3. יגאל עמדי
 4. רשימת "הליכוד"
 5. עיריית ירושלים

**בקשה למתן צו לפי פקודת בזיון בית-
המשפט**

החלטה

בהחלטתי מיום 22.6.03 הטלתי על המשיבים 1-4 קנסות בגין הפרת צו מניעה, שניתן על-ידי ואסר תליית שילוט מפר. כן חייבתי את המשיבה 5 להשלים את פעולת ניקוי העיר והוריתי ליושב-ראש הכנסת לנכות את הוצאות ניקוי זה מכספי מימון הבחירות להם זכאים המשיבים 1-4.

הגעתי לכלל דעה כי יש צורך בהבהרת החלטתי, לשם הסרת ספק שמקורו בחוסר הזהות שבין רשימת האם, המיוצגת בכנסת ונהנית מכספי מימון מפלגות, לבין רשימה-בת, המזוהה אמנם עם הרשימה האם, אך הינה ישות נפרדת, הזכאית למימון בחירות נפרד.

אני קובעת איפוא, כי קנסות המוטלים על רשימה או על מועמד, המתמודדים בבחירות לרשויות המקומיות, בגין הפרת צו מניעה שניתן על-ידי יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית לכנסת, ינוכו מכספי מימון הבחירות שלהם זכאית הרשימה, על-ידי שר-הפנים באמצעות המפקח הארצי על הבחירות במשרד הפנים (להלן: המפקח הארצי). זאת ייעשה, ככל הניתן, לפני העברת כספי המימון לידי הרשימה.

ואילו ככל שניתנה לרשות המקומית הוראה לפי סעיף 17 ג(ב) לחוק הבחירות (דרכי תעמולה), תשי"ט-1959 (להלן: החוק), כי עליה לשאת במלאכת ניקוי העיר ושיקומה, הרי החוק מאפשר להורות על ניכוי הוצאות אלה מכספי מימון הבחירות של המתמודד ורשימתו. וזו לשונו:

17ג.

(א)...

(ב) לא קוים צו שניתן לפי הוראות סעיף קטן (א) בתוך תקופת הזמן שנקבעה בו, רשאי יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית להורות לרשות המקומית שבתחומה הוצגו, הודבקו או נכתבו המודעה או הכתובת או למחלקת עבודות

ציבוריות במשרד התחבורה, לבצע את הנדרש לפי הצו; הורה יושב ראש ועדת הבחירות המרכזית כאמור, רשאי הוא להורות ליושב ראש הכנסת לנכות את עלות ביצוע הצו מכספי המימון שלהם זכאי מי שכנגדו ניתן הצו, לפי חוק מימון מפלגות, התשל"ג-1973, או לפי חוק הרשויות המקומיות (מימון בחירות), התשנ"ג-1993, לפי הענין, ולהעביר את הכספים שנוכו כאמור לגוף שעליו הוטל לפי סעיף קטן זה, ביצוע הנדרש על פי הצו.

ברי, כי על ניכוי ההוצאות, בפועל, להיערך על-ידי הגורם המעביר את כספי המימון לידי הרשימות, דהיינו על-ידי משרד הפנים. יושב-ראש הכנסת מתבקש איפוא למסור למפקח הארצי את הדו"ח שהגישה לו המשיבה 5 אודות עלות ביצוע ניקוי העיר מתעמולת בחירות של המשיבים 1-4 החל מיום 5.6.03 ועד לסיום המלאכה, ולהורות למפקח הארצי לנכות הוצאות אלה מכספי מימון הבחירות לו זכאיות הרשימות. המפקח הארצי ינכה הוצאות אלה כאמור ויעבירן לקופת העירייה.

ניתנה היום, ל' בתשרי תשס"ד (26.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

א' בחשוון, תשס"ד
27 באוקטובר, 2003

תר"מ 155/03

- העותרים:
1. גיורא רייף
 2. אילנה פוגרובינסקי
 3. אושרי וקנין
 4. משה פחימה

נגד

- המשיבים:
1. גולן משעלי
 2. שינוי

בשם העותרים: בעצמם

בשם המשיבים: עו"ד גיא קדם

בקשה דחופה לפי פקודת בזיון בית המשפט.

החלטה

זוהי בקשה על פי פקודת בזיון בית המשפט בגדרה נטען כי הצו האוסר תלית שילוט מפר הופר ואף מוסיפים לתלות שלטים מפריס.

המשיבים מכחישים את הטענה האחרונה וטוענים כי נותר אך שילוט על גבי דירות מגורים.

ברם, התמונות שהוצגו לי מוכיחות כי אמנם נותר שילוט מפר, שהוא אסור.

אשר על כן אני מקבלת את הבקשה וקונסת את המשיבים בסך 30,000 ש"ח שיקוזזו מדמי המימון להם זכאית הרשימה.

ניתנה היום, א' בחשוון תשס"ד (27.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

כ"ה בתשרי, תשס"ד
21 באוקטובר, 2003

ת"מ 81/03

העותר: אמיר לירן

נגד

המשיבים: 1. שמשון מדמוני
2. יגאל יוסף

בשם העותר: בעצמו

בשם המשיב 1: מר אבי מדמוני
בשם המשיב 2: עו"ד צביקה ציפוק

בקשה דחופה לפי פקודת בזיון בית המשפט.

החלטה

לאחר ששמעתי את הצדדים, נחה דעתי כי המשיבים הפרו את צו המניעה שניתן על ידי בתאריך 7.10.03.

המשיב 2 מודה כי לא הסיר את כל השלטים, אם כי טוען הוא כי נעשה מאמץ, ואילו המשיב 1 הסיר את כל השלטים אך נראה שעשה כך רק בימים האחרונים.

בהתחשבי במאמצים שנעשו על ידי השניים, החלטתי להטיל עליהם קנס בסכום מתון. על מדמוני יוטל קנס בסך 5,000 ש"ח ועל יוסף קנס בסך 20,000 ש"ח.

קנסות אלה יקוזזו מדמי מימון הבחירות לו זכאיות רשימות המשיבים.

ניתנה היום, כ"ה בתשרי תשס"ד (21.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

י"א בתשרי תשס"ד
7 באוקטובר 2003

תר"מ 71/03

העותרת: שינוי

נגד

המשיב: משה שכטר - ראש העירייה

**בקשה למתן צו לפי פקודת בזיון בית-
המשפט**

בשם העותרת: עו"ד אורי שוורץ

בשם המשיב: עו"ד אורי זמברג

החלטה

לאחר ששמעתי את הצדדים, נחה דעתי כי אכן המשיב, משה שכטר - ראש עיריית מודיעין, הפר צו-המניעה בכך שנתלו שלטים מפריס התומכים בו. עם זאת, שמעתי מפי בא-כוחו ששילוט מפר אף הוסר.

כנגד תשובה זו הצהיר עורך-הדין גיא קדם, כי במו-עיניו ראה ביום ו' האחרון פעילים, התולים שלטים מפריס התומכים במר שכטר.

בנסיבות אלה, אני מחליטה, בהתחשבי גם בהסרת שלטים מפריס שנעשתה, להטיל על המשיב קנס בסכום נמוך יחסית - 15,000 ₪ - אשר יקוזז מכספי מימון הבחירות של המשיב.

יש לקוות כי מכאן ואילך יכובד הצו.

ניתנה היום, י"א בתשרי תשס"ד (7.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ב' בחשוון תשס"ד
28 באוקטובר 2003

תר"מ 71/03

העותרת: שינוי

נגד

המשיב: משה שכטר

הבהרה להחלטת יושבת-ראש ועדת
הבחירות המרכזית לכנסת מיום 7.10.03

בשם העותרת: עו"ד אורי שוורץ

בשם המשיב: עו"ד אורי זמברג

החלטה

לאחר הבהרה שנתקבלה מאת המפקח הארצי על הבחירות, ולפיה אין המועמד נהנה ממימון בחירות נפרד, אלא הרשימה היא הזכאית לדמי המימון, אני קובעת כי הקנס שהוטל על-ידי ביום 7.10.03, בסך 15,000 ש"ח, ינוכה מכספי מימון הבחירות שלהם זכאית רשימתו של המשיב – רשימת "עתיד במודיעין בראשות משה שכטר".

ניתנה היום, ב' בחשוון תשס"ד (28.10.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

ח' בחשוון, תשס"ד
3 בנובמבר, 2003

תר"מ 75/03

העותר: רונן פלוט

נגד

- המשיבים:
1. מנחם אריאב
 2. עיריית נצרת-עילית
 3. מקומון "אינדקס הגליל"

בשם המשיב 1: עו"ד ישעיהו אתגר

**בקשה מטעם המשיב 1 לעיון חוזר בהחלטה
מיום 14.10.03**

החלטה

בבקשה שבפני עותר המשיב 1 - ראש עיריית נצרת-עילית הנבחר - להקטנת הקנס בסך 50,000 שהוטל עליו בהחלטתי מיום 14.10.03.

הבקשה אינה מובנת לי, שכן הקנס הוטל בשל הפרת צו מניעה שניתן על-ידי, ושיעורו קשור ישירות לכך שהמשיב 1 לא עמד בהתחייבויותיו הקודמות, שנמסרו בדיונים שבפני על-ידי בא-כוחו, והוסיף להפר את הצו.

אך מובן הוא, כי התחייבותו, בפעם השלישית, בגדרי הבקשה שבפני, שלא להוסיף ולהפר את הצו, אין בה מאום שכן הבחירות, כידוע, הסתיימו.

לשאלת נוכחותו האישית של המשיב 1 בדיון שבו ניתנה החלטתי אין ולא הייתה כל משמעות לעניין תוצאת הדיון, שכן המשיב 1 היה מיוצג אף בדיון זה.

הבקשה נדחית.

ניתנה היום, ח' בחשוון תשס"ד (3.11.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה

י"ח באלול תשס"ג
15 בספטמבר 2003

תר"מ 46/03

העותר: בני ביטון

נגד

- המשיבים:
1. גבי ללוש
 2. רשימת "הליכוד" בבחירות לעיריית דימונה
 3. מאיר כהן
 4. רשימת "עם אחד - ישראל ביתנו"
 5. נסים פרץ
 6. רשימת "דימונה שלנו"
 7. יוסי נחמני
 8. רשימת "דימונה לצעירים"
 9. עיתון "השבוע"
 10. עיתון "מביט"
 11. יצחק אדרי

**בקשה למתן צו לפי פקודת בזיון בית-
המשפט כנגד המשיב 10**

בשם העותר: עו"ד אריאל ללוש; עו"ד אליס עמר
בשם המשיב 10: בעצמו

צו

אחרי ששמעתי את העותר וכן את המשיב, מר אליהו אסרף,
ועיינתי בעיתון שמר אסרף מוציא לאור - בגיליונו מתאריך 5.9.03,

ולאחר שנחה דעתי כי צו המניעה נמסר למשיב לפני מועד זה, הגעתי לכלל-דעה כי הבקשה על פי פקודת בזיון בית-המשפט הינה מוצדקת.

מר אסרף התגונן בטענה כי לא קיבל את הצו, כי לא ידע על האיסור, כי פרסם מודעות מפרות בטעות ובתום לב וכיוצא באלה טענות. הסברים אלה אינני מקבלת.

ברם, כיוון שזו הפרתו הראשונה, ובשלב זה לצורך התראה בלבד, אני מטילה על המשיב קנס בסך 1,500 ש"ח. הקנס ישולם תוך עשרה ימים.

צו המניעה נותר, כמובן, בעינו.

להסרת ספק, הצו חל הן על מודעות מטעם מתמודדים בבחירות והן מטעם מי שאינם מתמודדים.

ניתן היום, י"ח באלול תשס"ג (15.9.03).

דליה דורנר
שופטת בית-המשפט העליון
יושבת-ראש ועדת הבחירות המרכזית
לכנסת השבע-עשרה